

Knjige v različnih jezikih na kavarniških mizicah

Martina Pecchiar osvojila naslov evropske mladinske kotalkarske prvakinje

f 26

Goriško zdravstveno podjetje odpira vrata slovenskemu jeziku

f 8

Minevanje v grafikah Adriane Maraž

9

NEDELJA, 25. SEPTEMBRA 2011

št. 227 (20.242) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK, pr. 26. novembra 1943 vasi Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenci Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 53382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

*Okusi
z vlakcem
prič
prečkali
mejo*

DANJEL RADETIČ

Goriški Okusi na meji so letos prvič tudi dejansko prečkali mejo. To so storili z vlakom, ki je povezel mestni središči Gorice in Nove Gorice. Impuls, da bi k prazniku aktivneje pristopili tudi sosedje, je dal goriški župan, njegovi kolegi na slovenski strani meje z novogoriškim prvim občanom na čelu pa so se izkazali za dinamične in reaktivne, saj so takoj sprejeli ponujeni izziv. V kratkem času so poskrbeli za organizacijo dveh dalmatinskih večerov v Novi Gorici, hkrati so se zavzeli, da bi mestni središči povezal vlak, za katerega je takoj zavladalo veliko zanimanje. Med njegovimi potniki so bili številni Goričani, ki jih je zamikala novogoriška novost in so bili nad lepim počutjem med sosedji prijetno presenečeni. Marsikateri potnik je predlagal, naj se pobuda ponovi ob podobnih prazničnih priložnostih, ki si jih ljudje očitno še kako želijo.

Če že govorimo o prazniku brez izrazitega kulturnega značaja - z vsem spoštovanjem do enogastronomije, ki jo je treba vključiti v kulturno dediščino slehernega naroda -, se nam zdi, da je priložnost, ki so jo Okusi na meji ponudili k bližjanju med mestoma, dodana vrednost, ki je sočasni tržaški Trg Evropa nima. Gorica je tudi zato v teh dneh privlačnejša od Trsta; čeprav jo večino dni v letu obnavljamo kot spalno naselje ali večjo vas, pogled na gnečo mladih v mestnem središču, ki se zvečer spremeni v diskoteko, nedvomno vrliva optimizem.

ITALIJA - Kljub napadom, ki prihajajo iz desne sredine

Minister Tremonti sploh ne razmišlja o odstopu

Berlusconi z Lavitolom uradno na obisku v Panami

RENČE PRI NOVI GORICI - Množična proslava

Priklicitev Primorske pomeni nastanek združene Slovenije

NOVA GORICA - V Renčah je bila včeraj zelo dobro obiskana (foto Bumbaca) proslava 64-letnice priključitve Primorske Sloveniji in 70-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte. Častni gost prireditve je bil

slovenski predsednik Danilo Türk, med udeleženci je bil tudi predsednik slovenske vlade v odstopu Borut Pahor.

Slavnostni govornik je bil tržaški pesnik Miroslav Košuta, medtem

ko je predsednik Zveze združenj borcev Slovenije Janez Stanovnik podčrtal, da je bila priključitev Primorske Sloveniji temeljni kamen za oblikovanje bodoče slovenske države.

Na 2. strani

RIM - Gospodarski minister Giulio Tremonti nima nobenega namena odstopiti, čeprav je tarča vse ostrejših napadov desne sredine ter njenih občil. Tremonti pravi, da bi odstopil le v primeru parlamentarne nezaupnice, ki pa je v tem trenutku ni videti na obzoru.

Neka panamska televizija je medtem objavila videoposnetek o lanskem obisku Silvia Berlusconija v Panami. Predsednika italijanske vlade je na obisku spremljal mešeter Walter Lavitola, ki se še vedno skriva pred italijansko pravico.

Na 27. strani

Dva priimka v isti slovenski družini

Na 2. strani

S podpisi proti selitvi slovenske službe

Na 3. strani

Gorica: podravnatelja se vračata v razred

Na 8. strani

V Vidmu sejem Casa moderna

Na 21. strani

Sivitz Košuta in Farneti potrdila mladinski državni naslov

Na 25. strani

ADRIAKER

Kakovost

keramika in kopalniška oprema

Prihranek

Prijaznost

Strada della Rosandra 40, Trst, tel. 040 813719

- širok izbor in takojšnja dobava
- popust na izdelke iz zaloge
- tehnično svetovanje
- razstavni prostor na več kot 1000 m²

www.adriaker.it

MARINIGH
confezioni

GANT
G.N.H.

canadiens

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

Trg Cavour, 25

34074 - Tržič

Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno peščem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

ANGLEŠINA-ŠPANČINA-FRANCOŠINA-NEMŠČINA-SLOVENČINA-HRVAŠČINA

- Predavatelji v materinščini
- Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj
- Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke in srednješolsko mladino
- Individualni tečaji
- Tečaji za podjetja
- Sedež izpitov Trinity College London
- Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge

TRINITY
COLLEGE LONDON

Jezikovni tečaji SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, Ul. S. Francesco 6 Tel./Fax 040.371300

www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: scuolaperinterpreti@libero.it

ANGLEŠINA-ŠPANČINA-FRANCOŠINA-NEMŠČINA-SLOVENČINA-HRVAŠČINA

RENČE PRI NOVI GORICI - Na slovesnosti s predsednikom Türkom praznovali tudi 70-letnico Osvobodilne fronte

Priključitev Primorske matici je temelj slovenske državnosti

Slavnostni govornik je bil tržaški pesnik Miroslav Košuta - Množična udeležba - Nastop zborna Kombinat

Levo slavnostni
govornik na
prireditvi Miroslav
Košuta in desno
ugledni gostje,
med katerimi tudi
Danilo Türk in Borut
Pahor

BUMBACA

RENČE PRI NOVI GORICI - »Danes potrebujemo trezno glavo in hladno kri, veliko razuma in pameti, da bomo premagali težave, ki so tu in ki niso pretirano velike,« je ob včerajšnji slovesnosti ob obletnici priključitve Primorske izpostavil predsednik republike Danilo Türk. »Na Primorskem je samozavest doma. Z njo bomo šli naprej in zmagali bomo,« je na slovesnosti (na njej je nastopil ženski pevski zbor Kombinat) v Renčah poudaril Türk. Kot je ob slovesnosti ob 70. obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in 64. obletnici priključitve Primorske matični domovini izpostavil še predsednik republike Slovenije, nas slovesnost spominja, da združitev slovenskega naroda in nastanka naše države ni prišla sama

od sebe, temveč, da je bilo za to potrebno veliko napora.

Združitev Primorske z matično domovino Slovenijo je po njegovih besedah sklepni del dolgotrajnega združevanja države. »To državo smo dobili pred 20 leti, veselimo se je, znamo upravljati z njo in znamo reševati vse težave pri njenem upravljanju. Kar dar so težave večje od običajnih se spomnimo, da smo vedno našli dovolj znanja in modrosti, da smo šli naprej zmogavito,« je poudaril Türk.

Predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Janez Stanovnik je spomnil, da je prav predsednik Türk v ta del sveta prinesel mir in prijateljstvo. »Zato vam dolgujemo stalno hvaležnost,« je dejal Stanovnik. Ob tem je izrazil pričakovanje, da se bo praznik priključitve Pri-

morske matični domovini, ki pomeni nastanek združene Slovenije, ki je po mnenju Stanovnika tudi temelj slovenske državnosti, imenoval, kot to velja. »To ni vrnitev, temveč priključitev Primorske,« je opozoril Stanovnik.

Slavnostni govornik na slovesnosti tržaški pesnik Miroslav Košuta je poudaril, da narodno-osvobodilni boj temeljno dejanje v osvoboditvi slovenskega naroda. Vprašal se je, kakšne zgledje nudimo mladim, kaj vlagamo vanje, s kakšno pravico naj položimo vanje prihodnosti naroda. Izpostavil je, da kar vložimo v kulturo in znanost je investicija v prihodnost in da ne glede na usodo ostanane dedičina človeštva. »Od politike pa ne prosimo, pač pa zahtevamo, nič na kolenih ampak ponokončno in s pestjo, daj nam danes naš vsakdanji

kruh in poskrbi za jutrišnjo žetev! Preženi voluharje, ki spodajajo korenine naše mlade rasti. Zagotovi nam prihodnost in domovino v mejah, ki nam pripadajo. Ne razprodajaj podedovanega, v krvi generacij pribranjene, da bo svobodno dovela pesem o Primorski, ki je vstala v novo življenje!« je še poudaril Košuta.

Slovesnosti v nabito polni dvorani v Renčah se je udeležil vrh slovenske politike. Borkam in borcem so se pridružili tudi predsednik vlade, ki opravlja tekoče posle, Borut Pahor, predsednik državnega zborna Ljubo Germič, predsednik državnega sveta Blaž Kavčič, minister za promet, ki opravlja tekoče posle, Patrick Vlačič, nekdanja ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal ter mnogi primorski poslanci in župani. (STA)

FJK - Še zmeda z zdravstvenimi izkaznicami

Različna priimka v isti slovenski družini

TRST - Prebivalci Furlanije-Julijskih krajine že nekaj mesecev prejemajo na dom po pošti nove deželne plastične zdravstvene izkaznice, ki postopno zamenjujejo zapadle. Pomanjkanje šumnikov na imenih in priimkih je povzročilo proteste in marsikdo se je odločil, da izkaznice vrne pošiljalcu. Izkaznice izdaja Agencija za prihodke oz. podjetje Sogei, na dom pa jih občani dobivajo s spremnim pismom predsednika Dežele Renza Tonda (na sliki s predstavniki SSk).

»Pustimo za trenutek ob strani načelo, ki bi moralno izdajatelju narekovati potrebo po dosledno večjezičnih izkaznicah na vseh večjezičnih območjih ali vsaj za tiste, ki to zahtevajo,« ugotavlja deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, ki je na predsednika deželne uprave Renza Tonda postavil

tozadevinovo vprašanje. V njem Gabrovec navaja razočaranje pripadnikov slovenske narodne skupnosti, ki so prejeli nove izkaznice s stariimi napakami. »Pravzaprav se je izdajatelj tokrat odločil za neko obliko salomske rešitve in imena s strešicami natiskal kar dvakrat, se pravi s strešicami in brez njih,« podpira deželni poslanec Gabrovec, ki se sklicuje tudi na zaščitni zakon za slovensko manjšino.

»Iz raznih krajev sem bil opozorjen tudi na primere, ko člani iste družine z enakimi priimkom prejemajo na dom različno izpolnjene izkaznice. Nekatere z dvojno verzijo imena ali priimka, druge pa izključno poitaliančene,« dodaja Gabrovec. Deželno vlado sprašuje, kako namerava zaščititi osnovno pravico vsakega državljanina do spoštovanja izvirne oblike imena in priimka. Po nje-

SLOVENIJA - V pričakovanju volitev

Kljub težavam levica še kar optimistična

NOVA GORICA - Predčasne volitve so po mnenju leve sredine v Sloveniji v tem trenutku najboljša rešitev. Kot so izpostavili na včerajšnji slovesnosti ob obletnici priključitve Primorske, kjer se je zbrala predvsem politična levica, pričakujejo, da bo na predčasnih volitvah zmagal razum. Predsednik vlade, ki opravlja tekoče posle, Borut Pahor, je ob zaključku slovesnosti ob izhodu iz dvorane prisotnim zgolj dejal, naj se borijo naprej.

Podpredsednik SD in minister za promet, ki opravlja tekoče posle, Patrick Vlačič, je pojasnil, da lahko levica ponovno združi moči in zmaga na predčasnih volitvah. Misli, da ima levica dobre odgovore. »Zdaj ko se je malo sprostilo vprašanje, ali bodo volitve ali ne, bodo ljudje začeli poslušati, kaj kdo govori, kakšne so analize tega, kaj je potrebno storiti in napovedi za prihodnje. Naredili bomo najbolje kar moremo,« je dejal Vlačič.

Poudaril je, da bi morala koalicija najtežja vprašanja razrešiti na začetku mandata. Tudi vprašanje o šestem bloku Termoelektrarne Šoštanj. Vlačič želi, da se stvari čim prej uredijo. »Opozarjali smo, kaj se bo dogajalo v času, ko ne bomo imeli polnih pooblastil. Ti prvi dnevi so bili za Slovenijo zelo slabí. Padla je boniteta. Zakoni se ne sprejemajo, stvari se ne odvijajo in to ni dobro za državo,« je poudaril.

Predsednica LDS Katarina Kresal meni, da so se ljudje še sedaj zavedli, kaj se dogaja, da gremo z vso hitrostjo na predčasne volitve. »Upam, da bo vseeno prevladalo, zavedanje, da nekomu z volitvami daješ oblast v roke za štiri leta in s tem svojo usodo. Upam, da bo do ljudje premagali malodušje, šli na volitve in volili levico,« je poudarila. Po nje-

nih besedah ni treba, da se levica združuje, morajo pa uporabljati razum, biti strpni in predvsem znati sodelovati. »Na levici je bilo prepogosto tako, da smo bili sami sebi največji sovražniki. Če to odvržemo je vse mogoče,« je izpostavila.

Nekdanji predsednik republike Milan Kučan meni, da so predčasne volitve rešitev trenutne situacije, in sicer čim prej. Na vprašanje, ali obstaja rešitev za politično levico, pa ni imel odgovora. Vodja poslanske skupine Zares Franco Juri je izpostavil, da udeležba na takih proslavah, kot je današnja, dokazuje, da ljudje niso indiferentni do dogajanja v družbi in da so potrebe po boljših spremembah očitne.

»Predsednik države je bil dokaj zgovoren, dal je nekaj konkretnih načrtov, tudi političnemu razredu, da se je treba streznit, iti na volitve, če bo treba, in zmagati,« je poudaril Juri.

Prepričan je, da bo lahko levica združena na podlagi konkretnih programov, ne samo zaradi strahu pred Janzem Janšo. »Treba se je združiti, ampak jasno vedeti, kaj je levica, kaj sociala in kaj ekologija.

Na teh temeljih je še prostor za sodelovanje, tudi s civilno družbo, ne samo med strankami,« je menil Juri. Po njegovih besedah je napočil čas za eko-socialno smer slovenske levice. »Če gremo na predčasne volitve, bomo skušali dopovedati volivcem, naj glasujejo tako, da ne bodo stalne žrtve izsiljevanja ene opozicione stranke. To se je dogajalo tri leta in to je bil glavni razlog za pomanjkanje samozavesti v levo-sredinski koaliciji. Izsiljevanje Janeza Janše, ki je dosegel vse pri Pahorju. To je bilo marsikaterim nesoglasjem,« je dejal Juri. Levica lahko po njegovem mnenju še zmaga na volitvah. (STA)

TRST-GORICA

Sporočilo ZSKD o novih razpisih za civilno službo

TRST - Zveza slovenskih kulturnih društev je v sodelovanju z združenjem ARCI SC predstavilo dva projekta na razpis Državnega urada za civilno službo, ki sta se uvrstila visoko na državni lestvici, kar dodeljuje obema projektoma skupno 12 mest za prostovoljce, ki bi želeli opraviti civilno službo v sklopu naših ustanov.

V Gorici bo v organizaciji ZSKD, Združenja slovenskih športnih društev v Italiji in italijanskega amaterskega športnega združenja UISP stekel projekt »Attiva-mente«. V okviru projekta se odpira razpis za selekcijo šestih prostovoljcev, ki bi si želeli opravljati celoletno civilno službo. V Trstu pa bo ZSKD razvila projekt »DialogArte« v partnerstvu z Narodno in študijsko knjižnico, Tržaško knjigarno in združenjem Kons. Prav tako kot v Gorici velja razpis za sodelovanje na projekt za šest prostovoljcev.

Na razpis se lahko prijavijo mladi med 18. in 28. letom. Kandidati lahko oddajo prošnjo za projekt »Attiva-mente« na goriškem sedežu Arci SC (ZSKD in ZSSDI, Korzo Verdi 51, Gorica), za projekt »DialogArte« pa na tržaškem sedežu združenja ARCI SC (Ul. Fabio Severo 72). Rok oddaje prošnje je 21. oktober 2011 (do 14. ure).

Več o razpisih in projektih je na voljo na spletni strani www.arciserviziocivile.it (v italijanščini). Za dodatne informacije, kar se tiče goriškega projekta: ARCI SC GORICA, tel. 334-1520179 (ob četrtekih med 15. in 17.) ali mail naslov: gorizia@arciserviziocivile.it. Za razpis v Trstu pa telefonska številka 040-635626 ali email naslov trst@zskd.org.

Trst

FESTIVAL REVIIA V REVII - V petek v mestni kavarni

Knjige napolnile kavarniške mizice

Knjižni sejem, promocija dvojezične antologije, literarna branja

O tržaški etapi festivala so uvodoma spregovorili (od leve) Darja Betocchi, Stanislava in Primož Repar, Patrizia Vascotto in Giuliana Tonut

KROMA

V kavarni San Marco se je v petek ustavl 8. mednarodni festival Revija v reviji, ki je v minulih dneh potekal tudi v Škocjanu, Sežani in Kopru. Istoimenski projekt združuje šest najstaj različnih evropskih literarnih revij iz trinajstih držav, ki so doslej v medsebojnih bilateralnih in multilateralnih kulturnih izmenjavah ustvarile že več kot 70 različnih številki revij, knjižnih izdaj, zbornikov in antologij v trinajstih različnih jezikih. Glavni organizator festivala je ljubljansko društvo Apokalipsa, pri tržaški etapi pa so sodelovali tudi društvo Palacinka, Slovenski klub in Skupina-Gruppo 85.

Kavarniške mizice so tako v petek napolnile knjige in literarne revije v številnih jezikih, ki so bile sicer redkim obiskovalcem na voljo po zelo ugodnih cenah. Ob založbah iz tujine sta knjige ponujala tudi založba Mladika in Založništvo tržaškega tiska.

Udeleženci festivala so v dopoldanskih urah spoznavali literarni Trst in se v družbi Patrizie Vascotto sprehodili od Ljudskega vrta do nabrežja, popoldne pa so v kavarni poskrbeli za več literarnih dogodkov.

Osrednji dogodek je bila predstavitev antologije Belo lebdenje med nama – Bianco levitare tra noi. Slovensko-italijanski zbornik, ki ga je urenil Primož Repar in je izšel na pobudo Apokalipse ter skupine 85, vsebuje branja štirideset avtorjev in avtoric iz trinajstih držav, ki so se med letoma 2005 in 2011 predstavili v Trstu kot udeleženci omenjenega mednarodnega festivala. Večino del je prevedla neutrudna sežanska avtorica Jolka Milič, ki je bila prisotna na petkovem srečanju v mestni kavarni.

Publikacija ponuja zanimiv preglej literarnega snovanja različnih avtorjev, ki ustvarjajo v raznih jezikih. Slovenski in italijanski bralec lahko v njej najdeta ne le ščepec literarnega ustvarjanja tržaških avtorjev in nekaterih najmočnejših predstavnikov mlajše in srednje generacije pesnikov in pisateljev iz Slovenije, temveč tudi odličnih pesnikov s področja Balkana; antologija prinaša tudi posebno dragocen vpogled v srednjeevropski literarni prostor in nekaj drobcev iz širšega svetovnega književnega dogajanja.

O zanimivem delu, ki predstavlja nadaljnjo etapo na poti čezmernega sodelovanja med tu živečima narodoma, sta na srečanju spregovorila predsednica Skupine 85 Patrizia Vascotto in urednik Repar. Knjigo so organizatorji festivala posvetili »odličnosti kulturnega poslanstva« pisatelja Borisa Pahorja. Slednji je na slabo obiskanem srečanju čestital mladim, ki so pri projektu sodelovali, ker se s tovrstnim prizadevanjem borijo za širitev duhovnih vrednot v svetu, v katerem kra-

ljujejo banke in kapital. Pomenljivo je dejstvo, da festival ne zasleduje dobčka: njegov cilj je namreč spoznavanje in povezovanje narodov. V nadaljevanju svojega posega, potem ko je prisluhnih branju odlomka iz knjige Nekropolja, je tržaški pisatelj izpostavil, da med drugo svetovno vojno niso obstajala le koncentracijska taborišča za Žide, pač pa tudi tista za politične zapornike. Na naših krajih so domobranici pošljali v ta taborišča vse tiste, ki niso bili na njihovi strani: hodili so po vseh in mestu ter pobirali ljudi, ki so bi-

li vsi za OF. Po Pahorjevi oceni smo danes v svetu zelo potreben humanizem. Predstavitev se je ob glasbeni spremljavi sklenila z branjem poezij Marine Moretti, Petra Šuleja (Sk), Petra Hruške (Cz), Stanislave (Sk) in Primoža Reparja (Slo). V večernih urah je sledil še literarni večer, ki so ga ob glasbenih improvizacijah mednarodne zasedbe Mamapapa bend, izoblikovali Esad Babačić, David Cobb, Branko Čegec, Ludwig Hartinger, Zuvdija Hodžić in Miroslav Mićanović.

Matej Caharija

Evropski dan jezikov v muzeju Revoltella in na liceju Prešeren

Ob evropskem dnevu jezikov, ki ga obhajamo na jutrišnji dan, bo jutri ob 9.15 v muzeju Revoltella potekalo srečanje, ki ga ob tej priložnosti za šole prireja Občina Trst. Evropski dan jezikov in evropski dan medkulturnega dialoga, ki ga bomo v Evropi obhajali v četrtek, bodo prav tako jutri počastili tudi na Liceju Franceta Prešerna: od 2. ure dalje bo v sejni dvorani v četrtem nadstropju Andreja Rustja predaval dijakom o Inuitih, od 12. ure dalje pa bo v televodnici v drugem nadstropju koncert folklorne skupine Rodnik.

Note Timave: jutri koncert v Štivanu

V stari cerkvi v Štivanu bo jutri ob 21. uri v okviru 21. koncertne sezone Note Timave koncert srednjeveške glasbe z naslovom O ecclesia - Simboli, figure in prostori božjega, ki ga bo izvedla skupina In Unum Ensemble. Vstop je prost.

ZDRAVSTVO - Slovenska služba

S podpisi proti selitvi

Pobuda skupine staršev - Zbiranje do 2. oktobra

Skupina staršev je začela zbirati podpise proti selitvi prostorov Slovenske socio-psihopedagoške službe, ki deluje v okviru tržaškega Podjetja za zdravstvene storitve, iz sedanje stavbe v Ul. Farneto v nove prostore v Ul. Vespucci pri Sv. Jakobu. Tako je že v začetku septembra slovenskim izvoljenim predstavnikom dejal direktor Zdravstvenega podjetja Fabio Samani, po čigar besedah naj bi bila selitev začasna v pričakovanju ugotovitve novih in primernejših prostorov.

Zatrad je deželnemu svetniku Slovenske skupnosti Igor Gabrovec opozoril na zaskrbljenost tistih družin, ki se poslužujejo slovenske službe, saj naj bi bila lokacija pri Sv. Jakobu neugodna in bi bilo najbolje morebitne nove prostore poiškati na območju nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu ali pa na Opčinah.

Zdaj pa so, kot že rečeno, zbiranjem podpisov začeli nekateri starši, ki v obrazložitvi svoje pobude opozarjajo, da je slovenska služba namenjena slovensko govorečim otrokom in najstnikom ter njihovim družinam, ukvarja se z ozaveščanjem in

zaščito zdravja ter zagotavlja sprejem, preverjanje, diagnozo, rehabilitacijo ter zdravstveno oskrbo v ambulanti, na domu in drugih okoljih otroka z multidisciplinarnimi posegi. Služba, še piše v obrazložitvi, jamči integracijo otrok, tudi tistih s posebnimi potrebami, v vseh življenskih kontekstih, še posebej v šolskem, multidisciplinarno ekipo pa sestavljajo psihologi, logopedinja, fizioterapeutka, izvedenka za nevropsihomotoriko in medicinska sestra.

Po mnenju skupine staršev, ki je sprožila pobudo, bi s selitvijo iz Ul. Farneto k Sv. Jakobu služba izgubila avtonomen in primeren sedež, kar je po njihovem mnenju neprimerno tako za otroke kot za najstnike. Od tod pobuda zbiranja podpisov, ki jih bodo omenjeni starši izročili glavni direktor zdravstvenega podjetja, da bi izrazili svojo zaskrbljenost in opozorili na pomen službe za celotno slovensko narodno skupnost. Podpisane pole je mogoče izročiti do nedelje, 2. oktobra, v trgovinah Tržaške knjigarne v Ul. sv. Frančiška in na Opčinah.

ZKB | **ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA**

vabi cenjene člane in prebivalce zgoniške občine na uradno predajo bančnega avtomata občini Zgonik

**v torek, 27. septembra 2011, ob 18. uri
pred županstvom v Zgoniku**

Toplo vabljeni!

barcolana 43 Nova kolekcija!

ZZERO
Official Time Keeper

www.zzero.com

ZZERO podpira
članov občine Zgonik

**Rezervirajte
jo v
urarni**

Laurenti Stigliani

ZLATARNA LAURENTI UL. Ginnastica, 7 TRST - TEL. 040/774242

TREBČE - 65. obletnica postavitve spomenika posvečena najmlajšim

Med spominom in pravicami ter dolžnostmi najmlajših

Okrogla miza z Azro Nuhefendić, Hladnik-Milharčičem in Pirjevcem - Osrednja proslava v nedeljo

V Trebčah se pripravljajo na počastitev petinštrestesete obletnice postavitve spomenika, ki na trgu sredi vasi spominja na padle v narodnoosvobodilnem boju. Domačini so se odločili, da obletnico posvetijo najmlajšim in sicer tistim, ki bodo postali aktivni člani naše družbe ter odgovorni za ohranitev in gojenje vrednot, za katere so se borili naši predniki.

Otroti iz trebenskega vrta Elvire Kralj oziroma osnovne šole Pinko Tomažiča so na začetku novega šolskega leta začeli s projektom »Naše pravice in dolžnosti. Naša ustava«. Gre za didaktično ponudbo državljanke vzgoje, v sklopu katere so otroci različnih starosti spoznavali italijansko ustavo (1948), ki sloni na vrednotah odpornejšega gibanja, in pravice otrok, ki so zapisane v Unicefovih Konvencijah o otrokovih pravicah (1989).

V sklopu projekta je otroke obiskala tudi Stanka Hrovatin, predsednica tržaškega združenja VZPI ANPI, ki je po vojni nekaj let poučevala tudi na trebenski osnovni šoli in bo tudi slavnostna govornica na osrednji proslavi. Ob njej bo v italijanščini spregovoril Giorgio Birsa. Svoje misli bodo podali tudi osnovnošolci, zapečata bosta Tržaški partizanski pevski zbor

Pinko Tomažič in dekleta SPD Krasje, zadržala pa bo tudi godba na pihala Viktor Parma. Ob spomeniku bodo stale častne straže tabornikov Rodu Modrega vala in skavtske organizacije. Povezovala bo mlada domačinka Mateja Počkaj.

Po proslavi bo na vrtu Ljudskega doma v Trebčah koncert TPPZ in odprtje razstave otrok iz vrta in osnovne šole »Naše pravice in dolžnosti. Naša ustava«. Otroti bodo z delom nadaljevali in svoje ilustracije predstavili tudi na spominski svečanosti, ki bo posvečena žrtvam drugega tržaškega procesa, med katerimi je bil tudi Pinko Tomažič (osrednja proslava ob 60. obletnici 2. tržaškega procesa bo 18. decembra).

Osporočil antifašizma in vrednotah miru in sožitja med narodi pa bo govor tudi na okrogli mizi. Ob 65. obletnici spomenika in 20. obletnici izbruha vojne v nekdanji Jugoslaviji, bodo o pomenu zgodovinskega spomina razpravljali Azra Nuhefendić, bosanska pisateljica in novinarka, ki od leta 1995 živi in dela v Trstu, zgodovinar Jože Pirjevec in novinar Ervin Hladnik-Milharčič. Okroglo mizo z naslovom Kam z zgodovinskim spominom? bo vodila novinarka Eva Ciuk.

Nedeljska proslava bo potekala tako ob spomeniku kot v bližnjem Ljudskem domu

ARHIV

DANES Začenja se Gledališki vrtljak

S predstavo, ki je nastala to poletje na Mali gledališki šoli Matejke Peterlin, se začenja letošnja, že štirinajsta sezona Gledališkega vrtljaka, niza abonmajskih predstav, namenjenih otrokom in njihovim staršem. Vse se odvijajo ob nedeljah, in sicer v Marijinem domu pri Sv. Ivanu.

Tudi letos je Radijski oder je v sodelovanju s Slovensko prosveto iz Trsta v abonma vključil kar sedem predstav, s tem da je prva na vrsti igrica, ki so jo naštudirali otroci na gledališkem tednu ob začetku počitnic. Tokrat je to Pet princesk na zrnu graha, v njej pa nastopa v dveh izmenah kar 53 malih gojencev. Ostale predstave bodo izvajale razne igralske oz. lutkovne gledališke skupine iz Slovenije, eno pa Slovenski oder, torej domača skupina, ki nastopa pod okriljem Radijskega odra.

Igrico Pet princesk na zrnu graha je napisala Lučka Susič izrecno za male igralne poletne gledališke šole ob njeni desetletnici. Igrica govori o kraljici, ki sklene, da bo poiskala nevesto za svojega sina, pa čeprav je ta še fantek. Toda nevesta mora biti prava princesa, vsi njeni predniki morajo biti modre krvi. Teh pa je v današnjem svetu vedno manj, take dobimo samo še v pravljicah. Pravljice pa so izmišljene zgodbe, zato tudi junakinje iz pravljic niso zanesljive. Treba jih bo preizkusiti. In kako? Kot v Andersenovi pravljici o proneski na zrnu graha. Iz tege izvira naslov igrice, otroci pa bojo v njej videli na preizkušnji junakinje iz pravljic, ki jih dobro poznajo: Trnuljko, Sneguljko in Pepelko v vsem njihovem pravljčnim spremstvom, potem pa še kitajsko princesko Tiki-tiki in Pravo princesko. Kako se bo odrezala vsaka izmed njih in kako se bo pravljica končala, seveda ne povemo, lahko pa rečemo, da bo igrica razgibana, polna lepih kostumov in smešnih zapletov.

Ker gre za prvo predstavo letošnje sezone, priporočamo staršem, naj pridejo dovolj zgodaj, da si priskrbijo abonmaj. Na razpolago sta dva abonma, in sicer za predstavo, ki se začne ob 16h in tisto, ki se začne ob 17.30 (od lani nosita ime po figuricah na plakatu-letos sta to Rdeči in Modri palček). Pred predstavo bo otroke zaposlila animatorka ŠC Melanie Klein. Od prve predstave dalje pa bo spet razpisani risarski natečaj, kar pomeni, da bodo otroci na drugo predstavo, ki bo 16.10. že začeli nositi risbice z naslovom Moj najljubši gledališki junak. (LPS)

BARKOVLJE - Za mlade pevce

Vrača se Glasbena kambrca, vrata pa odpira šola solopetja

Barkovljanska Glasbena kambrca začenja svojo sedmo delovno sezono. Celoletni tečaj, ki v popoldanskih urah uvaža otroke v glasbeno vlogo z igranjem na mala glasbla, petjem in izvedbo posebnih projektov, je nastal v povezavi z osnovno šolo in s sodelovanjem krajevnega društva, ki je vedno dalo na razpolago prostore. Udeleženci tečaja imajo vsak leta več priložnosti nastopanja, ob koncu šolskega leta pa pripravijo večji projekt, kot je bila priredba glasbene pravljice Peter in volk, s katero so prejeli nagrado Slovenske prosvete. Letos pa nameravajo počastiti 30-letnico poimenovanja barkovljanske šole po Finžgarju, pri tem bo sodeloval tudi zbor Milana Pertota, ki že več let nima redne dejavnosti in deluje priložnostno z nastopanjem ob pomembnih praznikih v domačem kraju.

Največja novost, ki si jo je Aleksandra Pertot zamislila za letošnjo sezono, je dodatni tečaj, ki bo absolutna novost v našem prostoru in je nastal zaradi povpraševanja ob koncu šolskega leta. Ustanoviteljica in vodja Glasbene kambrce vabi namreč v solopevsko šolo za otroke in najstnike. Tečaj ni namenjen ustvarjanju »malih Pavarotti« ali televizijskih zvezd, temveč širiti pesvke kulture v času, ki je vedno bolj podvržen nevarni površnosti in slabim zgledom, ki so medijsko zanimivi, a nimajo velike umetniške in kulturne vred-

nosti: »Že dolgo let opažam pri delovanju otroških zborov preveč pomanjkljivosti v primerini uporabi glasu, kar pride do izraza v kakovosti izvedb, a je tudi nevarno iz zdravstvenih razlogov. Premalo se zavedamo, da violino na primer lahko zamenjam ali popravimo, glasilke pa je treba skrbno obvarovati, ker je edinstveni in nezamenljiv instrument. Tečaj bo upošteval osnove pravilne vokalne tehnike, od dihanja do glasovnega nastavka, da bo otrok lahko obvladal vokalni aparati in ga uporabil brez napora, z lepim, čistim in uglašenim izrazom. Cilj tega solopevskega tečaja se nikakor ne zgleduje po danes zelo popularnih oddajah, v katerih vsestransko talentirani otroci nastopajo s popevkami za odrasle, ki so zelo efektne, a popolnoma neprimerne za njihov razvoj, saj je to vrstno forisiranje pri taki starosti pogubno.«

Tako srečanja Glasbene kambrce kot solopevski tečaj se bodo pričeli na polovici oktobra. Redni tečaj je odprtega značaja; udeležijo se ga lahko tudi otroci, ki ne obiskujejo šole v Barkovljah. Kambrca deluje ob sredah, četrtekih in petkih po starostnih skupinah. Vabljeni so otroci od drugega letnika vrtca do zadnjega razreda osnovne šole. Individualne lekcije solopetja pa so namenjene osnovnošolcem in srednješolcem. Urniki bodo sestavljeni naknadno na podlagi prijav. Podrobne informacije in vpisovanja na št. 339 6543410. (ROP)

SV. JAKOB - Praznična sobota

Nasvidenje poletje!

Na trgu sejem rabljenih predmetov in klovn-zdravnik za najmlajše - Večer sklenil nastop Pihalnega orkestra Marezige

Klovn-zdravnik zabava otroke na Trgu sv. Jakoba

V sredo transparent za Bona

V sredo (in ne jutri kot je bilo sprva napovedano) bodo na osrednjem balkonu tržaškega županstva sočasno z zasedanjem občinskega sveta ob 19. uri izobesili velik transparent z napisom »Osvobodite jih!« (»Liberateli!«), s katerim bo Občina Trst podprla zahteve po osvoboditvi tržaškega mornarja Eugenija Bona in njegovih tovarišev, ki so že sedem mesecev v rokah somalijskih piratov, ter prostovoljca združenja Emergency Francesca Azzaraja, ki so ga ugrabili v Darfurju. Občina Trst vabi občane, naj se ob tem udeležijo tih manifestacij pred županstvom.

Urejanje cestne signalizacije

Občina Trst sporoča, da bo do danes v nočnih urah med 21. in 6. uro potekalo urejanje horizontalne cestne signalizacije v ulicah Lazzaretto Vecchio, Economico, Ottaviano Augusto, Giulio Cesare in Campo Marzio ter na Trgu Chino Alessi. Z istim urnikom bodo od jutri do četrtek potekala dela v ulicah Servola, Soncini, Marco Praga in Giardini, na Trgu Valmaura, v Ul. Flavia (med trgom Valmaura in Cagni), na Staroistrski cesti, v Ul. Palatucci, na Trgu Martiri della Risiera ter v ulicah Miani, Rio Primario, San Pantaleone ter pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji in spodnji. V sredo pa bodo med 8.30 in 17.30 dela v Naselju sv. Sergija v ulicah Grego, Forti, Petracco in Curiel.

Okanca CUP tudi popoldne

Ob napovedani prekinitti delovanju okanca CUP v lekarnah jutri, v torek in sredo, bodo v omenjenih dneh okanca na sedežih zdravstvenih okrajev delovala tudi popoldne. Za prvi okraj bodo okanca v Ul. Stock odprta od 7.15 do 18. ure, v Nabrežini in na Općinah pa od 8.30 do 14. ure. Vedno med 7.15 in 18. uro bodo odprta okanca na sedežih drugega oz. četrtega okraja (na Trgu sv. Jakoba oz. v Ul. Sai v parku blvše umobolnice), med 8.30 in 18. uro pa na sedežih tretjega okraja v Ul. Puccini in v Miljah. Odprta bodo tudi okanca CUP v bolnišnici na Katinari, med 8. do 17. uro pa bo na voljo tudi telefonska številka 040-6702011.

Zasačena v ukradenem avtu

Karabinjerji so včeraj pri Fernečih začačili dvojico - 33-letnega romunskega voznika B.R. in 28-letnega moldavskoga sopotnika G.I. - v avtu znamke audi, za katerega so ugotovili, da je last 41-letnega podjetnika iz Lombardije, predstojnictvom pa je bil ukraden v kraju Casatenovo pri Leccu njegovi zaročenki, 31-letni kazahstanski državljanek D.N.. Agenti so dvojico, pri kateri so našli tudi 10000 evrov v gotovini, aretirali, avtomobil pa zasegli.

Deset let se je izogibal pravici

Agenti obmejne policije so pri Fernečih aretirali 35-letnega romunskega državljanja P.A.C., ki se je skupaj z rojakom peljal v avtomobilu znamke škoda superz z romunsko registracijo. Pri preverjanju istovetnosti so ugotovili, da je moškega leta 2001 sodišče v Tolmeču obsodilo na šest mesecev zapora in tisoč evrov denarne kazni zaradi zbiranja ukradenega blaga, uporabe ponarenjene dokumenta in lažnega izjavljanja istovetnosti. Zdaj je v zaporu.

Enajst jih bo moralno stran

Agenti tržaške kvesture so pri Fernečih aretirali 35-letnega romunskega državljanja P.A.C., ki se je skupaj z rojakom peljal v avtomobilu znamke škoda superz z romunsko registracijo. Pri preverjanju istovetnosti so ugotovili, da je moškega leta 2001 sodišče v Tolmeču obsodilo na šest mesecev zapora in tisoč evrov denarne kazni zaradi zbiranja ukradenega blaga, uporabe ponarenjene dokumenta in lažnega izjavljanja istovetnosti. Zdaj je v zaporu.

Tatinska dvojica

Agenti letičega oddelka tržaške kvesture so v četrtek zjutraj v bližini glavne železniške postaje naleteli na skupino štirinajstih romunskih državljanov, med katerimi so bili trije mladoletni. Enajstih polnoltnih osebam so izročili odlok, na podlagi katerega bodo morale v tridesetih dneh zapustiti italijansko ozemlje.

RIBIŠKO NASELJE - Pobuda občine in nadzorništva

Antoniov odtis in model odslej na ogled v paleontološkem najdišču

Ovrednotenje najdišča spada v širši projekt, ki zajema celotno območje - Še danes Bela jadra in modra riba

80 kilogramski
odtis
iz umetne smole
dinozavra Antonia
v paleontološkem
najdišču
v Ribiškem naselju

KROMA

Največji in najbolje ohranjen italijanski dinozaver Antonio se je včeraj simbolično vrnil v paleontološko najdišče v Ribiško naselje. Na pobudo devinsko-nabrežinske občine in deželnega Nadzorništva za varstvo arheološke dediščine je tržaško podjetje Zoic s finančno podporo Fundacije CRTrieste izdelalo 80 kilogramski Antoniov odtis iz umetne smole v naravnih velikosti. Slednjega pa so postavili točno na mesto, kjer je leta 1994 štu-

dentka geologije Tiziana Barzzatti naključno naletela na njegove fosilizirane ostanke. Poleg tega je družba Zoic poskrbelo že za model dinozavra s kostmi in kožo, kot naj bi ta izgledal pred fosilizacijo. Štiri metrski primerek *Tethysadris insularis* hranijo v naravoslovnem muzeju v Trstu (Ul. Tominz), kjer so mu posvetili celo dvorano.

Ob priložnosti je devinsko-nabrežinski podžupan in odbornik za kulturo Massimo Romita povedal, da si

je od njegovega odprtja na pobudo jamarskega društva Flondar najdišče v Ribiškem naselju ogledalo preko 2.500 ljudi. Občina Devin-Nabrežina in Nadzorništvo, ki sta si z društvom Flondar prizadevala, da bi primereno ovrednotili dolgo let zapuščeno najdišče, si takega spodbudnega rezultata nista pričakovala. Julija in avgusta je bilo društvo Flondar primorano najdišče zapreti zaradi neznošne vročine, saj je bilo tam okrog 45 stopinj Celzija.

Krajevni župan Giorgio Ret je opozoril, da spada ovrednotenje paleontološkega najdišča v širši projekt, ki zajema celotno območje Ribiškega naselja. Oktobra bo stopil v veljavno regulacijski načrt za preureditev tega območja, novembra pa bodo začeli z ureditvijo prvih sto metrov ladijskih privezov, da bodo lahko ribiči opravljali njihov poklic v primerenem okolju. Pred časom so že babilicirali izliv Timave in odstranili preko 3.200 kosov vojnega orodja. Z razcvetom območja okrog paleontološkega najdišča in kamnoloma bo lahko Ribiško naselje postalna prava turistična destinacija.

Krajevno navtično društvo Laguna in Občina Devin-Nabrežina sta ob predstavitvi Antoniovega odtisa predela tridinredni praznik Bela jadra in modra riba. Danšnji dan bo v Ribiškem naselju namenjen otrokom s pobudo Zmaji selivci (Aquiloni migratori). Od 10.30 bo naravoslovka Nicoletta Perco otrokom orisala ptice selivke, ki sezonsko bivajo pri Timavskem izlivu. Malčki se bodo lahko udeležili tudi delavnice, kjer si bodo lahko izdelali zmaje v oblikah ptic selivk, ki tam občasno živijo. V sklopu praznika bo danes tudi tradicionalna regata Dveh gradov, od Devinskega do Miramarskega grada, večer in s tem tudi praznik se bo zaključil ob 19.30 z nastopom glasbene skupine Battiliana Band. (and)

Beograjski stolni zbor jutri v stolnici sv. Justa

Jutri zvečer bo stolnica sv. Justa ob 20.30 gostila izjemni dogodek: na sprednu bo namreč koncert beograjskega stolnega zbora, ki deluje od leta 1853, danes pa ga vodi Svetlana Vilić. Zbor bo v torek v srbsko-pravoslavni cerkvi sv. Spiridona ob 9. uri tudi pel pri liturgiji ob prazniku povišanja sv. Križa. Gostovanje beograjskega stolnega zbora prireja srbsko-pravoslavna skupnost v Trstu v sodelovanju s tržaškim stolnim zborom Cappella Civica.

V torek predavanje Hospica Adria Onlus

Združenje prostovoljev Hospice Adria Onlus vabi na predavanje direktorice drugega Zdravstvenega okrožja dr. Maria Grazia Cogliati Dezza na temo »Spoznati ponudbe, ki jih nudi okrožje (mreža) in jih uporabiti«, v torek, 27. septembra, ob 17.30, ki bo v dvorani Baroncini, Ul. Trento 8 v Trstu.

V okolici Trsta je še vedno občutek za družino, kjer pomagajo bolnikom družinski člani, v mestu so predvsem ostali, ki živijo osamljeni in jih družine večkrat postavijo na rob. Nujen je zato učinkovitejši nastop javnih ustanov, zadruž in združenj, da se izboljša stanje občanov, ki živijo na določenem te- ritoriju. Zato je nujno, da spoznajo vse možnosti, ki jim nudi njihov teritorij. Zdravstveno okrožje skupaj s Socialno službo, gre za koordiniran skup skup socialnih in zdravstvenih dejavnosti. Vse delo poteka na ekipnem principu, predvsem pa v mrežni obliki s sodelovanjem tudi raznih ustanov ter s prostovoljci.

TRNOVCA - Pobuda v spomin na preminulega pisatelja in novinarja

Luciano Comida je bil doma v italijanski in slovenski kulturi

Na srečanju
v Trnovci,
ki ga je vodil
Walter Chiereghin
(levo),
je v slovenščini
spregovoril
novinar
Saša Rudolf

KROMA

V Šempolaju jutri Janko in Mitja Kosmina

Skd Vigred vabi jutri v Šempoljsko Štalco, kjer bo ob 20.30 potekal večer z naslovom Z burjo v jadrih. V goste prihajata namreč Janko Kosmina, ki se je rodil leta 1935 v Šempolaju, in njegov sin Mitja Kosmina, oba strastna ljubitelja morja in jadranja.

Z gostoma se bo pogovarjal novinar Peter Verč. Na ogled bodo tudi fotografije Miloša Zidarča o barkovljanski regati Barcolani in pet-najstminutni film o splovlitvi jadrnice Maxi Jene, ki je leta 2009 osvojila priljubljeno regato v Tržaškem zalivu, kar osemkrat pa se je moral zadovoljiti z drugim mestom.

Priznani glasbeniki na 43. Barcolani

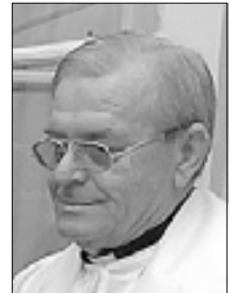
Tudi letos bo v dneh pred Barcolano potekal tradicionalni Music Festival, ki ga prireja jadransko društvo Barcola-Grignano v sodelovanju z Zadružno banko iz Štarancana in Vileša ter Fundacijo CRTrieste. V petek, 7. oktobra, bosta na Velikem trgu nastopila Britanec Dan Black, bivši pevec skupin The Severant in Planet Funk ter priznana angleška skupina indie/dance/funk The go! Team. Petkov koncert bo odprla skupina iz naše dežele, MiG-29 over Disneyland, ki igra punk, dance in reggae glasbo.

V soboto, 8. oktobra bo Barcolana na Velikem trgu gostila italijanska kantavtorja Rafa, ki bo predstavil pesmi novega albuma Numeri. Pred njim bosta na oder stopila trio Bivio H (pop glasba) ter domačinka Dorina, ki je lani nastopila na televizijski glasbeni oddaji X Factor.

KATINARA - Žalostna vest za slovenske vernike

Umrl je g. Anton Žužek

Katinarsko župnijo je upravljal od leta 1986, v zadnjem obdobju tudi Ricmanje - Na Tržaškem 12 slovenskih duhovnikov

ANTON ŽUŽEK

KROMA

niniščico na Katinari, od koder so ga malo pred smrtno premestili v sanatorij v Nabrežino, kjer je v noči na petek umrl.

Pogrebna maša za pokojnega g. Antonom Žužkom bo v sredo ob 11. uri v cerkvi na Katinari, nakar bodo pokojnikove posmrtnne ostanke prepehljali v rodni kraj. S smrtno g. Žužko pa se je še dodatno zmanjšalo število slovenskih duhovnikov na Tržaškem: zdaj jih je skupno dvanajst, povprečna starost pa visoka, tako da se resno postavlja vprašanje oskrbovanja vseh župnij, kjer živijo Slovenci. Nadškof Crepaldi je pred nedavnim podpisal odlok, na podlagi katerega bo doseganji proseski in kontovelski župnik Jožef Šepel s 1. oktobrom prevzel skrb za župnije Boljunc, Boršč in Ricmanje. Skrb za vernike na Katinari naj bi prevzeli redovniki zakramentinci, pri čemer bi moral za slovenske vernike skrbeti p. Rafko Ropret, odprt pa ostaja vprašanje oskrbovanja Prosekova in Kontovela.

G. Žužek se je rodil 21. maja 1947 v vasi Jurišče pri Knežaku na Pivškem, v duhovnika pa je bil posvečen na god sv. Petra in Pavla 29. junija 1975 (ta dan je tradicionalno namenjen duhovniškim posvečenjem) in to v Rimu, kjer ga je posvetil sam takratni papež Pavel VI. Sprva je pripadal redu klaretincev, a je potem prešel med škofijske duhovnike in je služboval najprej v nekaterih župnjah mariborske škofije v Sloveniji, leta 1986 pa ga je takratni tržaški škof Lovrenc Bellomi povabil v Trst. Prišel je najprej za župnijskega upravitelja, nato pa tudi za rednega župnika na Katinaro, kjer je nadome-

stil dotedanjega župnika Alberta Miklavca, ki je takrat prevzel župnijo v Boršču. Na Katinari je g. Žužek služboval ves čas ter skrbel za domače vernike tako slovenske kot italijanske narodnosti. Pokojnik je v zadnjem obdobju prevzel v upravljanje tudi župnijo Ricmanje, v preteklosti pa je tudi skrbel za mašo v slovenskem jeziku v kapeli katinarske bolnišnice, kamor se je moral na koncu tudi sam zateči zaradi težke in zahrbne bolezni, zaradi katere je najprej hodil na zdravljenje v Aviano, potem pa so ga sprejeli v bol-

V umetnostrem in kulturnem centru Skerk v Trnovci so se včeraj spomnili nedavno in prezgodaj preminulega pisatelja in publicista Luciana Comide. Pobudo za prireditve je dal mesečnik TriesteArteCultura, katerega urednik Walter Chiereghin je tudi vodil srečanje, ki ni izvzenelo kot žalna seja, temveč kot snidenje Comidovih prijateljev in znancev, ki si želijo pokojnega ne samo ohraniti v trajnem spominu, temveč tudi ohraniti in ovrednotiti njegovo zelo pisano in obsežno ustvarjalnost. V slovenščini je o Comidi govoril novinar Saša Rudolf.

»Luciano, kolikor vem, ni bil nikoli v kulturnem centru Skerk, spominska prireditve v tem okolju pa mu bi bila gočovo všeč, saj je srečanje izpadlo kot medkulturno italijansko-slovensko pretakanje, ki je mu bilo tako všeč,« je povedal Chiereghin, ki je prav Comidi posvetil izredno številko svoje kulturne in umetnostne revije. Na dobro obiskanem srečanju je padla zamisel, da bi na nek način zbrali oziroma uredili vse Comidove dela, tudi tista (teh ni malo), ki so se dnevno pojavljala le na spletnih straneh. Comida je bil namreč tudi zavzet bloger, marsikdo pa se je ga v Trnovci spomnil tudi kot urednika priljubljene tržaške revije Konrad. Na njenih straneh je veliko pisal tudi o slovenski kulturi in Tržaščnom predstavil »pojav« Borisa Pahorja. Chiereghin je, poleg Rudolfa, za gorniško mesto povabil tudi kulturnega

delavca ter poznavalca književnosti Valerija Fiandro ter univerzitetnega profesorja v Vidmu Liva Sossija. Slednji je strokovnjak za otroško književnost, ki jo je Comida zelo ljubil, sam je tudi najraje pisal prav za otroke. Večer v Trnovci je pospestril glasbeni vložek skupine, ki jo vodi Edward Abbiati.

Srečanje Združenja za zaščito Općin

Združenje za zaščito Općin vabi občane na javno srečanje »Splošni načrt za pridobitev kraške arhitekture« s predstavniki občine in Pokrajine Trst, ki bo v četrtek, 29. septembra, ob 20. uri v razstavni dvorani ZKB, Ul. Ricreatorio 2. Predavalca bosta prof. Livio Poldini in odbornik arhitekt Fabio Omero.

Sv. Mihael v Zgoniku

Uprrava občine Zgonik sporoča, da v četrtek, 29. septembra, ob priliki sv. Mihaela - zgoniškega zavetnika, ne bodo delovali občinski uradni ter sledče občinske storitve: služba za prevoz učencev, šolska kuhična, delavska in smetarska služba.

TRG EVROPA - Danes

Pred zaključkom še podelitev nagrad

Trdnevni Trg Evropa se danes že izteka, pred zaključkom pa bodo danes ob 11. uri nagradili najbolj vabljive stojnice

KROMA

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 25. septembra 2011

GOJIMIR

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.58 - Dolžina dneva 12.03 - Luna vzide ob 3.16 in zatone ob 17.32

Jutri, PONEDELJEK, 26. septembra 2011

JUSTINA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,9 stopinje C, zračni tlak 1015,6 mb raste, vlagi 53-odstotna, veter 10 km na uro jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,7 stopinje C.

OKLICI: Fabio Scandroglio in Renée Lise Perrault, Adriano Jarach Borsatto in Giuliana Quasimodo.

Lekarne

Nedelja, 25. septembra 2011

Lekarne odprte ob 8.30 do 13.00

Ul. Combi, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlj - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 (040 302800), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 2322536).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlj - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 (040 631785).

Od ponedeljka, 26. septembra, do sobote, 1. oktobra 2011

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 (040 365840), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.

Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8 (040 767391).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, pred-

Ob svoji okrogli obletnici se iz srca zahvaljujem

sosedam

Micheli, Lojzki, Marčeli,
ki so mi vedno na razpolago.

Nada od kruha

15.45, 17.45, 20.00, 22.10 »La pelle che abito«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.10, 22.10 »Niente da dichiarare«; Dvorana 5: 16.00, 17.45, 20.10, 22.15 »Carnage«.

Čestitke

Naša draga MATEJA bo danes ugasnila 3 svečke. Vse najboljše ji želite vsi, ki jo imajo zelo, zelo radi.

Draga teta OLGA! Si vedno tako lepa, četudi 95 let imaš, veselo zavrteti še se znaš. Za tvoj rojstni dan mnogo veselja ti želite nečakinja Vanda, sestra Albina in vsa družina.

Izleti

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 1. oktobra, celodnevni izlet v domovino Prosecca z obiskom kleti, kosiom in obiskom gradu Castelbrando. Info in prijave na www.onav.it, trieste@onav.it ali tel. št. 333-4219540 (Luciano), 340-6294863 (Elio).

KRUT vabi v soboto, 8. oktobra, na ogled razstave »Leta na Azurni obali - Pablo Picasso in njegov keramični opus« in razstave »Slovenski impressionisti: Jakopič, Jama, Grohar in Sternen« z okoli 50. deli iz zasebnih zbirk, prirejene v počastitev 1000. letnice prve omembe Blejskega gradu. Pojasnila na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

ROMANJE V PADOVO V soboto, 8. oktobra, bomo poromali v Padovo. V baziliki sv. Antona bomo imeli sv. mašo, nato pa ogled vsega, kar spominja na svetnika. Šli bomo h kapucinom, kjer je živel in umrl svetnik Leopold Mandič. Po kosiom bomo obiskali še kraje v okolici Padove, ki spominjajo na sv. Antona: Camposampiero in Padova Arcella. Za vpis in vse ostale informacije poklicite čim prej tel. št. 347-9322123.

KMEČKA ZVEZA prireja 9. oktobra tradicionalni jesenski izlet na Praznik kostanja v Bardu. Odhod avtobusa iz Boljuncu, ki bo peljal po običajnem voznom redu, ob 7. uri. Podrobne informacije lahko dobite v uradih Kmečke zveze ali po tel. 040-362941.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 17.45, 19.15, 20.45, 22.15 »Carnage«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La pelle che abito«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.10, 20.00, 22.00 »Mozzarella stories«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Johnny English 2«;

16.40, 21.20 »Kavboji in vesolici«;

16.30, 18.10 »Medvedek Pu«; 19.00

»Super 8«; 19.45, 22.10 »Ta nora ljubezen«.

KOPER - PLANET TUŠ 13.20, 15.50,

18.15 »Smrkci 3D (sinhr.)«; 11.35,

13.55, 16.15 »Smrkci (sinhr.)«; 20.35

»Brez povratka 5 - 3D«; 20.15 »Ta no

ra ljubezen«; 18.35, 20.50 »Oskrnbnik«;

11.20, 12.20, 13.40, 14.40, 16.00, 17.00,

18.20, 19.20, 20.40, 21.40 »Johnny En

glish 2«; 12.00, 16.10, 18.40, 21.10 »Pri

jetom Pirjevcem, avtorjem knjige

»Tito in tovariši«, ki bo v nedeljo, 2.

oktobra, ob 18. uri v Kulturnem do

mu Prosek Kontovel.

DRUŽINA SLAVEC je v Mačkoljah št.

133 odprla osmico. Tel. 040-231975.

Prisrčno vabljeni!

FRANC INTOMAŽ sta v Mavhinjah od-

prla osmico. Tel. št. 040-299442.

Vljudno vabljeni!

OSMICA je odprta pri Škerku v Pra-

potru. Tel. 040-200156.

OSMICO je v Borštu št. 57 odpral Za-

har. Tel. št.: 040-228217.

OSMICO sta v Samatorci št. 50 odprla

Cvetko in Zmaga Colja. Tel. št. 040-

229224. Vabljeni!

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempol-

laju v ponedeljek, 26. septembra, ob

20.30 na večer »Z burjo v jadrilh«. Jan-

ko in Mitja Kosmina, oče in sin, olim-

pijska prvaka v jadrilju, v pogovoru

z novinarjem Petrom Verčem. Na

ogled bodo tudi fotografije o Barko-

vljanki Miloša Zidariča.

SUPER - 18.30 »Cose dell'altro mon-

do«; 16.40, 20.00, 21.50 »Contagion«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45,

17.30, 19.50, 22.00 »L'alba del pianeta

delle scimmie«; Dvorana 2: 16.15,

18.15, 20.15 »I Puffi - 3D (dig.)«; 22.00

»Crazy, stupid, love«; Dvorana 3:

18.30 »Il debito«; Dvorana 4: 16.30,

18.20, 22.15 »Crazy, stupid, love«;

16.45, 20.25, 22.15 »Ma come fa a far

tutto?«; 20.20 »This is England«; 22.15

»Super 8«; 15.20 »I pinguini di Mr.

Popper«.

PRIVIDEO TRST 80 vabi na večer

Pizzeria Birreria Kariš
Pesek 69/A
t. 040 226889

DANES ZVEČER GLASBA V ŽIVO
DENIS NOVATO & WALTER BET

30. 09. 2011 BANDOMAT
01. 10. 2011 KRAŠKI MUZIKANTI
02. 10. 2011 MITICHE PIRIE

TIPičNE BAUARSKE JEDI

Use pod pokritim šotorom

ABONMAJSKA
SEZONA
2011 2012

RAZPISUJE
VPIS ABONMAJEV ZA
GLEDALIŠKO SEZONO 2011-2012

Vpis abonmajev pri blagajni Slovenskega stalnega gledališča, Ulica Petronio 4, vsak delavnik od 10.00 do 15.00 in od 17.00 do 20.00 ure.

Vse informacije dobite na brezplačni telefonski številki 800-214302 ali na telefonski številki 040-362542.

PRODAM kraško skrinjo z oreha. Tel. št.: 339-7396098.

Obvestila

ELIC-UMETNIŠKA ŠOLA SINTESI za otroke sporoča, da se začenja tečaj »Ročno izdelan strip in digitalna obdelava«, predvidoma ob torkih, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 040-2602395, 338-3476253.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprtvi vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informacije na tel. št. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

ITALIJANSKA USTANOVNA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE sporoča, da so brezplačni popoldanski in večerni tečaji slovenščine vseh stopenj in konverzacije na voljo še septembra. Tečaji bodo potekali tako v prvi kot v drugi polovici meseca na prostem na Stadionu 1. maja (ŠZ Bor), ob slabem vremenu pa v prostorih KD Škamperle na Vrdelski cesti 7. Prijava: od 17. do 19. ure v tajništvu ustanove v Ul. Valdirivo 30, tel. 040-761470, izven uradnih ur 338-2118453 ali pa direktno na Stadionu 1. maja od ponedeljka do četrtek od 18. do 19. ure.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljuncu sporoča, da se vadba joge vrši v društvenih prostorih gledališč ob sredah, od 18.30 do 20.00. Vabljeni.

JOGA: v novem središču, na Repentaborški 66, se bo v oktobru pričel tečaj joge. Ob torkih 19.30-21.00; ob četrtkih 18.30-20.00. Če bo dovolj prijav tudi ob ponedeljkih zjutraj 9.00-10.30. Informacije in prijave: Sklad Mitja Čuk 040-212289 ali 349-0981408 (Bruna).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tečaj kitare za malčke in manj mlade. Vpisovanje in ostale informacije na tel. št. 338-7438682.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi učence osnovne šole in otroke, ki obiskujejo vrtec, da se ji pridružijo ob ponedeljkih od 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju.

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljuncu sporoča, da vadba Pilatesa poteka v društvenih prostorih v občinskem gledališču po sledečem urniku: torek od 18. do 19. ure začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek: od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Vabljeni.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE vabi kulturna društva, da se prijavijo na predstavitev gledališke sezone 2011/12 s krajšim skecem »Ma me prou provociraste...«. Igralca Minu Kujder in Adrijana Rusta bosta v šaljivi obliku orisala novo sezono in omogočila vpis abonmaja. Info na tel. št. 040-632664 (kontaktna oseba Valentine Repini).

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljuncu vabi na telovadbo za razgibanje in za zdravo hrbitenico

Loterija 24. septembra 2011

Bari	14	23	56	71	76	78	jolly 73
Cagliari	38	74	49	35	58		
Firence	88	32	25	90	50		
Genova	69	83	24	5	50		
Milan	48	85	23	84	5		
Neapelj	89	50	54	30	18		
Palermo	31	12	64	24	51		
Rim	90	63	29	22	21		
Turin	21	41	84	2	34		
Benetke	36	12	2	81	13		
Nazionale	77	57	64	42	40		

Super Enalotto Št. 115

4	23	56	71	76	78	jolly 73
Nagradsni sklad						3.034.575,96 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						15.986.958,84 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
6 dobitnikov s 5 točkami						75.864,40 €
1.180 dobitnikov s 4 točkami						385,75 €
46.891 dobitnikov s 3 točkami						19,41 €

Superstar

1	
Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
4 dobitnikov s 4 točkami	38.575,00 €
245 dobitnikov s 3 točkami	1.941,00 €
3.638 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
22.649 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
49.194 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

ob torkih in petkih od 9. do 10. ure v društvenih prostorih.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT prireja tečaje likovne umetnosti prostega časa, ki se bodo odvijali ob torkih ter obvešča, da se začenja akademsko leto 2011/12 s tečaji likovno-umetnostne vzgoje »Gledati, razumeti in ustvarjati Umetnost« (risanje, slikanje, kompozicija, zgodovina umetnosti itd.), ki bodo ob torkih in sredah, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 040-2602395, 338-3476253.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprtvi vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informacije na tel. št. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

ITALIJANSKA USTANOVNA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE sporoča, da so brezplačni popoldanski in večerni tečaji slovenščine vseh stopenj in konverzacije na voljo še septembra.

Tečaji bodo potekali tako v prvi kot v drugi polovici meseca na prostem na Stadionu 1. maja (ŠZ Bor), ob slabem vremenu pa v prostorih KD Škamperle na Vrdelski cesti 7. Prijava: od 17. do 19. ure v tajništvu ustanove v Ul. Valdirivo 30, tel. 040-761470, izven uradnih ur 338-2118453 ali pa direktno na Stadionu 1. maja od ponedeljka do četrtega od 18. do 19. ure.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljuncu sporoča, da se vadba joge vrši v društvenih prostorih gledališč ob sredah, od 18.30 do 20.00. Vabljeni.

JOGA: v novem središču, na Repentaborški 66, se bo v oktobru pričel tečaj joge. Ob torkih 19.30-21.00; ob četrtkih 18.30-20.00. Če bo dovolj prijav tudi ob ponedeljkih zjutraj 9.00-10.30. Informacije in prijave: Sklad Mitja Čuk 040-212289 ali 349-0981408 (Bruna).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tečaj kitare za malčke in manj mlade. Vpisovanje in ostale informacije na tel. št. 338-7438682.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi učence osnovne šole in otroke, ki obiskujejo vrtec, da se ji pridružijo ob ponedeljkih od 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju.

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljuncu sporoča, da vadba Pilatesa poteka v društvenih prostorih v občinskem gledališču po sledečem urniku: torek od 18. do 19. ure začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek: od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Vabljeni.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE vabi kulturna društva, da se prijavijo na predstavitev gledališke sezone 2011/12 s krajšim skecem »Ma me prou provociraste...«. Igralca Minu Kujder in Adrijana Rusta bosta v šaljivi obliku orisala novo sezono in omogočila vpis abonmaja. Info na tel. št. 040-632664 (kontaktna oseba Valentine Repini).

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljuncu vabi na telovadbo za razgibanje in za zdravo hrbitenico

do 17.30; za osnovnošolske otroke od 17.30 do 18.30. Prvi trening v sredo, 28. septembra. Prijave in informacije 328-2733390 (Petra).

JEZIKOVNI TEČAJI: angleščina, predstavitev v torek, 27. septembra; ob 16. uri za višjo in nižjo srednjo šolo, ob 17. uri za osnovno š. in ob 18. uri za odrasle; španščina: v torek, 27. septembra, ob 18. uri; slovenščina, predstavitev v sredo, 28. septembra, ob 17. uri nadaljevalni tečajniki, ob 18. uri začetniki za 40-urni brezplačni tečaj v okviru projekta. Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine. Tel. 040-212289, info@skladmc.org.

TPP P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 27. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPIČE ADRIA ONLUS vabi na predavanje Spoznati ponudbe, ki jih nudi okrožje (mreža) in jih uporabiti, v torek, 27. septembra, ob 17.30 v dvorani Baroncini, Ul. Trento 8. Govorila bo dr. Maria Grazia Cogliati Dezza, direktorica drugega združvenega okrožja.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tečaj latino-ameriških in skupinskih plesov. Informativni sestanek bo v sredo, 28. septembra, ob 20. uri v mlađinskom krožku v Dolini. Toplo vabljeni!

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR ter Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sedežu in petkih od 16. do 18. ure: 28. septembra: »S papirjem ustvarjam«, »Naravne barve«; 30. septembra: »Kreativna škatla«, »Majhne živalice s pon-ponom«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo v oktobru ob ponedeljkih pričeli tečaji v bivšem občinskem rekreatoriju v Križu, št. 441: »Hip hop in breakdance« za osnovnošolce 16.30-18.00, za srednješolce in višješolce 15.00-16.30, tel. 329-9751782; »Trebuni ples« 18.30-19.30, tel. 333-5663612; »Belly gym« 10.00-11.00, tel. 333-5663612. Poskusna vaja za tečaje bo v ponedeljek, 26. septembra, ob navedenih urnikih. »Tai chi chuan« vadba se bo po odvijala ob četrtkih, 19.30-21.00, tel. 349-3136949.

MOPZ VASILIJ MIRK obvešča, da pričnejo vaje v ponedeljek, 26. septembra. Toplo vabljeni tudi mladi pevci!

ŠC M. KLEIN - »Tečaj za nosečnice v bazenu« se bo začel 13. oktobra, od 10.00 do 11.30. Informativno srečanje 26. septembra ob 10.30 na sedežu v Ul. Cicerone 8; »Glasbena delavnica« ob sredah od 16.30 do 17.20. Brezplačna predstavitev 28. septembra ob 16.30 na sedežu v Ul. Cicerone 8 (3. nad.). »Slovenski ABC«, tečaj za otroke od 4 do 6 let ob sredah od 17.30 do 18.20. Učili se bodo s pomočjo glasbe, gibalnih vaj, iger in likovnih delavnic. Brezplačna predstavitev 28. septembra ob 17.00 na sedežu v Ul. Cicerone 8 (3. nad.); »Acquafitness«, primeren tečaj za vse starosti. Urniki: torek 19.30-20.10 in 20.15-20.55; četrtek 19.30-20.10 in 20.15-20.55. Prvo srečanje bo 6. oktobra; »Tečaj za dojenčke v bazenu« od 1. do 18. meseca ob petkih od 10.00 do 10.45 in sobotah od 10.00 do 10.45 ter od 10.45 do 11.30, od 18. meseca do 4. leta ob sobotah v dvojni izmeni od 17.00 do 17.45 in od 17.45 do 18.30. Začeli se bodo 14. oz. 15. oktobra; »Slovenščina za odrasle«, informativni sestanek za začetnike in nadaljevalce 26. septembra ob 19.30 na sedežu v Ul. Cicerone 8 (3. nad.). Prijava in informacije na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanienklein.org.

STARŠI SKUPAJ prireja v oktobru tečaj plezanja za začetnike. Udeleženci bodo spoznali osnovne prvine plezanja s plezanjem v naravi in umetni steni. Vključeni sta zanimivi predavanji o vremenskih in varstvu v gorah. Informativni sestanek bo v športnem centru Zarja v Bazovici v četrtek, 29. septembra, ob 20.30. Informacije na tel. št. 335-5316286 (Veronica).

STARŠI SKUPAJ prireja v prostorih krožka Krut, Ul. Cicerone 8/b

GORICA - S ciljem uveljavljanja manjinskih pravic

Zdravstveno podjetje odpira vrata slovenščini

V slovenski jezik prevedli publikacijo z informacijami o storitvah - Poslali jo bodo vsem družinam v pokrajini

Zdravstveno podjetje se s prebivalci goriške pokrajine slovenske narodnosti želi sporazumevati v slovenskem jeziku, zato je v slovenščino prevedlo publikacijo s kriptnimi informacijami o storitvah, ki jih nudijo. Predstavili jo bodo v torek, 4. oktobra, v deželnem auditoriju v Gorici, nakar jo bodo skupaj z italijansko različico poslali vsem družinam iz goriške pokrajine.

»Leta 2009 smo s sredstvi iz zaščitnega zakona 482 iz leta 1999 pred sedežem zdravstvenega podjetja v parku Basaglia v Gorici namestili informativni totem z napisi v italijanščini, furlanščini in slovenščini, zatem smo se odločili, da bomo dopolnili in nadgradili ponudbo in pobude v slovenskem jeziku. Nedvomno je iz formalnega in tudi simbolnega vidika najpomembnejši korak slovenski prevod publikacije o zdravstvenih storitvah (v ital. »carta dei servizi«), v kateri so zbrane koristne informacije o delovanju zdravstvenega podjetja, njegovih služb, bolnišnic in ambulant,« pojasnjuje funkcionar goriškega zdravstvenega podjetja Adelchi Scarano. Kot sam priznava, goriško zdravstveno podjetje še ni pripravljeno na dvojezično poslovanje, čeprav je v zadnjih letih priredilo več tečajev slovenskega jezika raznih stopenj. »Preko sto naših uslužencev - skupno jih je okrog dva tisoč - je opravilo vsaj en tečaj slovenščine,« pojasnjuje Scarano. Po njegovih besedah so lani že zapisili za prispevek za zaposlitve osebe z znanjem slovenskega jezika, ki bi skrbela za prevode raznih aktov in besedil, vendar prošnja ni bila sprejeta. Leta 2010 so pripravili novo prošnjo za pridobitev finančnih sredstev, tokrat pa so bili uspešni, tako da so dobili prispevek za prevod že omenjene publikacije z informacijami o zdravstvenih storitvah v slovenščino. »Publikacija je v bistvu temeljni dokument zdravstvenega podjetja, saj so v njej zapisani njegovi cilji in vrednote. Dokument je torej zelo pomemben, saj dokazuje, da se zdravstveno podjetje želi prilagati svojim slovenskim oskrbovancem in prisluhnuti njihovim potrebam in zahtevam,« pravi Scarano in pojasnjuje, da bodo vse družine iz goriške pokrajine na dom prejeli mapo, v kateri bosta tako italijanska kot slovenska publikacija. Pri zdravstvenem podjetju želijo, da bi prav vsaka družina imela doma tudi slovensko različico dokumenta, kar je zgovoren dokaz pozornosti do slovenskega jezika. Scarano še napoveduje, da bodo tudi letos vložili prošnjo za pridobitev sredstev za zaposlitev osebe z znanjem slovenskega jezika, saj hočejo še dodatno obogatiti svojo dvojezično ponudbo.

Na predstavitev publikacije o storitvah zdravstvenega podjetja v torek, 4. oktobra, je v goriškem deželnem auditoriju napovedana tudi prisotnost predsednika deželne vlade Renza Tonda in drugih krajevnih upraviteljev. (dr)

Triječni totem pred sedežem zdravstvenega podjetja v parku Basaglia, na dnu Ulice Vittorio Veneto v Gorici

FOTO D.R.

GORICA - Zasedanje malih in srednjih podjetij

Z mreženjem iz krize

V preko sto članicah zveze Confapi dva tisoč zaposlenih - Svoje zahteve hočejo uspešneje uveljavljati

Adriano Ruchini

Izhod iz krize? V mreženju. Pri zvezi malih in srednjih podjetij iz goriške pokrajine Confapi so prepričani, da je treba v obdobju suhih krav zdržati moči in na tržišču nastopiti čim bolj enotno.

Lastniki in upravitelji malih in srednjih podjetij, včlanjenih v zvezo Confapi, so včeraj sestali na sedežu podjetja Minerva v Gorici, med zasedanjem pa so spregovorili o težavah, ki jih preživlja goriško gospodarstvo, in o možnih rešitvah. »Srečanje je bilo zelo uspešno; odločitev, da zasedanja začenjamо prirejati na sedežih posameznih članic, se je izkazala za pravo, sploh pa je naraslo število udeležencev glede

na prejšnja srečanja,« poudarja predsednik zveze Confapi Adriano Ruchini in pojasnjuje, da so se srečanja udeležila podjetja iz vse goriške pokrajine in tudi iz Slovenije. Po njegovih besedah ima goriška zveza Confapi okrog 100 včlanjenih podjetij, ki skupno zaposlujejo preko dva tisoč delavcev.

»Če združimo moči, smo nedvomno močnejši. Drug drugemu lahko damo na razpolago izkušnje, inovativnost in razvojne načrte. Poleg tega z mreženjem postajamo bolj prepoznavni, kar pomeni, da bodo naše zahteve prej prišle na uho vsem tistim, ki odločajo o razvoju naše pokrajine in dežele,« poudarja Adriano Ruchini.

Podravnatelja na večstopenjskih šolah s slovenskim učnim jezikom v Dobrodošbu in Gorici sta se vrnila v razred. Državna vlada se je s finančnim manevrom, ki je bil sprejet pred približno enim mesecem, odločila za številne varčevalne ukrepe, med katerimi nekatere zadevajo tudi šolski sistem. Tako je bilo med drugim določeno, da so podravnatelji polovično oproščeni pouka samo v zavodih, v katerih imajo preko štirideset razredov. Ker tako doberdobška kot goriška večstopenjska šola ne presegata tega pragu, sta se podravnatelja Dario Bertinazzi in Franka Padovan vrnila v razred s polnim urnikom.

V Dobrodošbu so se morali z ukrepom kratkomalo spriznjati, ne da bi mu lahko ugovarjali, ker ima njihova večstopenjska šola vsega skupaj 35 razredov. Drugače je v Gorici, kjer je na slovenski večstopenjski šoli 39 razredov, kar pomeni, da manjka le en razred za dosego predvidene pragi.

Franka Padovan

Dario Bertinazzi

»Pisali smo deželnemu šolskemu uradu; doslej odgovora nismo še prejeli, vendar nimamo velikih upanj, da bi se lahko kaj spremenilo,« pravi Franka Padovan in pojasnjuje, da še naprej formalno ostaja pomočnica ravnateljice, vendar bo v prihodnosti njenega pomoč omejena, saj bo morala voditi pouk v razredu. Poleg tega je Padovala zaradi svoje županske funkcije v Števerjanu upravičena do 48-urne odštnosti na mesec, kar pomeni, da je vsak teden tri dni na šoli, dva pa na županstvu. Bertinazzi razlagata, da bo po novem podravnateljsko delo treba opravljati poleg rednega urnika, za kar bodo podravnatelji prejemali doplačilo, ki pa ne bo vezano na nadure.

»Ko smo bili polovično oproščeni pouka, smo lahko v primeru odštnosti ali potrebe priskočili na pomoč ostalim učiteljem, zdaj pa to ne bo več mogoče,« pravi Bertinazzi, ki podobno kot Padovanova ugotavlja, da bo zdaj v veliko večjo težavo v pomoč ravnateljici, saj bo moral biti v razredu in enostavno ne bo imel možnosti, da bi ji pomagal. (dr)

Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov

Koncertna sezona 2011/2012

Groningen Student Orchestra MIRA - Nizozemska

Danijel Breclj, klavir
Peter Stam, dirigent

Na sporednu:
C.M. von Weber,
F. Liszt, R. Schumann

Kulturni center Lojze Bratuž
Torek, 27. septembra 2011, ob 20.30
Vstop prost!

TRŽIČ - Poostren nadzor

Rafal glob v javnih lokalih

V večini primerov gre za kršitve higieniskih norm

Policisti, mestni redarji, finančni stražniki so v petek skupaj z osebjem luške kapetanije izvedli poostren nadzor v središču Tržiča, kjer je v zadnjih časih prišlo do nekaterih nasilnih izpadov. Poostreni nadzor se vključuje v redno dejavnost sil javnega reda, zanj pa so se odločili, potem ko je bil zaradi kršenja javnega reda in miru v prejšnjih dneh izdan odlok o petdnevнем zaprtju enega izmed lokalov v tržiškem mestnem središču. Mesto je varno, zagotavljajo na policiji, a ne gre podcenjevati nobenih primerov napetosti.

Med poostrenim nadzorom so agenti na Tržiškem obškali trinajst javnih lokalov in trgovin, v katerih so preverili istovetnost dvestotih oseb; med njimi so bili tudi nekateri stari znanci sil javnega reda. Med akcijo je bilo izdanih več glob, ki so v glavnem vezane na kršitve higieniskih norm. Podobne akcije bodo izvedli še v drugih krajih goriške pokrajine in napovedujejo, da jih bodo odslej izvajali periodično.

GORICA - Po čistilni akciji zveze Legambiente

Zahtevajo prepoved dostopa avtomobilov do soških bregov

Pod Ločnikom so nabrali 7 kubičnih metrov smeti

Naravovarstveniki iz zveze Legambiente pozivajo goriško občinsko upravo, naj prepove dostop avtomobilov do soških bregov pod Ločnikom. Na tem območju so pred dnevi izpeljali čistilno akcijo, kot pogostokrat doslej pa so pobrali cel kup odpadkov. Nekateri so vsaj trideset let ležali med rastlinjem, druge pa so objestneži odmetali pred kratkim. Šlo je za plastiko, gradbeni material, azbest in drugo najrazličnejšo nesnago, med katero se je znašlo tudi nekaj gospodinjskih strojev. Naravovarstveniki pojasnjujejo, da je celotno območje med Sočo in Ločnikom potrebitno sanacije, za kar seveda sami ne morejo poskrbeti. Zato bodo prosili za pomoč občino, ki bi po njihovem mnenju morala čim prej prepovedati dostop avtomobilom, s katerimi objestneži dovažajo svoje odpadke do soških bregov.

GORICA - V centru Lojze Bratuž grafični listi Adriane Maraž

Predmeti, prekriti s patino časa, govorijo o minljivosti

Razstava je dragocena priložnost, da se tudi Goriška seznaní z dosežki rojakinje

Adriana Maraž, najpomembnejša primorska in sploh slovenska grafična umetnica, se je po sedemnajstih letih od svoje zadnje velike razstave ponovno predstavila s svojimi grafičnimi listi. To je storila v okviru letošnjih Kogojevih dnevvov s pregledno razstavo v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu ob Soči od 3. do 20. septembra, od 23. septembra do 22. oktobra pa so njena dela na ogled v prostorih Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

V imenu gostitelja je petkovo odprtje uvedla predsednica centra Bratuž, Franika Žgavec. Opravičila je odsotnost umetnice, rojene leta 1931, ki se zaradi bolezni ni mogla udeležiti goriškega dogodka. Med uglednimi gosti je pozdravila Rudija Merljaka z Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in v svetu, podzupana mestne občine Nova Gorica Mitjo Trtnika, ravnateljico novogoriškega Kulturnega doma Pavlo Jarc in druge. Primeren glasbeni poklon je na začetku in koncu večera ponudila Živa Srebrnič na trobento ob klavirski spremljavi Nastassje Masseria.

O umetnici in njenem delu je spre-govorila Nadja Zgonik, ki je najprej omenila, da je posebno naključje, da se je na isti dan, 23. septembra, v Ljubljani odprial Mednarodni grafični likovni bienale.

GORICA Pravljiča v Faiglovi knjižnici

MARTINA ŠOLC
Z MUČO LINO

Pravljične urice v Feiglovi knjižnici bo letos oblikovala Martina Šolc s stalno sodelavko muco Lino. Skupaj bosta pripovedovali pravljiče, ki sta jih zbrali med prav posebnim potovanjem od hladnega evropskega severa do najbolj vroče Afrike. To so pravljiče o mucah z vsega sveta.

Zamisel za prvih pet jesenskih pravljič je Martina Šolc črpala iz ljudskega izročila, kajti ljudske pravljiče se najbolj dotikajo otroške duše. V njih so osebe in motivi podani v simbolični oblikah, kar jim daje čarobnost in čudežnost. Pripovedke, ki delujejo na otrokovo podzavest, so neke vrste simbolni jezik. Otrok preko dogajanja prenese svoja notranja občutja na junake, ki mu pomagajo prebujati čustva, razvijati domisljijo, graditi samopodobo in premagovati strahove. Pravljiče ustrezajo otrokovemu dojemanju sebe in sveta. Vsakdanji realni svet se namreč pri-druži nevsakdanjemu, čudežnemu, in oba tvorita otroški pogled na svet. Takšne pravljiče pripravljajo otroka na življenje.

»Otroci danes pre malo poznajo ljudske pravljiče,« opozarja Martina Šolc: »Sodobne otroške knjige imajo večinoma lepe ilustracije, vsebinata pa je pogosto skromna, ne vsebuje pravega dogajanja. Vse je lepo in dobro. V ljudskih pravljičah pa imamo pozitivne in negativnelike. Zgodba se zaplete in nato razplete. Takšno dogajanje ima v sebi veliko bogastvo, ki ga otrok lahko razbere skozi občutke in izkušnje, ki jih ima v sebi. Vsak otrok osvoji košček tega bogastva in ga vgradi v svoj intimni mozaik občutkov in izkušenj.«

Prvo srečanje z Martino in muco Lino bo jutri ob 18. uri v Feiglovi knjižnici v Gorici. Potovanje skozi ljudske pravljiče se bo začelo v Skandinaviji, kjer bodo otroci poznali Muco Nikolisi.

Prav tam je bila Adriana Maraž večkrat nagrajena. Goriška razstava z naslovom »Vedno novo iz vedno starega sveta« je pregledna in ponuja lep presek čez celotno delo predvsem grafičarke Adriane Maraž, ki se je sicer izobraževala kot slikarka, zelo zgodaj, po desetih letih samostojne umetniške kariere, pa se je odločila, da se bo posvetila zgolj grafični tehniki. Usmerila se je v najzahtevnejšo izmed grafičnih tehnik - v barvno jedkanico v kombinaciji z akvatinto. Umetnica je naša sorojakinja, je še poudarila kritičarka. Adriana Maraž je namreč rojena v Ilirske Bistrici, njena družina izvira iz Vrtojbe, nekaj let po drugi svetovni vojni je živel v Vrtojbi in Novi Gorici, kjer je tudi imela svoje prve umetniške nastope. V Novi Gorici je zadnjič razstavljala leta 1973. Adriana Maraž pripada goriškim krajem prav tako kakor Riko Debenjak, tudi grafični umetnik in njen profesor na ljubljanski akademiji, ter obenem tisti, ki je dal ton in smer sijajni generaciji slovenskih grafikov. Ti so se oblikovali v 60. letih minulega stoletja in so zlasti v 70. letih dosegali izjemne mednarodne uspehe. Ljubljanska grafična šola predstavlja morda eno izmed najbolj uspešnih po-glavij slovenske zgodovine umetnosti predvsem iz vidika mednarodnega uspeha. Adriana Maraž pa je med člani ljubljanske grafične šole tista, ki je izoblikovala samosvoj izraz in prejela kar nekaj najpomembnejših svetovnih nagrad. Sedemdeseta leta so bila zlata leta grafične produkcije, saj je grafika tedaj imela vrednost, ki jo imajo danes multimediji-ski projekti v prostoru. Skratka, modernost je pripadala grafični tehniki.

Na goriški razstavi prevladuje svet predmetov. Ti so prekriti s sledjo, patino časa, zavezani so preteklosti. Predmeti iz preteklosti pa se soočajo s predmeti iz po-

meti vtisnejo na našo zavest in podzavest. V njeni grafični produkciji se najdejo prizemis nadrealizma, pop-art in zlasti konceptualizma Marchela Duchampa, na katerega se likovnika tudi večkrat navezuje, je še poučila govorница. »Goriška umetnica se po dolgem času spet vrača v Gorico,« je sklenila Nadja Zgonik. Razstava v centru Bratuž je zato dragocena priložnost, da se tudi Goriška seznaní z dosežki njene ustvarjalnosti.

Franka Žgavec in Nadja Zgonik, umetnica je bila zaradi bolezni odsotna BUMBACA

GORICA - Plesna šola Luna-Lunca v Dijaškem domu

Ples, druženje in slovenščina

Tečaj bo razvijal občutek za disciplino in obvladovanje telesa ter omogočal vzgojo dobrih refleksov, obvladanje ritma in prostora - Začel se bo v oktobru

V Dijaškem domu Simon Gregorčič se bo v oktobru začela Plesna šola Luna-Lunca, ki jo bo vodila Danjela Simčič. Po lanskem uspehu plesne šole so pri goriški vzgojni ustanovi sklenili, da bodo tudi v letošnjem šolskem letu ponudili svojim gojencem in zunanjim udeležencem sproščeno plesno dejavnost, s katero bodo izboljšali telesno kondicijo in koordinacijo, obogatili slovenščino, učili se skupinskega dela in se navajali na javne nastope.

Otrokom, ki pogosto imajoomejeno zalogo gibalnih navad, želi Dijaški dom ponuditi kvalitetni plesni program, ki bo v njih na zabaven način razvil občutek za disciplino in obvladovanje telesa, omogočil vzgojo dobrih refleksov, obvladanje ritma in prostora ter razvoj psihomotoričnih sposobnosti in spremnosti.

Udeleženci se bodo z učiteljico Danjelo učili raznih plesnih zvrsti (standardne, moderne, ameriške plese itd.) in skupinskih koreografij, ki sledijo najnovejšim glasbenim trendom. Družili se bodo obenem s sovrstniki, priložnost pa še izkoristili za bogatjenje slovenskega jezika.

Udeležba je odprta vsem, fantom in dekleton vseh starosti. Plesni tečaj bo potekal enkrat tedensko po 17. uri v Dijaškem domu (Svetogorska ulica 84 v Gorici). Zainteresirani se lahko prijavijo najkasneje do četrtek, 29. septembra; za podrobnejše informacije je na voljo tel. 0481-533495 od ponedeljka do petka med 12. uro in 18.30.

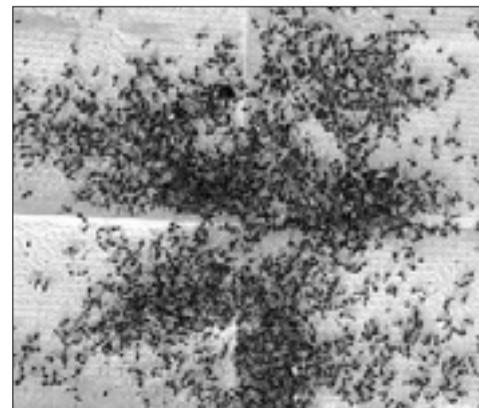

Sproščen ples
v plesni dvorani
Dijaškega doma

GORIŠKA - V mestu in njegovi okolici

Rojijo mravlje

Parjenje med samčki in kraljico poteka v letu - Veselijo se ga predvsem ribe

Roj mravelj na rupenski domačiji

FOTO V.K.

Marsikateretra bralcu so v prejšnjih dneh dneh presenetili veliki roji mušic, ki so krožili po dvoriščih in njivah. Vidni so bili tudi v mestu, kjer so se ljudje spraševali, za katero žuželko gre. Na njihovo vprašanje na daljavo odgovarja Walter Princi, muhar društva Čarnik, ki se na žuželke spozna ravno zaradi vezanja umetnih muh, s katerimi loviti ribe.

Po njegovih besedah gre za vsakoletni pojaz rojenja ene izmed družin mravelj, ki se v tem času pari-jo. »Parjenje poteka v letu, samček je običajno manjši, samica matica oz. kraljica pa večja. Zanimivo je, da samici v tem času zrastejo krilca, ki si jih po zaključenem obredu sama prestriže s čeljustmi in se nato spet vrne v mravljische. Rojenja se seveda veselijo ribe, še zlasti lipani, ki se zelo radi hranijo z mravljam, potem ko le-te nesrečno pada vodo,« pravi Walter Princi.

MEDEA - »goARTonline«

Poklon Zappi, slovenskemu slikarju furlanskega rodu

V palači Torre v Medei bo danes ob 11.30 odprla vrata MedeArt Gallery, kjer bo do 23. oktobra na ogled razstava del pokojnega slikarja Pavleta Zamarja, znanega tudi s pseudonimom Zappa, sicer furlanskega rodu, rojenega leta 1929 v Ločniku, ki se je od leta 1969 dalje uveljavil kot slikar slovenskega primorja in Istre. Razstavljeni dela izhajajo iz zasebnih zbirk. Poklon mu posvečajo v okviru pobude »goARTonline«, ki jo organizira virtualGmuseum, za katerim stoji goriško združenje Graphiti. Prvi dogodek v letošnjem programu je bila fotografiska razstava, ki so jo odprli v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju, kjer razstavljajo Arduino iz Gorice, Enzo Tedeschi iz Krmine, Maurizio Frullani iz Ronk in Slovenec Simon Zamar. Sledilo je odprtje razstave »morfeografi« Giuseppe Mastrovito v palači goriške prefekture na Travniku in črno-beli digitalnih fotografij Loredane Prinčič v cerkvi v Parle Basaglia, v kompleksu nekdanje umobolnice v Gorici.

McDonald's z novembrom

Družba McDonald's gradi svoj lokal v Tržaški ulici v Gorici. V njem bo zapošlenih 35 uslužbence, baje pa naj bi ga odpri sredi novembra.

Aretirali Romunko

Goriški policisti so v petek aretirali 24-letno romunske državljanke B.G., katere pripor je odredil sodnik za predhodne preiskave iz Turina. Ženska se je sedmimi soderžljivi peljala na kombiju, ki so ga policiisti ustavili za pregled pri cesninski postaji v Vilešu.

Posvet o trgovini v Tržiču

V občinskem gledališču v Tržiču bo ju-tri ob 17. uri posvet o vlogi trgovskega sektorja v mestu. Posebno pozornost bo do namenili načrtu za urbani razvoj, ki ga pripravljajo na tržiški občini.

Prostovoljci v knjižnicah

Tržički kulturni konzorcij išče dvajset mladih, ki bi opravili eno leto prostovoljne civilne službe kot knjižničarji. Na teden bi delali trideset ur, mesečna plača pa bi znašala 433 evrov. Prijave zbirajo do 21. oktobra na sedežu Tržičkega kulturnega konzorcija v Ronkah. Informacije so na voljo na spletni strani www.ccm.it.

Slovenčina v Zdravščinah

Kulturno društvo iz Zdravščin prireja tečaj slovenčine za odrasle, ki se bo začel oktobra. Lekcije bodo ob ponedeljkih in sredah, urnika niso še določila. Tečaj bo vodila Aleksandra Devetak, ki na telefonski številki 339-6145592 nudi vse potrebne informacije.

Evropski dan jezikov

V okviru Evropskega dneva jezikov bo do jutri med 10. in 14. uro na Bevkovem trgu v Novi Gorici dijaki tamkajšnje gimnazije mimoideče učili najpogosteje fraze izbranih evropskih jezikov: to so angleščina, nemščina, italijančina, španščina, češčina, finščina, ruščina in japonsčina. Namen dogodka je prebivalcem predstaviti bogastvo jezikovne različnosti in pomen učenja jezikov. (km)

TRIJE KORAKI DO ZDRAVJA

Evropa posodablja smernice za pravilno prehranjevanje

Na zahtevo Evropske komisije je Evropska agencija za varnost hrane (EAH/EFSA) izdala priporočila za vnos maščob, ogljikovih hidratov, vlaken in vode na podlagi novih znanstvenih dognanj.

Gre za referenčne vrednosti, s katerimi se določa optimalen vnos hranil za uravnovešeno dieto, ta pa s splošno zdravim živiljenjskim slogom prispeva k ohranjanju dobrega zdravja.

Evropska agencija za varnost hrane posodablja referenčne vrednosti vnosu hranil, ki so bile objavljene leta 1993. Rezultat tega dela bodo celovite prehranske smernice, med drugim glede označevanja živil in določanja ciljev za javno zdravje in Evropi. Do danes so bile objavljene referenčne vrednosti za vnos maščob, ogljikovih hidratov, živilskih vlaken in vode, medtem ko so tiste za vnos energije, beljakovin, vitaminov in mineralov še v obdelavi.

V preteklosti so bile priporočene dnevne količine vnosa hranil namenjene predvsem prevenciji pomanjkanja specifičnih hranilnih snovi. V zadnjih desetletjih so nova dognanja privedla do ugotovitve, da sestava diete znatno vpliva na razvoj kroničnih bolezni, kot so na primer rakava obolenja, sladkorna bolezen ali diabetes, osteoporozna in srčna obolenja, in posledično na dolgoročno zdravstveno stanje.

Žal se informacije, ki jih imamo na voljo o hranilnih snoveh, pogosto zdijo komplikirane in večini uporabnikov dokaj nejasne, njihova korist pri pravili družinskih obrokov pa dvomljiva za osebe brez dobrega znanja o načelih pravilnega prehranjevanja. Zaradi tega so v zvezi s hranili potrebeni taki nasveti, ki jih lahko uporabniki razumejo. V nadaljevanju navajamo 10 preprostih priporočil za pravilen živiljenjski slog.

Za ohranjevanje dobrega zdravja potrebujete več kot 40 različnih hranil, vendar nobeno živilo ne vsebuje vseh. Danes je ponudba živil tako bogata, da omogoča raznoliko dieto tako tistim, ki kupujejo sveža živila za pripravo obrokov, kot tudi tistim, ki uživajo vnaprej pripravljene jedi ali jedi vrste »vzemi s seboj«. Zato pri svojih prehranskih izbihrah dan za dnem skušajte ohranjati čim ustreznejše ravnotesje! Če ste za koso zaužili veliko maščobe, se odločite za hipokalorično večerjo. Če ste za večerjo zaužili veliko mesa, naslednjega dne raje pojte nekaj ribe.

Večina oseb ne poje dovolj živil, kot so kruh, testenine, riž, žitni izdelki in krompir. Za pravilno dieto bi morali skoraj polovico kalorij vnesti s temi živili. Poskušite torej povečati vnos vlaken z uživanjem večjih količin polnoznatega kruha, testenin in žitnih izdelkov.

Običajno ne pojemo dovolj sadja in zelenjave, ki pa vsebujejo zelo pomembna zaščitna hranila. Skušajte pojesti najmanj pet porcij na dan in če vam to na začetku ne bi tekelo, sadje in zelenjavo pripravljajte po različnih receptih.

Idealna telesna teža je odvisna od številnih dejavnikov, med katerimi so spol, višina, starost in dedne značilnosti. Zaradi prekomerne telesne teže se poveča tveganje za različna obolenja, med katerimi so srčna in rakava. Optimalno težo presežemo, če uživamo več kalorij, kot jih potrebujemo. Te odvečne kalorije je mogoče vnesti s katerimkoli energijskim hranilom, in sicer beljakovinami, maščobami, ogljikovimi hidrati ali alkoholom, vendar ostajajo maščobe vir največje količine kalorij. Telesna dejavnost je dobra metoda, s katero lahko povečamo dnevno porabo energije (kalorij), poleg tega pa nam omogoča, da se počutimo v formi. Sporočilo je res preprosto: če se redite, morate jesti manj in se več gibati.

Če so porcije zmerne, je lažje zaužiti vsa živila, ki so nam všeč, ne da bi se jim morali odreči. Naj na primer navedemo nekaj ustreznih porcij: 100 g mesa, en srednje velik sadež, manjši krožnik testenin in manjši sladoled. Vnaprej pripravljena hrana je lahko zelo udoben način za nadzorovanje velikosti porcij, saj so pogosto na embalaži označene hranilne vrednosti. To lahko pomaga tistem, ki mora nadzorovati vnos kalorij. Če pa obedujete zunaj, si najraje razdelite porcijo hrane s prijateljem!

Izpuščanje obrokov in še posebej zajtrka lahko privede do neobvladljive lakote. Zaradi tega boste pri naslednjem obroku preveč pojedli. Manjša malica med dvema obrokoma ublaži občutek lakote, vedno pa morate paziti, da ne zaužijete količin, s katerimi dejansko nadomestite pravi obrok.

Popiti morate najmanj poldrugi liter tekočin na dan, ob visokih temperaturah ali če ste telesno aktivni pa še več. Najprimernejša je seveda voda, ki je prijetna in zdrava pijača.

Preveč kalorij in premalo telesne aktivnosti lahko povzroči povečanje teže. Zmerna telesna aktivnost omogoča izgorevanje odvečnih kalorij in je koristna za srce, prekravitev, splošno zdravje in dobro počutje. Telesna aktivnost naj postane vaša vsakdanja navada. Raje uporabljajte stopnice kot pa dvigalo (tako navzgor kot navzdol!). Ni vam treba biti atleti, da ste telesno aktivni!

Veliko lažje je svoje živiljenjske navade spremeniti postopoma kot pa vse naenkrat. Tri dni si zapisujte vso hrano in pijačo, ki ste jo zaužili, od glavnih obrokov do malic. Ali jeste premalo sadja in/ali zelenjave? Za začetek poskusite pojesti samo en sadež ali eno porcijo zelenjave več na dan. Vaše najljubše jedi so polne maščob in se zaradi njih redite? Ne odpovedejte se jim; raje, če je mogoče, izberite »lahko« različico ali pojte manjšo porcijo. In bodite bolj telesno aktivni – na primer, uporabljajte stopnice namesto dvigala!

Ne obstaja »dobra« ali »slaba« hrana, ne čutite se krive, ker imate raje eno jed namesto druge. Poskrbite pa zato, da boste zmerno uživali čim bolj različne jedi, zaradi česar bo vaša dieta raznolika in uravnovešena. To je temeljnega poimenja za dobro zdravje.

Če želiš o tem več izvedeti, se udeleži srečanj z dietetičarkami
Podjetja za zdravstvene storitve št. 2
Za rezervacije, pokliči številko +39 0481 592519
ob delavnikih, od 11. do 12. ure

1. Nadzor telesne teže

Telesna teža je rezultat energijske bilance. Če vnesemo več energije, kot je potrebujemo (se pravi, da pojemo več, kot je treba), presežek energije povzroči kopiranje maščobe in posledično povečanje telesne teže. Nasprotno, če vnesemo manj energije, kot je potrebujemo, telo začne uporabljati maščobne rezerve, kar povzroči izgubo telesne teže. Običajno sami opazimo, ali se redimo oziroma hujšamo, kljub temu pa je dobra navada, da se vsaj enkrat na mesec stehtamo. V primeru, da naša teža odstopa od normalnega indeksa telesne mase (ITM), jo je treba postopno znižati ali povečati.

■ ITM

Indeks telesne mase (ITM) je razmerje med telesno težo in višino.

Izračunamo ga tako, da telesno težo (v kilogramih) delimo z višino (v metrih), po naslednji formuli:

$$\text{ITM} = \text{kg} : \text{m} : \text{m}$$

ITM osebe, težke 60 kilogramov in visoke 1,58 metrov, znaša 24, saj $60 : 1,58 : 1,58 = 24$

Za odraslo osebo veljajo naslednji parametri:

podhranjenost, če je ITM nižji od 18

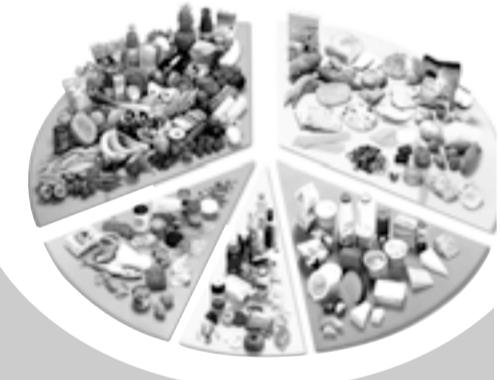
normalna telesna teža, če je ITM med 18,5 in 25

prekomerna telesna teža, če je ITM med 25 in 30

bolezenska debelost, če je ITM višji od 30

2. Zdravo prehranjevanje

Za zdravo in uravnovešeno prehranjevanje je treba izbirati raznovrstno hrano, s katero v organizem vnašamo vse hranilne snovi, ki jih potrebujemo za ohranjanje dobrega zdravja (beljakovine, minerale, vitamine, ogljikove hidrate, maščobe). Količina in kakovost živil, ki naj jih uživamo, je pri vsakomur drugačna, saj je vezana na starost, spol in tipologijo dejavnosti, s katero se ukvarjam. Če v naši prehrani prevladujeta sadje in zelenjava, obenem pa uživamo ustrezno količino žit in stročnic, bomo organizem zaščitili pred različnimi bolezni. Sadje, zelenjava in stročnice med drugim vsebujejo antioksidante, ki zaustavljajo proces staranja in preprečujejo razvoj nekaterih rakavih obolenj.

Deset temeljnih pravil za zdravo prehranjevanje

01. Izbirajmo različne jedi
02. Zajtrkujmo in ne izpuščajmo obrokov
03. Uživajmo sadje in zelenjavo vsak dan
04. Uživajmo žitne izdelke (kruh, testenine, riž) vsak dan
05. Uživajmo svežo ali globoko zamrznjeno ribo vsaj dvakrat na teden
06. Uživajmo stročnice, saj so vir visokokakovostnih vlaken in beljakovin
07. Omejujmo uporabo maščob živalskega izvora in raje uporabljajmo ekstra deviško oljčno olje
08. Uporabljajmo manjše količine soli, najbolje jodirane
09. Omejujmo uživanje slaščic in sladkanih pijač
10. Pijmo veliko vode

3. Telesna aktivnost

Z energijskega vidika je vloga telesne aktivnosti obratna od vloge prehrane.

Prehrana vnaša energijo v organizem, telesna aktivnost pa jo porablja. Več gibanja poveča naše energijske potrebe in zmanjšuje kopiranje presežka energije v obliku maščob. Ni nujno hoditi k telovadbi, dovolj je biti telesno aktivni med vsakodnevнимi opravili. Aktivni živiljenjski slog ima mnoge prednosti: prispeva k nadzorovanju telesne teže, ohranja tonus tkiv, pospešuje prekravitev, ščiti pred obolenji srca in ožilja, pred prekomerno debelostjo, hipertenzijo in sladkorno bolezni oz. diabetesom. Poleg tega telesna dejavnost omejuje tudi tveganje izpostavljenosti depresiji.

Aktiven živiljenjski slog

Vsak dan se najmanj eno uro ukvarjajmo s hitro hojo, tekom, kolesarjenjem, ...

Vsakič, ko je mogoče, uporabljajmo raje stopnice namesto dvigala, hodimo peš, parkirajmo avtomobil daleč od svojega cilja, izstopajmo z avtobusa eno postajo pred svojo, ...

Konec tedna se posvečajmo športnim dejavnostim, dolgim sprehodom, daljšemu kolesarjenju in drugim vrstam gibanja, kot je na primer ples.

VRH Dobrodelni knjižni predstavitvi

Lokanda Devetak z Vrha prireja dva večera na temo »Prva svetovna vojna med Krasom in Sočo« v sodelovanju s kmetijskima podjetjem Belanotte in Rubijski grad, krovodajalcem iz Sovodnje, društvo Juli@est in skupino za raziskovanje prve svetovne vojne. V pondeljek, 3. oktobra, ob 19.30 bo predstavitev knjige Mitje Jurina, Paola Pizzamusa in Nicole Persegatija z naslovom »Pozabljeni Kras. Ofenitive v jeseni 1916.; na večeru, ki ga bo vodil Renato Podberšič iz združenja Severna Primorska, bodo prisotni avtorji. V pondeljek, 17. oktobra, ob 19.30 pa bo predstavitev knjige Marcia Mantinija »Da Tolmino a Caporetto. Percorsi della Grande guerra tra Italia e Slovenia« (Od Tolmina do Kobariša. Poti prve svetovne vojne med Italijo in Slovenijo); z avtorjem se bo pogovarjal Željko Cimpric iz kobariškega muzeja. Na obeh večerih bodo zbirali prispevke za onkološko bolnišnico CRO v Avianu.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, UL. S.
Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, UL.
Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel.
0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, UL. E. Toti 52, tel. 0481-
410701.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, UL. Aquileia 89, tel. 0481-
76025.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.40 - 17.40 -
19.50 - 22.00 »L'alba del pianeta delle
scimmie».

Dvorana 2: 15.40 - 17.50 - 20.00 - 22.10
»La pelle che abito« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 19.50 »I Puffi«;
22.00 »Crazy, stupid, love«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 -
22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.10 »La pel-
le che abito« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 »I Puffi«; 22.00
»Crazy, stupid, love«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.30 -
19.50 - 22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«.

Dvorana 2: 16.15 - 18.15 - 20.15 »I Puffi«

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na-
slednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. Brigata Re, na državni ce-
sti 56

AGIP- Ul. Trieste 179
SHELL- Ul. Aquileia 20

TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43

AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar

KRMIN
SAN MARCO PETROLI- Drev.

Venezia Giulia 53
GRADIŠČE

SHELL- Drev. Trieste 60/a, na držav-
ni cesti 351

RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni ce-
sti 305 km 14+

STARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47

MARIAN

SAN MARCO PETROLI- Ul. Man-
zoni 164

ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

API- Ul. del Castelliere 50

ŠTANDREŽ - V organizaciji društva Oton Župančič

Razgibaj svoje telo

V prenovljenih prostorih doma Budal ponujajo sprostilno telovadbo, jogo, spinning, zumbo in pilates

V prenovljenih prostorih doma Andreja Budala v Štandrežu začenjajo oktobra sezono raznovrstnih vad. Društvo Oton Župančič se je letos odločilo za alternativno ponudbo. V sodelovanju z slovenskim športnim društvom Vadba+ bo organiziralo pet različnih tipov vadb za moške in ženske vseh starosti.

Za vse tiste, ki so dom obiskovali že lani, se bosta nadaljevala tečaja sprostilne telovadbe (Dorella, ob sredah, 17.30-18.30) in joge (Alessandra, ob sredah, 20.30-22.00). Prava novost pa so spinning, zumba in pilates. Spinning je vse bolj priljubljena skupinska vadba na spinnerjih - notranjih kolesih, kjer si vsak nastavlja težavnostno stopnjo sam. Spinning je primeren za moške in ženske vseh starosti, ki

želijo pridobiti kondicijo, zmanjšati obseg telesa in učvrstiti mišice. Zumba je skupinska vadba, ki spaja latinsko ameriške in pop ritme. Plesno predznanje ali partner nista potrebni. Pilates pa je vadba za povečanje mišičnega tonusa in izboljšanje telesne drže, ki hkrati odpravlja bolečine v hrbitu.

Društvo sta se odločili, da bosta za nove discipline organizirali dneve odprtih vrat, z možnostjo brezplačne vade. Pilates bodo predstavili v pondeljek, 3. oktobra med 19. in 20. uro, zumbo v torek, 4. oktobra med 19. in 20. uro, spinning pa v sredo, 5. oktobra, med 18.45 in 19.40. Zaradi omejenega števila mest predlagajo, da se interesi enti za dneve odprtih vrat prijavijo. Prijava in informacije: 347-8800556 ali suzana.komel@mail.si.

Kolesa za spinning v domu Budal

*Srečno pot v življenje,
mali*

Benjamin

*Z mamico Martino in očkom
Luko se veselijo*

Nevenka, Angel in Tomaž

Mali

Tomaž,

*v družbi očka Igorja, mamic
Jane in bratca Mitje te
pričakujemo v štandreški
telovadnici in ti želimo vse
najlepše v življenju.*

Igralci in odborniki OK Val

(digital 3D); 22.00 »Crazy, stupid, love«. Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »La pelle che abito« (digitalna projekcija).

Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Niente da dichiarare«.

Dvorana 5: 16.00 - 17.45 - 20.10 - 22.15 »Carnage«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 -
22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie».

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 20.00 - 22.10
»La pelle che abito« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 »I Puffi«; 22.00
»Crazy, stupid, love«.

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 -
22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.10 »La pel-
le che abito« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 »I Puffi«; 22.00
»Crazy, stupid, love«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.30 -
19.50 - 22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«.

Dvorana 2: 16.15 - 18.15 - 20.15 »I Puffi«

Šolske vesti

SLOVIK obvešča, da je rok za vpis na pro-

gram Ekstra podaljšan do srede, 28. sep-

tembra. Opis programa in razpisna do-

kumentacija: www.slovik.org, informa-

cije: info@slovik.org ali po tel. 0481-

530412.

OKVAL obvešča, da treningi mini odboj-

ke in splošne telovadbe že potekajo v

štandreški telovadnici ob pondeljkih in

četrtekih od 17.30 do 19. ure za letnike od

2000 do 2003, ob torkih in petkih od 16.

do 17. ure za otroke, ki obiskujejo vrtec

in od 17. do 18.30 ure za letnike 2004 in

2005; informacije po tel. 347-3237444

(Sandro) in 328-4133974 (Tjaša) ali na

okval@virgilio.it, tjasas@hotmail.it.

AŠZ OLYMPIA vpišuje v novo šolsko le-

to: predšolska telovadba, športna gim-

nastika, športno ritmična gimnastika,

športni ples; informacije in vpisovanje po

tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

SPDG obvešča, da bo v prihodnjih ted-

nih na razpolago tradicionalni planin-

ski stenski koledar 2012 z barvnimi pos-

netki iz slovenskega gorskega sveta.

Prednaročila na sedežu društva in pri-

odborkih.

OKVAL obvešča, da treningi odbojke za

deklice in dečke potekajo v telovadnici

v Doberdobu ob pondeljkih in četrtekih

med 16. in 17. uro za mikrovolley (let-

niki 2004-2005-2006), ob pondeljkih in

četrtekih med 17. in 18.30 za minivolley

(letniki 2001-2002-2003), ob torkih in

petkih med 15. in 17. uro za under 12-13

deklice, ob torkih in petkih med 17. in

19. uro za under 12-13 deklice; infor-

macije po 345-9527302 (Ingrid, Tjaša) ali

na okval@virgilio.it.

AŠKD KREMENJAK organizira plesni te-

čaj ob četrtekih pod vodstvom Mare Ro-

gelja; mlajša plesna skupina (od 6. do 10.

leta starosti) od 17.30 do 18.30, srednja

Osmice

OSMICO je odprl Marko Ferfolja (Belota) v Doberdobu pri Dolincah v ul. Bratuž 12; tel. 329-6483970.

Izleti

KRUT vabi v soboto, 8. oktobra, na Bledu na ogled razstave »Leta na Azurni obali - Pablo Picasso in njegov keramični opus« v razstavi »Slovenski impresionisti: Jakopič, Jama, Grohar in Sternen«; informacije po tel. 0481-530927.

SKR JADRO iz Ronk prireja en

GORICA - Mesto še danes domala za vsakim vogalom ponuja Okuse na meji

Privlačni zlasti tuji okusi, stojnice letos obdavčene

Se kriza odraža tudi v pripombah nad cenami? - Med praznikom ni zabave za osebje službe 118

So se cene na stojnicah goriškega praznika Okusi na meji povisale? Ali morda imajo Goričani zaradi gospodarske krize in povišanja živiljenjskih stroškov manj denarja na razpolago za zabavo in nakupe? Najbolj razširjena pripomba glede letošnje goriške popularne prireditve zadeva cene jedi in pihač, ki so se po mnenju številnih obiskovalcev povisale glede na lansko leto.

Za pijskavico je treba v eni izmed štirih srbskih stojnic treba odštetiti šest evrov, v ostalih treh pa so potrdili lansko ceno petih evrov. V avstrijski vasi stane krožnik s prazenim krompirjem, kuhanim zeljem in hrenovkama dvanajst evrov, ki jih je treba pristeti še 3,5 evrov za pivo (kavcija za »krigl« znaša 5,5 evrov). Zanimiva je primerjava med francoskimi in briškimi vini. Za kozarc Bordeaux v ljudskem vrtu je na primer potreben šest evrov, za briško peneče vino Silveri na Korzu Verdi pa štiri evre. Upravitelji goriških stojnic poudarjajo, da se cene jedi glede na lansko leto niso spremenile, čeprav so letos zanje stroški narasli, saj zahteva občina od vseh sodelujočih gostincev plačilo davka na zasedbi javne površine. »Že lani sem vložil svetniško vprašanje glede te zadeve, saj je občina razmišljala, da bi plačilo zahtevala le od upraviteljev domačih stojnic, ne pa tudi od tujcev. Letos so uvedli davek na zasedbo javne površine, med torkovim občinskim svetom pa bom župana vprašal, ali so za plačilo poskrbeli tudi upravitelji stojnic iz tujine,« pravi občinski svetnik Božidar Tabaj, ki ga bo še danes mogoče srečati ob stojnici prosvetnega društva Štandrež v Ulici Crispi, kjer sta prisotna tudi kulturno društvo Sabotin in Vinoteka števerjanski griči. Poleg njih velja omeniti še kioska nogometnega društva Sovodnje v Ulici Boccaccio in smučarskega društva Devin na Korzu Italia ter stojnico števerjanskega agritourizma Štekar v Ulici Oberdan. Na Travniku, v Raštelu ter na Trgu Cavour in Sv. Antonu so nameščene stojnice iz Slovenije. Vsi sodelujoči gostinci in društva morajo poleg davka na zasedbi javne površine, ki za manjši kiosk stane okrog sto evrov, povravniti še strošek za električno povezavo družbe IRIS - dodatnih sto evrov - in davek SIAE, če vrtijo glasbo. Večina upraviteljev stojnic vsekakor z zasluzkom brez večjih težav krije stroške za udeležbo na prazniku, kar še posebej velja za tiste iz bolj oddaljenih krajev. Srbske jedi, florentinski rezki, nemške hrenovke in bretonski piškoti so za mnoge obiskovalce praznika očitno privlačnejši od tipičnih goriških jedi, ki so čez celo leto na dosegu roke.

Na goriškem županstvu poudarjajo, da je letošnja izvedba verjetno najuspešnejša do sile. »Podedovali smo prireditvi, ki je bila podobna vaški šagri, in jo v petih letih spremenili v mednarodni dogodek, ki je privlačen tudi za obiskovalce iz bolj oddaljenih krajev,« si jemlje zasluge občinski odbornik Antonio Devetag in napoveduje, da bo danes ob 10.30 na Travniku Gigi Brozzoni vodil degustacijo briške rebule, ki jo bodo ponovili ob 18. uri s Stefanom Cosma, ob 11.30 pa bodo predstavili vodnik po nekdanji Goriško-gradiščanski grofiji.

NOVA GORICA - Okusi tudi čez mejo Dalmatinska klapa in vlakec zblížala mesti

Med mestna povezava se je dobro prijela, kaže jo še kdaj ponoviti

Dalmatinska klapa Leut na Bevkovem trgu (zgoraj) in vlakec (desno), ki je povezel mesti; med potniki so bili tudi številni Goričani, ki jih je zamikala novogoriška novost in so bili nad lepim počutjem med sosedji prijetno presenečeni

FOTO K.M.

Okusi na meji so letos prvič prečkalili mejo in zaobjeli Novo Gorico, kjer je v petek in včeraj zvezcer nastopila dalmatinska klapa Leut, ki je na Bevkov trgu pritegnila lepo število ljudi. Dodatek h glasbenemu delu je bila kulinarična ponudba ribnih jid, tako da je v središču mesta dišalo in zvenelo prav po mediteransku; svoje so dodale še nenačadno visoke temperature za jesenski čas.

Prava atrakcija je bil tudi APT-jev vlakec, ki od petka do danes vozi med obeema mestoma: v Novi Gorici je v petek zvezcer med obiskovalci vladalo veliko zanimalje za medmestno vožnjo. Stvar se je očitno dobro prijela in morda ne bi bilo napak tudi ob drugih podobnih priložnostih tak povezati obe mesti. Ena takšnih bo, denimo, decembrski Andrejev sejem, ki v Goricu privabi veliko Novogoričanov. (km)

Briška kapljica pod šotorom Vinoteke števerjanski griči (zgoraj), večerna gneča v avstrijski vasi (levo) in štandreški mojstri v pripravi domačih jedi (spodaj)

BUMBACA

Med praznikom se ne zabava edino osebje službe 118, ki je vse štiri praznične v stanju pripravljenosti. V prejšnjih letih se je že zgodilo, da bi morali nuditi pomoč obiskovalcem zaradi prekomernega pitja alkoholnih pihač. V četrtek in petek niso imeli večjih težav, kljub temu pa so tudi danes pripravljeni na poseg. Kot so pojasnili na službi 118, primeri vinjenih posameznikov otežijo delovanje oddelka prve pomoči, zaradi česar se podaljša čakanje za osebe z lažjimi poškodbami in težavami. Udeležencem praznika naj gre torej nasvet, naj ne pretiravajo z alkoholom, seveda pa naj se v primeru pitja alkoholnih pihač izognejo vožnji avtomobila. (dr)

GORICA - Člani Skupine 75 razstavljajo v pokrajinski palači

Podmladek v znamenju novitet

Pittoli: Vsako društvo potrebuje nove sile, ki mu bodo zagotavljale obstoj, nadaljnje delovanje in zlasti razvoj - Danes bo razstava izjemoma odprta

»Prostor in čas« je naslov razstave fotografij, ki je od petka na ogled v nekaterih izpraznjenih prostorih pokrajinskega sedeža v Gorici. Znano je, da bodo začeli temeljito obnavljati pokrajinsko palačo na goriškem Korzu. V ta namen so jo izpraznili in glavno pisarni presežili drugam. Da stavba v pričakovanju na gradbene delavce ne bi samevala, jo je pokrajinska uprava dala na razpolago domaćim ustvarjalcem. Prostori seveda niso prirejeni za likovno galerijo, tako da umetniška dela v njih pridejo nekoliko manj do izraza, vendar je pobuda pokrajine hvalevredna in upati je, da bo umetnost našla mesto v palači tudi po za-

ključku obnovitvenega posega.

Pobudo za skupinsko razstavo fotografij je dal slovenski fotoklub Skupina 75, ki je tako omogočil svojim mladim članom, da se predstavijo pred javnostjo. H klubu s 35-letno tradicijo je namreč v zadnjem času pristopilo kar nekaj mladih, med katerimi so nekateri že opozorili na se, zlasti z uvajanjem novitet in novih prizemov v umetniški fotografiji. To je v svojem kratkem nagovoru v petek izpostavil tudi predsednik Skupine 75, Silvan Pittoli, ki se je zahvalil pokrajinski upravi za posluh in za priložnost, mladim fotografom pa je čestital za prizadavanja pri njenih iskanju bogatih izraznih možnosti,

ki jih fotografija ponuja. Zaželel jim je tudi, da bi se vztrajno posvečali avtorski fotografiji, kajti vsako društvo potrebuje nove sile, ki mu bodo zagotavljale obstoj, nadaljnje delovanje in zlasti razvoj.

V pokrajinski palači razstavljajo fotografije mlajše generacije Tamara Puc, Robert Strahinjić, Katerina Pittoli, Slavica Radin, Metka Skrt, Daniela Štekar, Sandi Gorkić, Teja Pahor, Julija Humičenko in Igor Škorjanc. Vsakdo izmed njih je dal na ogled po dva posnetka. Razstava bo mogoče obiskati do 15. oktobra po urniku pokrajinskih pisarn. Zaradi prireditve Okusi na meji bo na ogled tudi danes, in sicer med 12. in 19. uro. (vip)

Fotografije mladih fotografov so privabilo tudi mlado publiko

FOTO VIP

n edeljske teme

REŠITEV BLIŽNJEVZHODNE KRIZE POGOJ ZA MIR V SREDOZEMLJU

Čas Palestine

BOJAN BREZIGAR

Generalna skupščina Združenih narodov bo v prihodnjih dneh odločala o predlogu palestinske oblasti, da se zviša njen status v tej mednarodni organizaciji. Ne gre še za mednarodno priznanje palestinske države in njen enakopravni status z ostalimi članicami Združenih narodov, ampak za zvišanje statusa Palestincev, ki so v ZN sedaj samo opazovalci brez vsakršne pravice v status, kot ga ima denimo Vatikan, kar bi Palestincem omogočilo, da posegajo v razpravo in tudi vlagajo predloge resolucij.

Generalna skupščina bo ta predlog sprejela; to lahko sklepamo že iz dejstva, da je večina držav članic ZN priznala Palestino in se bo torej dosledno s svojimi že sprejetimi stališči odločala tudi pri tem glasovanju. To pa seveda ne pomeni, da se bo postopek za Palestino pozitivno končal, kajti zadnjo besedo bo imel Varnostni svet in Američani so že nakazali, da bodo z vtom preprečili sprejem prošnje palestinske

oblasti. V Washingtonu utemeljujejo, da bi s takim izidom glasovanja dejansko otežili pogajanja med Izraelom in Palestinci, torej mirovni proces, ki naj bi med drugim privedel tudi do ustanovitve palestinske države.

Ameriško stališče se verjetno ne bo spremenilo; znano je, da nanju močno vpliva ameriški judovski lobi, ki je nekakšne »države v državi« in obvladuje velik del ameriških finančnih trgov; zato bodo tudi tokrat ZDA stale ob strani Izraelu, tako kot po drugi strani Izrael ne sprejema samovoljnih ukrepov mednarodnega dometa, ne da bi bili Američani z njimi vsaj predhodno seznanjeni, ampak bolje rečeno, ne da bi Washington z njimi vsaj potihoma soglašal. To se dogaja že desetletja in nobenega razloga ni, da bi bilo sedaj drugače.

Spošlošno mnenje je, da miru na območju Sredozemlja ne bo mogoče vzpostaviti, dokler ne bo rešen palestinsko-izraelski spor oziroma dokler ne bo palestinsko vprašanje rešeno tako, da bo za Palestince sprejemljivo. Po kar nekaj voj-

nah, ko je bil Izrael dejansko sovražnik vseh arabskih držav bližnjevzhodnega območja, so se v 70. letih prejšnjega stoletja začeli prvi pogovori in leta 1979 je prišlo do zgodovinskega sporazuma med Izraelom in Egiptom, ki je odprl pot nadaljnji pogovorom. V tistem času so se Palestinci, ki so dolga leta živelji v izgnanstvu v številnih arabskih državah, predvsem na območju Severne Afrike, začeli vračati na ozemlje, ki ga je v arabsko-izraelskih vojnih zasedal Izrael in približno v istem času so se Palestinci odpovedali teroristični dejavnosti, s katero so dolga leta povzročali žrtve po vsem svetu, predvsem na Zahodu. Tákrat je prevladalo prepričanje, da vprašanja ne bo mogoče rešiti z orožjem, ampak bodo za to potrebna pogajanja.

Obstajajo seveda različni pogledi na mirovna pogajanja in na cilje, ki jih vsaka od pogajalskih strani želi doseči. Palestinci so dolga leta odrekali Izraelcem pravico do lastne države na tistem ozemlju. Tega odrekanja že dolgo ni več in palestinska oblast se je spriznila z dej-

stvom, da bo morala tisto ozemlje deliti z Izraelom. Njihov glavni cilj je, da omogočijo številnim beguncem in njihovim potomcem, da se vrnejo na ozemlje, ki je bilo nekaj palestinsko, vendar se je Jaser Arafat že pred leti odpovedal zahtevi po ponovni pridobitvi celotnega ozemlja in pristal na rešitev, ki na tistem ozemlju predpostavlja obstoj dveh držav, Izraela in Palestine. Na to je Arafat formalno pristal na dolgih pogajanjih, ki jih je vodila norveška diplomacija in so se končala z načelnim dogovorom leta 1993 v Oslo. Tam so Palestinci v zameno za priznanje Izraelu pravici do obstoja prejeli pravico do povratka v Gazo in na Zahodni breg. Vendar je v palestinskem taboru še vedno zelo močna skupina, ki je prepričana, da so Palestinci prejeli premalo in da se s tem ne bi smeli zadovoljiti. Pravica beguncev do vrnitve je še vedno nerešeno vprašanje in je eden izmed stebrov palestinskih stališč pri vseh pogajanjih v tem mirovnem procesu.

Izraelci na celotno vprašanje gledajo drugače. Med njimi zelo močna struja meni, da Palestincem ne smejo priznavati več nobenih dodatnih ozemeljskih koncesij, ampak je ozemlje, ki so jim ga že vrnili, pogoj, da lahko zahtevajo popolno prenehanje konfliktov in nasilja. Izraelci menijo, da o mirovnem procesu radi terorizma sploh ni mogoče govoriti in ne zaupajo palestinskemu vodstvu oziroma njegovi sposobnosti, da nadzira svoje ozemlje in na njem zagotavlja popoln mir. Sicer je Izrael v Oslo in kasneje na pogajanjih v Camp Davidu pristal na rešitev dveh ločenih držav, vendar je po valu terorističnih dejanj druge intifade v izraelskemu vodstvu prevladalo mnenje, da sistem dveh držav ne more biti ustrezna rešitev; zmaga Hamasa v Gazi je samo še okrepila to prepričanje. Skratka, Izraelci so prepričani, da v mirovnem procesu Palestinci zahtevajo preveč in ponujajo premalo.

Tu je seveda pomembno tudi stališče Američanov. ZDA že desetletja finančno in vojaško podpirajo Izrael, bolj kot katerokoli drugo državo na svetu. Od leta 2002 pošiljajo Američani tudi skromno finančno pomoč Palestincem, Evropsko unijo pa so prepričali, naj nosi največje finančno breme za delovanje palestinske oblasti. Dejansko EU namenja Palestinem več kot milijardo evrov letno.

ZDA imajo pravico veta v Varnostnem svetu Združenih narodov in so z vtom preprečili sprejem kakršnekoli resolucije, ki bi obsojala Izrael a ne bi istočasno obsojala tudi arabskega oziroma palestinskega terorizma. Vendar so vsi zadnji ameriški predsedniki podpirali stališče, da mora Izrael vrniti Palestincem del ozemlja, ki ga je zasedel v vojni leta 1967. Predsednika Clinton in George W. Bush sta odkrito podpirala zamisel o dveh državah, kar je predstavljalo spremembo prejšnje ameriške politike in Obama teh stališč ni spremenil.

Seveda pa je mirovni proces zapleten, saj je spornih vprašanj kar precej. Tako se je treba dogovoriti o ozemljiju in o meji, na obeh straneh je treba premagati emotivnost, ki jo pogojuje spopadi in teroristična dejanja bližnje preteklosti, Palestinci nasprotujejo novim izraelskim gradnjam na Zahodnem bregu (Izrael se je večkrat obvezal, da ne bo več gradil, vendar obvezne ni spoštoval), rešiti je treba vprašanje statusa Jeruzalema, Izrael vzpostavlja vprašanje varnosti in torej zahteva konkretna jamstva, da ne bo več terorističnih napadov, zelo kočljivo pa je tudi vprašanje vračanja palestinskih beguncev.

Ob vsem tem obstaja kar nekaj dvomov, ki zagotovo ovirajo napredovanje mirovnih pogajanj. V Izraelu na primer ne verjamejo, da bo palestinska oblast spoštovala dogovore in predvsem ne verjamejo, da bo lahko zagotovila dokončno prekinitev terorističnih dejavnosti. Po drugi strani Palestinci ne zaupajo Izraelu, ker menijo, da kljub dogovorom ne bo priznal palestinskomu narodu, da sam ureja in vodi lastno drža-

vo, ker ga bo pač pogojeval; Zahodni breg in Gaza sta nekakšni enklavi, nista med seboj povezana, v Gazi je bilo nekoč letališče (izraelska vojska ga je uničila), na Zahodnem bregu pa ne. Skratka, zadeva ni tako enostavna in Palestinci nočejo biti vseskozi talci Izraela. Skratka, zadeva je vse prej kot enostavna.

Odnose pa je zaostila tudi zmaga desnice na izraelskih volitvah. Dejstvo, da je na zadnjih volitvah ekstremni Benjamin Netanjahu prevladal nad zmerno višo zunanjim ministrico Cipi Livni zagotovo ni prispevalo k mirovnim pogajanjem. Netanjahu je namreč intimno prepričan, da palestinsko vprašanje ni pomembno in svojo pozornost usmerja predvsem proti Iranu. Ni izključeno, da bi že napadel Iran, če mu Američani tega ne bi preprečili; za to ima zagotovo razlog, kajti iranski predsednik Ahmadinedžad odkrito grozi Izraelu z uničenjem, vse to pa zaostruje odnose in vpliva na pogajanja, ki so v zadnjem času polnoma zastala.

Palestinci torej ocenjujejo, da so v nekakšni brezizhodni situaciji in to je tuji razlog za njihovo diplomatsko pobudo, da zadevo prenesajo na raven Združenih narodov. Ob tem imajo seveda podporo številnih držav, vendar že sedaj vedo, da bodo Američani njihovo zahtevo z vetom iznizili, ko bo moral o tem dokončno odločati varnostni svet.

Je pa vsekakor zanimivo, kako se bo pri tem zadržala Evropska unija. V nedeljo sta dva zelo pomembna politika, nekdanji visoki predstavniki EU za zunanjopolitičko Javier Solana in nekdanji finski predsednik, Nobelov nagrjenec za mir Martti Aahtisari izrekla za mednarodno priznanje Palestine. V Bruslju pa nekako ne najdejo skupnega stališča. Slišali smo, da stališče obstaja, pa ga ne razkrijejo javnosti, ampak to je običajna diplomatsko-novinarska raca. Dejstvo je, da so nekatere članice Evropske unije za priznanje Palestine, druge so proti, kar nekaj pa jih ni oblikovalo stališča.

Če pogledamo, kaj o tem menita Italija in Slovenija, bomo za Italijo zlahko ugotovili, da je (kot vedno) zelo blizu Združenim državam Amerike. Zunanji minister Franco Frattini je namreč povedal, da bi bilo priznanje Palestine »preuranjeno« in da bi »oviralo mirovni proces«, kar je fotokopija ameriškega stališča. To ne čudi, vsaj v tem je italijanska politika dosledna.

Drugace je s Slovenijo, ki jasnega stališča ni oblikovala. Bi, ne bi, tako lahko razumemo besede, ki jih je bilo slišati v preteklih dneh, pri čemer so se tudi pojavili pomisli, kako bi lahko tako ali drugačno zadržanje vplivalo na glasovanje o nestarnem članstvu Slovenije v Varnostnem svetu Združenih narodov. To pa je, milo rečeno, nečastno, saj bi človek lahko sklepal, da bi bila Slovenija pripravljena zabarantiti svoj glas za dvoletno mesto v Varnostnem svetu. Znano je, da se v politiki take stvari dogajajo, vendar ni znano, da bi jih politiki tudi odkrito najavili.

Kakorkoli že, dejstvo, da prehaja to vprašanje v ospredje javnosti, kaže, da je vendarle napočil čas za njegovo rešitev. Tu ni mogoče mimo novega konteksta v arabskem svetu, kjer padajo diktature, nove države pa še niso docela oblikovane. To veliko praznino naglo polni Turčija, ki sedaj že odkrito izizza Izrael, češ da bo prihodnje humanitarne konvoje v Gazo zaščitila s svojo vojno mornarico. Verjetno ni nevarnosti, da bi iskra zanetila požar, kajti Turčija je članica zveze NATO in je prav pred kratkim dovolila Američanom namestitev strateških raket na njenem ozemlju, v bližini meje z Iranom, vendar celotna zadeva ni prijetna in le potrujuje domnevo, da bo treba pospešiti prizadevanja za rešitev palestinskega vprašanja. Dokler to ne bo rešeno, v Sredozemlju in na Bližnjem vzhodu enostavno ni pogojev za trajni mir. Skratka, napočil je čas Palestine, na to kažejo vsa dejstva, vprašanje pa je, ali se tega zavedajo tisti, ki bi morali o tem odločati.

Poletje v

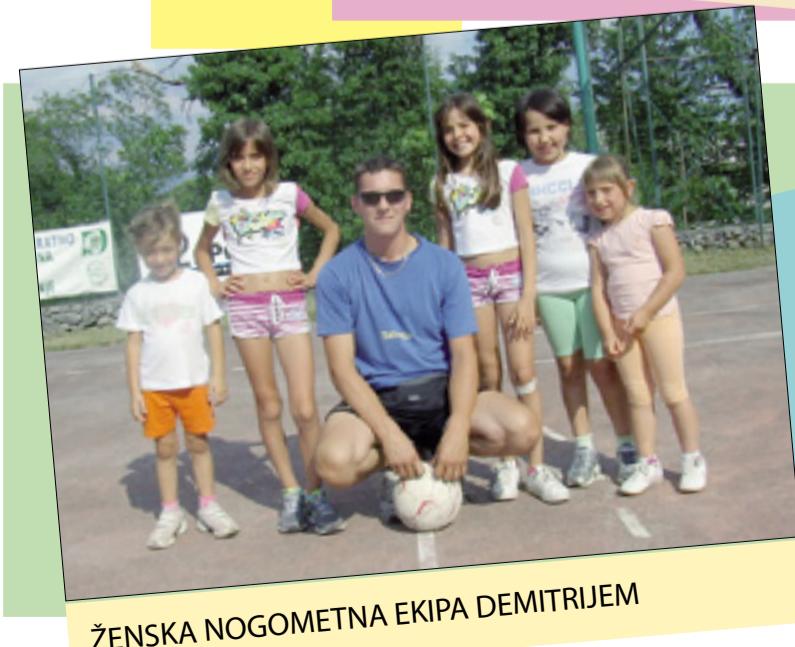
Da bi popestrili poletne popoldneve, smo se otroci z Vrha in okolice v juniju in juliju zbirali v kulturno-športnem središču Danica na Vrhu. Tu so nam animatorke Nicole, Maja, Christine, Jasmin, Marta, Lara in Roberta s pomočjo nekaterih mamic pripravile pester program, s katerim smo se zelo zabavali. Ustvarjali smo s slikarko Katerino Kalc, spoznali nogomet z vratarjem Demitrijem in Jurijem Devetakom, se preizkusili v odbojki z Janom Černicem in Matejem Jurnom, si ogledali prostore in spoznali delovanje Civilne zaščite, stopili v jamarski svet s predsednikom Kraških krtov Edijem Gergoletom ter odkrili pravljični svet čebel z družino Zotti. Obiskali pa so nas tudi taborniki Rodu modrega vala. Vsak dan smo tekmovali v namiznem nogometu, če pa so bile naše glavice prevroče, smo se namakali v žal premajhnem bazenčku. Tudi naši trebuščki so bili zadovoljni ... V juniju smo se basali s slastno pico, v juliju pa s sladolednimi kupami, ki smo jih sami pripravili. Poletje v Danici je bilo prava vesela pustolovščina.

HRABRI GASILCI

VARNO S CIVILNO ZAŠČITO

ČEBELICE, ČEBELICE, VI MOJE STE PRIJATELJICE ... Z GOSPO
ANO IN ČEBELARJEM SEVERINOM V SLADKI SVET MEDU

ŽENSKA NOGOMETNA EKIPA DEMITRIJEM

Z JANOM ...

... IN MATEJEM

S SLIKARKO KATERINO KALC SMO ...

MALI UMETNIKI

... SPRAVILI MORSKO IDILO V MAJHNI

S KREDAMI NA POTEPU

PRAVIL

Danici 2011

IN POSTALI SMO PRAVI KRAŠKI KRTI

... MALA ČOFOTALNICA ...

NADELI SMO SI ČELADO ...

ZA OSVEŽITEV JE POSKRBELA ...

DA SMO ZELO SPRETNI PA SMO DOKAZALI TUDI Z NAMIZNIM NOGOMETOM

PREGLEDALI SMO JAMARSKO OPREMO ...

ZA SLASTEN ZAKLJUČEK PA SMO USTVARILI ...

... NAJLEPŠE IN NAJBOLJE SLADOLEDNE KUPE

NOGOMETASI

MOŠKA NOGOMETNA EKIPA Z JURIJEM

NAJBOLJA PA JE MEŠANA EKIPA ...

ZABAVNA ODBOJKA ...

Le iz dobrega mošta nastane dobro vino. Zato moramo biti pri ravnjanju z moštom zelo pažljivi in budno spremljati dogajanja v kleti. S pravočasnimi in pravilnimi posegi preprečimo napake ali bolezni v moštu, ki se prenašajo na vino z včasih nepopravljivimi negativnimi posledicami.

SPREMLJAJMO DOGAJANJA V KLETI

Le iz dobrega mošta nastane dobro vino

V tem času poteka vrenje mošta, ki se v večini primerov bliža koncu, v nekaterih pa se je že končalo. V prvem primeru spremljamo potek vrenja in preverjam, da ni prišlo do prekinitev, kar ugotovimo s pokušnjo vina. Točnejši podatek pa dobimo z refraktometrom, ki nam omogoča, da določimo točno količino nepovretrega sladkorja, po priloženi preglednici. Če ugotovimo, da je ostanek sladkorja previšok in deluje naharmonično na vino, se odločimo za izvedbo ponovnega vrenja ali rifermentacije. To opravimo z vrednim nastavnikom selekcioniranih kvassov in z dodatkom hraniila zanje. **(Glej razpredelnico)**

Ko je sladkor povret, moramo posodo takoj doliti in preprečiti, da pride v vino kisik, ki začne prodirati, ko ni več v posodi nad vinom zaščitne plasti ogljikovega dvokisa. Novo vino je po končanem vrenju polno oksidacijskih encimov in lahko hitro oksidira. Zato bomo po pretoku dodali moštu 3-4gr/hl metabisulfita, da preprečimo oksidacijo zgornje plasti vina.

Izredno pomembna je pogosta, najmanj dvakrat tedenska kontrola zdravstvenega stanja povretega mošta, ki mu že lahko rečemo mlado vino. Če zaznamo vonj ali okus po žveplovodiku (gnilih jajc), ki ga poznamo pod strokovnim imenom bekser, ali druge neprijetne vonje, ki jih vino dobi od usedline na kateri leži, je nujen zračni pretok. Najnevarnejši pa je omenjeni vonj po žveplovodiku, ki se lahko pretvori v še trdovratnejše spojine mer-

kaptane. Ob prisotnosti žveplovodika (H_2S) opravimo, kot rečeno, zračni pretok ne glede na to, če mošt še vre. Pretok naj spremja žveplanje.

Če pa ne pride do tega pojava, kot je želeti, bomo še nekaj časa počakali do prvega pretoka. Pred pretokom bomo opravili prvo kontrolo v mladem vinu, kemijsko in organoleptično. S kemijsko analizo ugotovimo skupno kislost, vsebnost skupnega in prostega žveplovega dvokisa (SO_2), količino etilnega alkohola ter po potrebi hlapno kislinico. Podatki analize so potrebni za morebitne posege v vinu, še posebej s kalijevim metabisulfitem, če je vsebnost prostega žveplovega dvokisa pod minimalno količino, ki je potrebna za obstojnost vina. Ta količina je okvirno 12 - 15 mg na liter. Da jo dosežemo, žveplamo vino z 10 - 12 grammi kalijevega metabisulfita na hl vina. Pri tem se sprosti 5 do 6 gr skupnega žveplovega dvokisa na hl. Del tega, približno 1/4 (1,2 do 1,5 gr na hl ali kot smo prej navedli 12 - 15 mg na liter) pa je v prosti obliki. Ti odmerki so vedno okvirni, točno dozo pa je priporočljivo, da določi strokovnjak, ker je odvisna od raznih dejavnikov, kot npr. od materiala, iz katerega je izdelana posoda (v posodi iz plemenitega jekla so npr. potrebeni nižji odmerki kot v leseni), in predvsem od kislosti (skupne kisline) vina. Ob visoki kislosti (npr. pH 3,2) je učinek prostega SO_2 večji kot pri nižji (npr. pH 3,5).

Nič manj važna ni organoleptična kontrola, na podlagi katere preverjamo zdravstveno stanje mladega vina. Ugotovimo, ali se vino nagiba k mlečnemu ciku, vlečljivosti, ocetnemu ciku, oksidarnosti, bekserju itd. Vse te morebitne bolezni in napake lahko močno poslabšajo kakovost vina, če jih ne ugotovimo in pravčasno ukrepamo.

Organoleptično kontrolo naj spremja preizkus na zrak zaradi porjavitev. Ob prisotnosti te napake vino pravočasno zavarujemo z žveplom, ki ga določimo na podlagi analize in ne približno. Napaka je odvisna od stanja in ravnjanja z grozdjem, moštom ali vinom. Povzročitelji napake so encimi oksidaze, ki ob stiku z zrakom povzročijo porjavitev. Vino dobi rjavkasto barvo, hkrati se pojavi motnost. Izgubi cvetico in svežino, vonj in okus sta spremenjena. Pri rdečih sortah pride tudi do razgradnje barvnih snovi, ki se izločijo v obliki umazano rjave usedline.

Napako preprečimo le tako, da vino ustrezno zavarujemo z žveplom v odmerkih, ki smo jih že navedli. Če je vino pridelano iz grozdja, ki ga je napadla siva grozna plesen (gniloba), te odmerke primerno povečamo.

Prihodnjič o prvem pretoku mladega vina in o ravnjanju z njim.

Svetovalna služba KZ

Preglednica za določanje količine nepovretega sladkorja.

° Bx (Brix)	° Oe	Ostanek sladkorja g/l	° Bx (Brix)	° Oe	Ostanek sladkorja g/l
4	17,3		15	63,1	90
5	21,3		15,5	65,2	95
5,5	23,3		16	67,4	100
6	26,3		16,5	69,5	105
6,5	28,3	5	17	71,6	110
7	30,3	10	17,5	73,8	115
7,5	32,3	15	18	75,9	120
8	34,3	20	18,5	78,1	125
8,5	36,3	25	19	80,3	130
9	38,3	30	19,5	82,4	135
9,5	40,3	35	20	84,6	140
10	42,4	40	20,5	86,9	145
10,5	44,4	45	21	89,0	150
11	46,50	50	21,5	91,3	155
11,5	48,5	55	22	93,5	160
12	50,6	60	22,5	95,0	165
12,5	52,0	65	23	98,0	170
13	54,7	70	23,5	100,0	175
13,5	56,8	75	24	102,0	180
14	58,9	80	24,5	104,0	195
14,5	61,0	85			

Majaron in origano: gojenje, razmnoževanje in priprava na zimo

KZ IN ZKB

Kmečka zveza prireja 9. oktobra 2011 tradicionalni jesenski izlet na Praznik kostanja, ki bo letos v Bardu, v zahodni Benečiji.

Ob 7. uri odhod iz Bojnega ter po običajnem voznom redu (Bavzovica, Općine, Prosek, Sesljan) odhod iz Štivana ob 8:00; Ob 9.30 postanev v Čedadu; Ob 10.30 odhod iz Čedada; Ob 11.30 masa; Ob 12:30 odprtje umetniške razstave Stanke Golob in Lenke Hrast; Ob 13. uri kosilo s tipičnimi krajevnimi kulinarčnimi specialitetami (Ocikana, posebna vrsta njoškov, požganik (klubasa z omako iz mleka in moke) itd. ter prljubljena gubanca. Med kosilom bodo igrale diatonične harmonike iz Benečije; Ob 14. glasba z ansamblom Brjar iz Brd; Ob 15. Kogojevi dnevi - Koncert ansambla »Zagreb Saxophone Quartet« v bardski cerkvi; Ob 16. ogled muzeja tradicionalnih dejavnosti Terskih dolin v spremstvu Viljema Černa; Ob 17. odhod in kratki postanev po poti.

Med praznikom bo na trgu možnost nakupa kmetijskih pridelkov iz Rezije, Terskih in Nadiških dolin ter Bovca, Tolminca in Kobarida.

Cena izleta je 40,00 € na osebo in vključuje prevoz, kosilo ter 1 kg jabolk. Za informacije in vpis so na razpolago uradni Kmečke zvezni (Tel. 040 362941).

STROKOVNI NASVETI

Od sedaj naprej je čas, da razmnožujemo nekatere dišavnice in zelišča. To lahko storimo do konca oktobra, dokler ne nastopijo prve pozebe. Opisali bomo, kako gojimo in razmnožujemo origano in majaron ter kako ju hranimo med zimo.

MAJARON (Origanum majorana) je trajna grmovnica in je tipična sredozemska rastlina, doma pa je iz Azije. Zato bolje uspeva v krajih južneje od nas, kjer daje bolj izrazito aroma. Ponekad v južni Italiji raste spontano. V kuhinji uporabljamo mlade lističe, uporabni so tudi cvetovi. Če pa cvetove sproti odstranjujemo preden se odprejo, dobimo več lističev in se grm bolj razširi.

Majaron dobro raste na sončni legi. Rastlina zahteva dobro propustna tla. Zato bolj težki zemlji primešamo pesek. Dobro uspeva v apnenčastih tleh. Zastajanje vode negativno vpliva na rast rastline in kakovost pridelka, zato moramo zalivati po malem. Majaron skoraj vedno gojimo v vazi, kar se zelo dobro obnese. Na balkonih ali pred hišo pustimo vase vse poletje. Pred hišo naj bo lega proti vzhodu. Pri izbiri vase dajemo prednost glinastim, ki manj zadržujejo vodo. Namenski kupljeni zemlji lahko dodamo še nekaj peska, da voda laže odteka. Na dno vase položimo napihnjeno glico ali kamenčke za boljšo drenažo. Dvakrat na mesec gnojimo s tekočimi gnojili.

Majaron po navadi razmnožujemo s semenom. Spomladis sejemo v zabočke ali v lončke. Čeprav majaron dobro prenaša sušo, je bolje, da se korenine ne preveč posušijo. Zato pred setvijo gnojimo predvsem z organskimi gnojili. V maju rastlinice presadimo v vase, ali pa na odprt in sicer tako, da so oddaljene 15 cm do 20 cm ena od druge. Sadimo na zavetno in sončno lego.

Drugi razširjeni način razmnoževanja majarona je z delitvijo. V ta namen morajo biti matične rastline zdrave in dobro razvite. Približno vsake 3 leta rastlino izrjememo, jo razpolovimo in njene dele spet posadimo. Po navadi to storimo jeseni, v tem času. Osrednji del rastline lahko odstranimo, ker je tisti najstarejši. Med rastjo dognjujemo z dušikovimi gnojili in stalno ter po malem zalivamo.

Majaron po navadi raste več let. Pogosto razpolagamo z njim vse leto, zato ga ni treba sušiti. V primeru hujšega mraka ga postavimo v notranje prostore ali v ogrevan rastlinjak. Pred tem odstranimo suhe in stare dele rastline. V zaprtem prostoru bodo ti grmički počasi rasli celo zimo. Zato jih moramo postaviti na svetlo, jih občasno pognojiti in jih po potrebi enkrat na teden zalivati. To velja tudi za druge zeliščne rastline, ki prezimijo v notranjih prostorih. Dru-

gače se večji del zime dobro ohrani tudi zunaj. Po možnosti ga pozimi postavimo v zaveten prostor, na primer na južno stran hiše ali na katerikoli drugi topel kotiček. Lahko pa ga tudi posušimo. V ta namen ga trgamo ob suhem vremenu in povežemo v drobne snopice. Obesimo ga in posušimo na prepihu, vendar ne pod direktnim soncem. Ko se posuši, osmukamo liste in tudi cvetove, hranimo ga v neprodrušni posodi. Če je posoda prozorna, jo postavimo v temen kotiček.

ORIGANO (Origanum vulgare) – Botaniki uvrščajo origano in majaron v isti rod, saj imata zelo podobne botanične, kot tudi gojitvene značilnosti. Prav tako kot majaron, je origano trajna grmovnica. Origano pa je bolj trpežna rastlina od majarona. Doma je iz Evrope in zahodne Azije, ponekad v Italiji pa raste spontano. Njegovo gojenje je zelo razširjeno, predvsem v gričevnatih in hribovskih krajih. Najbolje uspeva v neobdelanih, kamnitih in sončnih okoljih, njegova aroma pa je bolj izrazita v toplejših krajih. Prilagodi se vsem vrstam zemlje. Tla naj bodo propustna, saj rastlina ne mara zastajanja vode. Važna je pa topla in sončna lega.

Origano v glavnem razmnožujemo s semenom. Sejemo ga spomladis, po 6-8 tednih rastlinice presadimo na prostoto ali v vase. Razmnožujemo jih lahko tudi z delitvijo grmičkov. Delitev po navadi opravimo spomladis, v bolj milih legah je primerna tudi zgodnja jesen. Rastlino izrjememo iz zemlje in jo razdelimo na dva ali več delov, odvisno od velikosti rastline. Vsak del naj ima dovolj korenin. Vsačega posebej ponovno vsadimo, pred tem pa nekoliko skrajšamo koreninski sistem. Matična rastlina naj bo zdrava in močna. Osrednji del rastline lahko odstranimo, ker je najstarejši. Sadimo na sončno in toplotno lego, v razdalji 30 za 30 cm, v dobro pognojeno zemljo.

Origano večkrat gojimo v vazi, ki jo poleti hranimo na balkonih ali pred hišo. Zalivamo zelo malo. V primeru nizkih zimskej temperatur spravimo jeseni rastline origana v notranje prostore in ukrepamo podobno, kot pri majaronu. Če pa zima ni huda, se rastlina lahko obnese tudi zunaj. Postavimo jo v zaveten prostor, na primer na južno stran hiše ali v katerekoli drugi topel kotiček.

Uporabljamo svež origano, lahko pa ga posušimo, pa čeprav skoraj ni treba, saj razpolagamo s svežimi listi dobršen del leta. Pobiramoga ga, ko je v polnem cvetenju. V kuhinji uporabljamo mlade liste, še bolj pa uporabljamo dišeča socvetja.

Magda Šturm

Prijave za izlet na praznik kostanja v Bardo

Na slikah: prizori iz prejšnjih izvedb orientacijskega teka v organizaciji Slovenskega planinskega društva Trst

V TOREK, 11. OKTOBRA 2011, NA PADRIČAH PRI ŠPORTNEM CENTRU GAJE

Orientacijski tek

Pri Padričah, ob športnem centru GAJA, bo v torek, 11. oktobra 2011 že Šesto deželno tekmovanje v orientacijskem teku. Namenjeno je učencem in dijakom vseh slovenskih šol v Deželi. Prireja ga Slovensko planinsko društvo Trst v sodelovanju z Deželnim šolskim uradom, Združenjem slovenskih športnih družtev in s finančno pomočjo Zadružne kraške banke.

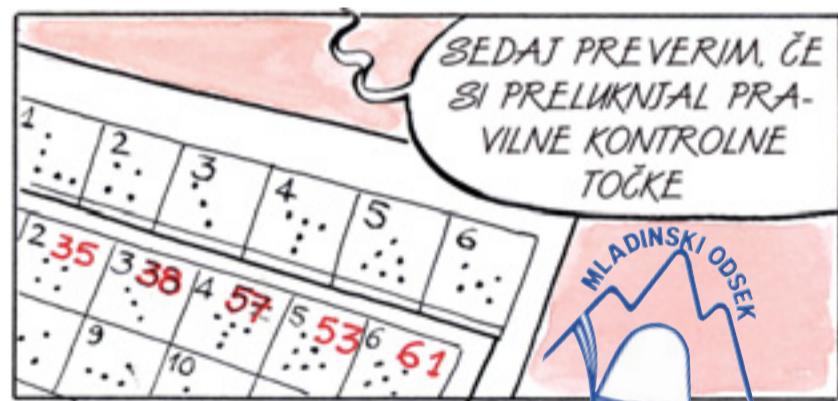

.....orientacijski tek je igra, pomeni sprostitev v naravi, druženje isočasno pa tudi učinkovito metodo učenja.

.....orientacijski tek spodbuja raziskovanje. Pri opazovanju narave tekmovalec v njej razbira osnovne razlike v tem delčku narave, ki jo raziskuje in se iz opazovanja in raziskovanja nekaj nauči.

.....raziskovanje spodbuja z nalogami in vprašanji, ki jih udeleženci rešujejo preko igre.

József Berényi, predsednik Madžarske koalične stranke, stranke, ki povezuje Madžare na Slovaškem, je z zelo učinkovitim govorom povzel številne probleme, s katerimi se soočajo narodne in jezikovne manjšine v Evropi in opozoril, da so tako posamezne države kot tudi Evropska unija izneverile obvezi, da bodo izvajale načela in uresničevale standarde zaščite manjšin, ki jih vsebujejo kopenhagenski kriteriji Evropske unije in konvencije Sveta Evrope.

Berényi je govoril splošno o problemih vseh evropskih narodnih in jezikovnih manjšin, vendar se je še posebej osredotočil na stanje maddarske manjšine na Slovaškem, ki šteje, kot je dejal,

še in opozoril, da sta Beneška komisija Sveta Evrope in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi sprejeli 40 priporočil Slovaški, ki ji slovaške oblasti niso uspštevale, ker je pač šlo samo za priporočila. Problemi pa terjajo skupen nastop mednarodnih organizacij glede zaščite narodnih manjšin. Kar zadeva odnose z matično državo je sodelovanje bistvenega pomena, saj imajo matične države dolžnost, da izvajajo svoje aktivnosti v korist manjšin.

Madžarska vlada omogoča Madžarom, ki živijo izven Madžarske, da prejmejo madžarsko državljanstvo, medtem ko je Slovaška prepovedala dvojno državljanstvo in glede tega vprašanja je prišlo do naraščanja nezaupanja med slovaško večino in madžarsko manjšino. Berényi je poudaril, da gre tudi v tem primeru za evropsko vprašanje, ker se dejansko dogaja, da Madžari izgubljajo svoje državljanstvo oziroma da Slovaška izgublja državljanje, ki pripadajo drugim narodnostim. Kritičen je bil tudi zaradi neizpolnjevanja kopenhagenskih kriterijev, ki so bili eno redkih načelnih pogojev za zaščito narodnih manjšin; do neizpolnjevanja prihaja še zlasti po sprejemu Lizbonske pogodbe. Poleg tega na Slovaškem narašča napetost, če ne celo sovraštvo, kar seveda one-mogoča vzpostavljanje dobrih medsebojnih odnosov. Predstavnik madžarske manjšine je ocenil, da bi morala madžarski parlament in Evropski parlament do tega vprašanja zavzeti stališče.

Posegu predstavnika maddarske manjšine je sledilo več vprašanj in ocen. Poslanka madžarske stranke na Slovaškem Edit Bauer je opozorila, da se Evropska komisija izogiba obravnavanju tega vprašanja z utemeljitvijo, da sodijo manjšinska vprašanja v pristojnost posameznih držav članic in zato Slovaška »dejansko vsak mesec poniže madžarsko manjšino z novimi ukrepi«. Berényi je odgovoril, da je dvojno državljanstvo evropsko vprašanje in da je nedopustno, da se EU ne odziva na stališča, ki onemogočajo dvojno državljanstvo. »EU ne more pasivno spremljati tega dogajanja, to je shizofreno stanje,« je dejal. Dejstvo, da EU to prenaša, postavlja pod vprašanjeno vlog, je ocenil Berényi, ki je še opozoril, da države utemeljujejo svoja negativna stališča s sklicevanjem na druge države, kar jim je v pretvezo, da ne storijo ničesar. Ob vsem tem pa število predstnikov madžarske manjšine upada, kar je nesprejemljivo in kar jasno kaže na potrebo po ustreznih ukrepov. Opozoril pa je tudi na stop-

EVROPSKI PARLAMENT

Voditelj Madžarov na Slovaškem opozoril na slabšanje stanja polmilijonske madžarske manjšine

BOJAN BREZIGAR

Na slikah:
pod naslovom
József Berényi
in predsednca
delovne skupine
za manjšine
Kinga Gal;

desno zgoraj
François
Hollande;

desno spodaj
Dom Poljakov v
litovski
prestolnici
Vilniusu.

približno pol milijona ljudi. Spregororil je še zlasti o spornem slovaškem zakonu o jeziku, o vlogi matične države in o vprašanju dvojnega državljanstva, pa tudi o zaskrbljenosti glede skorajšnjega popisa prebivalstva na Slovaškem in o nujnosti prizadevanj za vzpostavitev večjega zavpanja med Slovaki in Madžari na dvojezičnem ozemlju slovaške države.

Voditelj madžarske stranke na Slovaškem je o teh vprašanjih govoril prejšnji teden na zasedanju delovne skupine za manjšine v Evropskem parlamentu; uvodoma je poudaril, da sta bila v 90. letih Svet Evrope in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi OVSE »polna energije«, kardoli je šlo za vprašanje človekovih pravic in pravic manjšin; slednje so temeljuje na Okvirni konvenciji za zaščito narodnih manjšin in na Evropski listini za manjšinske ali regionalne jezike. Po širitev Evropske unije pa je zavzetost za obe omenjeni konvenciji znatno upadla. Obe konvenciji Sveta Evrope namreč delujejo samo s priporočili in sedaj opažamo, da telesa, ki so postavljeni za nadzor nad izvajanjem teh listin dejansko izgubljajo svojo avtoritet in države te dokumente zanemarjajo. Ko pa pride do kritik, o njih skorajda ni nobene razprave. Berényi je opozoril, da bi to za Evropsko unijo v prihodnje lahko predstavljalo resen problem, ker je bila vloga obeh konvencij Sveta Evrope tako zelo razvrednotena. Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je pred kratkim sprejela poziv za povečanje pristojnosti Sveta Evrope in OVSE, obenem pa je pozvala vse države članice EU, naj vendar ratificirajo Evropsko listino o manjšinskih ali regionalnih jezikih.

Berényi se je nato vrnil k vprašanju Slova-

njevanje sovražnega govora proti Madžarom; medtem ko na Slovaškem obsojajo sovražni govor proti drugim manjšinam, dopuščajo sovražno govor proti predstnikom madžarske manjšine.

Francoški poslanec Francois Alfonsi, sicer znan manjšinski aktivist s Korzike, je mocenil, da zadeva vprašanje dvojnega državljanstva temeljne človekove pravice, nemški poslanec Bernd Posselt pa je dejal, da država, ki dela krivico svojim manjšinam, de4jansko dela krivica sama sebi.

Sicer pa je na istem zasedanju delovne skupine za manjšine sekretar skupščine Švedov na Finskem Markus Osterlund spregovoril o švedsko govorečih prebivalcih Finske. Njihovo stanje je bilo v preteklosti dobro in so ga marsikje predstavljali kot zgled, sedaj pa je to stanje znatno šibkejše. Osterlund je predstavil Akcijski načrt za dvojezično Finsko, ki ga je sestavila skupina strokovnjakov, ki jo je vodil nekdanji finski predstnik, sicer Nobelov nagrajenec za mir Martti Ahitaši. Med glavnimi nameni tega dokumenta je zagotoviti švedskemu jeziku »državljanško pravico« na Finskem, objektivni prednosti dvojezičnosti in dokazati, da jezik na samo sredstvo medsebojnega komuniciranja, ampak tudi jedro človekove identitete.

Zasedanje je sklenila predsednica Konga Gal, ki je ugotovila, da je potreben skupni akcijski načrt, ki bi povezel politike in nevladne organizacije in bi vseboval strategijo, s kateri bi spremeniли negativni odnos do manjšin ter prepričali države in Evropsko unijo, naj zaščitijo jezikovne in narodne manjšine.

pour la France

Hollande:
Francija bo
ratificirala
listino

obvezal, da bo, če bo izvoljen, izpolnil vse obveznosti Francije v zvezi s Svetom Evrope.

Med temi je izrecno omenil nekatere. Gre tako za vprašanje zaporov, v katerih je stanje nevzdržno, kar je privdedlo do vrste odsobl Francije pred evropskim sodiščem za človekove pravice. »Vidim, da je Sarkozy napovedal načrt za gradnjo novih zaporov z namenom, da zagotovi dodatnih 30.000 mest. Upam, da bo člo za dostojne namenitve in da bodo poleg novih zaporov tudi obnovili že obstoječe,« je dejal in poudaril, da bo zelo pozorno spremjal razvoj dogajanj in skrbel, da bodo spoštovane vse odločitve evropskega sodišča.

Zelo pomembno pa je dejstvo, da je Hollande med svojimi obvezami napovedal tudi francosko ratifikacijo Evropske listine za regionalne ali manjšinske jezike. To pa bo mogoče samo s spremembou ustave, kajti prav ustavno sodišče je doslej onemogočalo ratifikacijo listine, ki jo je Francija že pred leti podpisala. Hollande se je zato obvezal, da bo v primeru izvolitve sprožil ustrezno razpravo v parlamentu, »ne zato, da bi osibili francoski jezik, ampak za zaščito vseh regionalnih jezikov v Franciji.«

Novo žarišče napetosti zaradi manjšinske zaščite, tokrat ob Baltiskem morju: predsednik poljske vlade Donald Tusk je poletel v Litvu, potem ko je 60.000 pripadnikov poljske manjšine v Litvi (vseh Poljakov) v tej državi je približno 280 tisoč) podpisalo peticijo v zvezi z litovsko šolsko reformo, ki jo ocenjujejo za diskriminatory. Ta reforma omejuje število predmetov, ki naj bi jih v manjšinskih šolah poučevali v poljskem jeziku in teži k nekakšni nacionalni standardizaciji litovščine kot edinega uradnega jezika; v poljskih šolah v Litvi so zato začeli s stavko, ki pa so jo prekinili v pričakovanju, da državi dosežeta sporazum o tem vprašanju. Tusk se je v Litvi dogovoril, da državi ustanovita mešano komisijo, ki bo preučila stanje in poiskala ustrezne rešitve, ne samo na področju šolstva, ampak tudi glede na druga vprašanja, vstevši z odškodnino za poljsko premoženje, ki ga je Sovjetska zveza zaplenila po koncu druge svetovne vojne in seveda s opravico za nameščanje dvojezičnih napisov. Ugledni poljski dnevnik Gazeta Wyborcza ob tem opozarja, da »mora Litva razumeti, da temeljne manjšinske pravice v Evropski uniji niso poljska izmišljoti-

na, ampak morajo vse države spoštovati evropske standarde.«

Sicer pa je na zadevo opozorilo več kot 40 evropskih poslancev, ki je v Evropskem parlamentu vložilo v proračun, v katerem opozarjajo, da se bo količina pouka v poljsčini v litovskih šolah zmanjšala za več kot polovico, opozarjajo pa tudi, da v Litvi ni dovoljeno pisano imenem predstnikov poljske manjšine in izvirni obliki in da je v uradnih aktih litovščina edini dovoljen jezik, pri čemer so za kršitev predvidene globne. Dvojezične napise pa so prepovedani, in kršitelje dosledno kaznujejo, tudi na območjih, kjer je Poljakov več kot 80 odstotkov vsega prebivalstva. To je po mnenju podpisnikov v nasprotju z Lizbonsko pogodbo in zato komisijo sprašujejo, kako bo ukre-

**Litva
omejuje
poljsčino v
manjšinskih
šolah**

Somrak človeka

Vseslovensko srečanje taboriščnic, političnih zapornic in ukradenih otrok v Portorožu

Letošnje vseslovensko srečanje taboriščnic, političnih zapornic in ukradenih otrok od 9. do 12. septembra v Portorožu je bilo prvega dne namenjeno obisku izjemne razstave »Sijajni Pop« v mogočni neoklasični palači Trevisini v Piranu, kjer nas je pozdravila podžupanja piranske občine Tončka Senčar, ki je tudi sama kot izgnanka preživela štiri leta v nemškem taborišču. Mladi Pirančani so častiljivim gosprom zaigrali in zapeli »Himno izgnancev« in jih razveselili s predvajanjem duhovitega reklamnega spota o Portorožu. Osrednja proslava je 11. septembra privabila v kongresni center Hotela Slovenija v Portorožu izredno veliko udeležencev. S svojo prisotnostjo so se, tudi ob pozdravih občinskih oblasti in borčevskih organizacij, želeti zahvaliti prisotnim petdesetim preživelim taboriščnicam in zapornicam za njihov neprecenljiv delež v boju za svobodo. Preko video posnetka jih je počastil tudi predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk, zadržan v tujini. Ministrica za obrambo

Republike Slovenije dr. Ljubica Jelušič se je z izbranimi besedami poklonila prisotnim gospom, ki so v najtežjih časih poniranja in razčlovečenja s svojim zgledom ohranile ljubezen do sočloveka in domovine. Kulturni program sta obogatila odličen orkester Slovenske vojske, ki je spremjal tudi tenorja Anžeta Černača pri izvajanju najlepših partizanskih samospevov »Bosa pojdiva dekle obsořej« in »Same en cvet, en česnjev cvet«, in Tržaški partizanski pevski zbor. Tokrat so tržaški pevci pod taktriko Pije Čah presestili s programom mednarodnih uporniških pesmi in bili nagrajeni z bučnim aplavzom. Gлoko občutena proslava se je razumljivo zaključila z »Vstajenjem Primorske«. Na letošnje portoroško srečanje sem se peljala z avtobusom iz Nove Gorice, ki je med potjo pobiral še maloštevilne udeleženke, tako kot jih je pred več kot štiridesetimi leti posebni slovenski vlak pobiral vse od Maribora, preko Celja, Ljubljane in Sežane na prvo povojno srečanje na istrsko oba-

Koncentracijsko taborišče Birkenau - Auschwitz II (nad naslovom), ob taboriščnem obzidju
Ravensbrücka skupni grobovi po nacionalni pripadnosti (levo), 90-letna Bojana Pavšič Mertl Zajko (zgoraj)

FOTO D.M.

lo. Spominjam se, kako so na sežanski železniški postaji primorske tovarišice veselo in glasno, čisto po primorsku, s petjem pozdravile sotripinke in povsem napolnile počitniški vlak.

Oktobra 1941 je nedaleč od Auschwitza I v bližnji vasi Brzezinka (Brezov gaj, nemško Birkenau) zraslo zloglasno koncentracijsko taborišče Auschwitz II oziroma Birkenau. Tu je nastal največji uničevalni kompleks, kjer je življene izgubilo najmanj milijon ljudi, največ Judov. Prvi transport iz Jugoslavije je prispel 28. septembra 1941 z 22 Slovenci, pripadniki narodnoosvobodilnega gibanja s Prevajl in Gorenjske. Največji transport iz Slovenije je prispel avgusta 1942 iz Celja, istočasno so nacisti deportirali več kot tisoč slovenskih otrok. Leta 1944 so v mešanih transportih v skupinah po sto in več pripeljali največ političnih zapornikov iz Primorsk. Primorski Slovenec iz tržaških in gorških zaporov je bilo 600, kar pričajo nemški dokumenti, ki jih hrani poljski Nacionalni muzej v Oswiecim. Po nepopolnih podatkih je bilo v Auschwitzu II 2342 slovenskih političnih zapornikov, od katerih jih 1331 »lagerja« ni preživel.

Ob enem izmed jezer blizu pokrajine Mecklenburg, severno od Berlina, blizu mesta Fürstenberg, je leta 1938 nastalo žensko taborišče Ravensbrück, najprej za nemške kriminalke in politične jetnice, med vojno pa je vanj prihajalo čedalje več političnih internirank iz okupiranih dežel. Do konca aprila 1945, ko so »lager« evakuirali, je šlo skozenj 132.000 žensk in nekaj sto otrok, okrog 92.000 se jih ni nikoli vrnilo domov. Pomorili so jih lakota, mraz, nečloveško ravnanje, preporno delo, bolezni in zločinski medicinski poskusi.

Auschwitz ... Ravensbrück

Oba je žal »okusila« tudi 90-letna Bojana Pavšič Mertl Zajko iz Kromberka, ki je 25. junija 1944 doživel »Sodni dan«, kakor ga je v svojem dnevniku zabeležil kromberški župnik skladatelj Vinko Vodopivec. »Sodni dan! Ob 4.45 k Sv. Trojici, tam do 11.30. Odpeljali 150 ljudi, od tega 22 deklet.« Bile so cvet kromberške fare! Mnoge sem poznala, saj je bila moja mama Kromberčanka in zato smo bili v družini ob tem dogodku zelo prizadeti. Usoda se je še posebej hudo poigrala s Pavšičeve Bojano. Ponovno sva se srečali v Portorožu v ugotavljalni, kako hitijo leta, desetletja. Gospa Bojana je povedala: »Nas je vedno manj, mnoge taborišnice nerade obiskujejo "lagerje"! Zame pa sta taborišči Auschwitz in Ravensbrück druga domovina; nikoli ne bom pozabilna, kar sem tam doživelna, kar se mi je vtisnilo v žalosten spomin.« Družina Pavšič je izgubila očeta Rafaela v Dachauu, sin Vojko je padel kot borec sabotažne skupine, prav tako zet Joseph Mertl, ki se je kot nemški vojak pridružil partizanom. Bojana in Joseph, doma iz Merana, sta se cerkveno poročila spomladni 1944 v kromberški cerkvi, kjer je poročni obred opravil Vinko Vodopivec.

Pred prihodom sovjetske vojske so Nemci 17. januarja 1945 evakuirali iz Auschwitza na deset tisoč jetnikov. Po 70 kilometrov dolgi »Cesti smrti« so jih na odprtih živinskih vagonih odpeljali v druga taborišča. Ženskam je bil

namenjen Ravensbrück; Bojana je bila visoko noseča; potovanje v nečloveških pogojih je bilo usodno za fantka, ki ga je rodila v Ravensbrücku. Sin Bojane in Josepha je umrl še dojenček, star dvanaest dni. O smrti moža je izvedela šele ob vrtniti v Gorico julija 1945. Žalostno je zaključila najin pogovor: »Predolgo je trajalo, da so nas spoznali. Ob vrtniti so nas sprejemali s težavo, kot da smo odpad, da nismo normalni.«

Ob največjih uničevalnih taboriščih so SS-ovci predvsem za potrebe oboroževalne industrije ustavljali manjša podružnična delovna taborišča. Ena takšnih je bilo mladinsko taborišče Uckermark, oddaljeno pol ure peš hoje od Ravensbrücka. Prof. dr. Stanka Krajnc Simonet je postala štev. 798! Komaj 16-letna deklica je doživelila vse groze prevzoje, ki je bila namenjena izbrani »težko vzgojljivi« mladini na podlagi doktrine koncentracijskih taborišč. To pomeni: stradati, prezebat, blazno garati, nič govoriti in poniževati. »Celo življene me spremila ta moj lager zato, ker so ga Nemci hoteli prikriti,« odpiraboleč rano gospa Stanka, saj se šele zadnja tri leta na njegovem terenu odvijajo proslave, ki jih organizirajo mlade nemške feministke ob slovenski pomoči. Letos je mnogim mladim, pred improvisiranim spomenikom, spregovorila tudi nekdanja mariborska srednješolka. V tretjem razredu obvezne nemške gimnazije v Mariboru se je kot hčerka zavedne slovenske družine vključila v mladinsko organizacijo za zbiranje pomoči; delovali so v trojkah, prislo je do izdaje. Dne 30. januarja 1944 so gestapovci zaprli 30 mladih Štajcerjev v mariborske zapore in po dveh mesecih so Stanko z drugimi političnimi jetniki poslali v Nemčijo. V Ravensbrück je prišla šele 20. aprila 1944. Ko je uprava »lagerja« sklenila januarja 1945 izprazniti barake, je zadržala Slovenke, da bi jih uporabila kot ščit proti Sovjetski armadi. Polna nevarnosti je bila tudi dolga pot proti domu za mlada dekleta in Stanka je starše objela šele septembra 1945.

Ob pomembnih proslavah, obletnicah osvoboditve Ravensbrücka se srečujejo tudi članice Mednarodnega komiteja Ravensbrück (Comité International Ravensbrück), v katerem je bila letos, kot delegatka za Slovenijo, izvoljena za eno izmed treh podpredsednic časnika in v publicista Rapa Šuklje, tudi sama zaprta v Ravensbrücku. Skrb posvečajo predvsem ohranitvi in smiselnemu ureditvi nekdanjih taborišč in vsega, kar spominja nanje. Gospa Šuklje je poddarila, da je aktivnost komiteja usmerjena predvsem proti vsem poizkusom obnovitve fašizma in nacizma, k ozaveščanju mladine, da ne bi zapadla tovrstni propagandi. Temu služijo razni nacionalni shodi, obiski šol in univerz predvsem s predavanji preživelih. Zelo dragoceni so monični obiski koncentracijskih taborišč šolske mladine, kar Francozi in Italijani uspešno uresničujejo že nekaj let. Mednarodni komite Ravensbrück živi pod parolo »Nikoli več vojne, nikoli več fašizma«, besede, ki so jih izrekle ženske, ki so bile deportirane v Ravensbrück, ko so 20. aprila 1945 zapuščale ta kraj in njegove podružnice.

Dorica Makuc

Udeleženke letošnjega srečanja v Portorožu z novogoriškega območja (zgoraj); prva skupina Kromberčanov z župnikom Vinkom Vodopivcem ob vrtniti iz taborišč in zaporov leta 1945 (spodaj)

FOTO D.M.

FULVIJO JURINČIČ - Trikrat harmonikar

Docent in organizator je sprejel vodstvo harmonikarskega orkestra Synthesis 4

Fulvijo Jurinčič je posebno dejaven član Glasbene matice, s katero sodeluje kot pedagog, koordinator harmonikarskega tekmovanja Fisa...armonie, urednik spletne strani šole in kot nov dirigent harmonikarskega orkestra Synthesis 4. Po odstopu Claudia Furlana je Giorgio Guštinčič nasledil Jurinčiča na predsedniškem mestu, slednji pa je prevzel taktirko skupine, ki je odločno zaznamovala zgodovino tržaške ustanove v zadnjem tridesetletju:

Ko igraš instrument-orkester imaš vso odgovornost za rezultat. V tem orkestru sem vedno igral z velikim veseljem in vloga preprostega člana mi je ustrezala, po drugi strani pa sem ravno iz

spoštovanja do te »inštitucije« čutil, da moram sprejeti vabilo dolgoletnega dirigenta Claudia Furlana. Biti naslednik edinega dirigenta tega tridesetletnega orkestra je vzinemljivo, hkrati pa sem izjemno ponosen, saj njegova izbira predstavlja zame veliko priznanje. Zamenjava dirigenta je vedno delikaten trenutek, pri skupini pa sem v tem prvem mesecu dela našel spodbudno podporo. Vodil jo bom z zavestjo prehujene poti, saj sem tudi edini ustavnitelj Synthesis, ki se sodeluje s tem orkestrom.

Kako naj bi novo vodstvo vplivalo na podobo in delovanje orkestra?

Želet bi poiskati nekaj novega na programskega področju, kar ni enostavno,

saj smo v vseh teh letih obravnavali in preigrali ogromno literature. Izvirnih skladb za harmonikarske orkestre pa ni veliko, zato sem celo poletje pritejal partiture za obogatitev našega repertoarja. Zanimajo me na primer transkripcije iz klasičnega repertoarja, ki je neskončni vir glasbenih spodbud z delom na barvi in zvoku, kar se odraža v programih mnogih harmonikarskih orkestrrov na mednarodnih tekmovanjih. Izvajanje takih, prepoznavnih mojstrovin je tudi način, da dobimo tesnejši stik s širšim občinstvom.

Bo delovanje projektnega značaja?

Synthesis 4 je orkester z redno dejavnostjo. Vsebinsko bomo delali po projektih, s točno določenimi cilji. Mislim

na primer na božični nastop ali na sodelovanje z mešanim zborom Gallus. Naš največji problem je pomanjkanje novih članov, da bi okrepili dvanajstčlansko skupino. Odprtih rok bomo sprejeli vse zainteresirane od 16. leta dalje. Vaje potekajo dvakrat/trikrat mesečno v Briščikih. Sobotna srečanja niso tako pogosta, a so zelo intenzivna, kar ne obremenjuje pretirano iz časovnega vidika, a omogoča doseganje zastavljenih ciljev.

Ob dirigiranju se s harmoniko ukvarjate tudi kot pedagog.

Harmoniko poučujem na Opčinah v prostorih prenovljenega sedeža Sklada M. Čuk in upam, da se bo v letošnjem šolskem letu povečalo zanimanje do študija harmonike tudi na podružnici v Nabrežini.

Krog vsestranskih dejavnosti se zaključi s koordinacijo tekmovanja Fisa...armonie. Kdaj in kako bo potekala letosnja izvedba?

Mednarodno tekmovanje se bo odvijalo 1. in 2. oktobra v Prosvetnem domu na Opčinah. Letos bo tekmovalo 20 solistov iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Litve in po nekajletni odsotnosti tudi iz Italije. Žal ne bomo imeli kategorije za orkestre in niti komornih skupin. Mislim, da je na udeležbo vplivalo dejstvo, da bomo za razliko od drugih let imeli kmaj enotedenški razmah s prestižnim tekmovanjem v Castelfidardu. Letos ne bomo imeli koncertnih večerov, saj so finančne zmogljivosti precej skromne. Tekmovanje podpira poleg Glasbene matice in orkestra Synthesis 4 Zadružna kraška banka, ki nam je bila vedno ob strani, sloviti izdelovalci harmonik pa naj bi potrdili svojo vsakoletno podporo.

Novo! Presenetljive, brezčasne strune citre

Učenci Glasbene matice imajo na voljo pouk vseh najbolj razširjenih glasbil, z letosnjim šolskim letom pa naj bi se paleta učnih predmetov širila z uvedbo citrarske šole. Ko bi globlje spoznali glasbilo, ki ga najbolj pogosto povezujemo izključno z ljudsko tradicijo, bi nas presenetilo zaradi večstranske uporabe, ki sega od resne glasbe do jazza. V to je prepričana profesorica Kornelija Lovko, ki trenutno poučuje na glasbeni šoli v Logatcu, a bo v primeru dovoljnega zanimanja, z veseljem širila poznanje tega sugestivnega instrumenta.

Citre so strunsko glasbilo, pri katerem so strune napete vzporedno preko rezonančne škatle. Razširjene so v Skandinaviji in srednji Evropi in vse do daljnega Vzhoda. Po povojnem zatonu, so ci-

tre v zadnjih letih doživele prerod in so postale redni učni predmet v številnih slovenskih glasbenih šolah.

Prof. Lovko je pianistka in docentka nauka o glasbi, ki je pristopila k študiju citer po diplomi iz klavirja v Mariboru, ko so se v šolskem okolju začeli pojavljati prvi usposobljeni docenti. Po študiju s Plahutnikom se je izpopolnjevala na mnogih strokovnih srečanjih in tečajih in se je nato posvetila izključno poučevanju citer.

Za začetek študija tega glasbila je najbolj primerena osnovnošolska doba, ko so otroci bolj dovezni, vše premalo poznano glasbeno razsežnost citer pa so vabljeni tudi odrasli, ki bi žeeli slediti lekcijam dvakrat tedensko na sedežu tržaške Glasbene matice.

Z Daljnega vzhoda, otrokom v veselje - metoda Suzuki za harfo

Suzuki je ime uveljavljene pedagoške metode, ki uvaja najmlajše v študij glasbe. Harfistka Tatjana Donis je strokovno usposobljena pedagoginja (edina v naši deželi na področju harfe), ki bo od letosnjega šolskega leta pospremila otroke v svet harfe s pomočjo tega učnega pristopa, ki se nekoliko razlikuje od bolj »tradicionalnega«:

Metoda Suzuki je namenjena otrokom od 4. do 7. leta starosti, ki jih zaznamuje »zrcalni spomin«, kar pomeni, da se učijo s posnemanjem, pri tem pa ne zanemarjajo lastne individualnosti. Aktivna prisotnost staršev je bistvenega pomena pri tej metodi, ker imajo pomembno vlogo, da otroku sledijo pri domaćih vajah. Na lekcijah bomo uporabili primerne, manjše keltske harfe, ki so izdelane »po meri otroka«.

Kateri so koristni učinki?

Otroci, ki so začeli z metodo Suzuki imajo prednost, da so se igraje naučili osnov instrumenta, zato kasneje, lažje pristopijo k »tradicionalnemu« študiju. Lekcije potekajo individualno in skupinsko, da bi maksimalno spodbujale miselne in vzgojnoizobraževalne procese.

Kaj vas je najbolj pritegnilo pri poglavljaju te pedagoške metode?

Po petnajstletni pedagoški poti sem čutila potrebo po širitvi svojih obzorij z upoštevanjem novega področja. Do določenega trenutka se nisem namreč ukvarjala z najmlajšimi, ker sta za to dobro potrebni specifična izobrazba in učinkovita metoda. Prof. Bosio, ki je edina evropska docentka za Suzuki meto-

S flavto na Opčine...

Po nekajletnem premoru bo pouk flavte ponovno zaživel na openski podružnici Glasbene matice. Kljunaste in prečne flavte bodo v letošnjem šolskem letu zaigrale ob torkih in petkah v učilnicah Prosvetnega doma. Individualne lekcije bodo zaupane izkušnji prof. Erike Slama.

NAPOVEDNIK

TRST

V soboto, 1. in v nedeljo, 2. oktobra v Prosvetnem domu na Opčinah 9. Mednarodno harmonikarsko tekmovanje Fisa...armonie

GORICA

V soboto, 1. oktobra ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici XIII Fotosrečanje Fotoklub Skupina 75 - sodelujejo učenci goriške Gm **V petek, 7. oktobra ob 18.30** v Kulturnem domu v Gorici Otvoritev šolskega leta Slov.I.K.- sodelujejo učenci goriške Gm

glasbena matica

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax:0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel./fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAŽ HOLMAR, UKVE
ul. Pontebbana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

do na področju harfe, je na osnovi dolgoletne izkušnje na torinskem konservatoriju našla pravo, srednjo pot med metodo Suzuki in »evropskimi« metodologijami. To me je še dodatno spodbudilo k izpopolnjevanju.

SEJMI - V Vidmu slovesno odprli 58. izvedbo sejma Casa Moderna

Na sejmišču prevladuje zaupanje v gospodarski zagon

Znane domače in tuje blagovne znamke ponuja več kot 500 razstavljalcev

VIDEM - Na videmskem sejmišču so včeraj odprli 58. sejem Casa Moderna, največji razstavni dogodek v Furlaniji-Julijski krajini in širši regiji, ki je posvečen domu, njegovim opremi in sodobni zidavi. V zadnjih letih na sejmu vidno raste ponudba okoli prijaznega načina bivanja in zidave, s posebno pozornostjo za energijsko varčne in tehnološko napredne rešitve.

Pozdravom institucionalnih predstavnikov in sponsorjev (Občina in Podkrajina Videm, Občina Martignacco, banca Cassa di Risparmio FVG, podjetje Amga in zavarovalnica Allianz) je na slovensem odprtju sejma sledila uvodna okrogla miza o »bivanjskem prostoru v razvoju«, na kateri so sodelovali predsednica sejemske družbe Udine Gorizia Fiere Luisa De Marco, predsednik videmske trgovinske zbornice Giovanni Da Pozzo, rektorica videmske univerze Cristiana Compagno in predsednik strokovnega združenja FederLegno-Arredo Roberto Snaidero. Razpravo je vodil in usmerjal Fabio Turchini, docent na fakulteti za arhitekturo na milanski politehniki.

Letošnja izvedba sejma, enega najbolj obiskanih v Furlaniji-Julijski krajini, se ponaša z nekaterimi rekordnimi številkami, kar po svoje izraža živilost in odzivnost na negativne učinke gospodarske krize. Na sejmu, ki bo trajal do vključno 3. oktobra, se predstavlja približno petsto razstavljalcev, spreminja pa ga bogata ponudba posvetov, strokovnih srečanj in demonstracij. Sejem zaseda ves razpoložljiv prostor razstavišča, tako pokriti del kot na odprttem, kjer se razstava razvija v naravnem kontekstu parka Cormor. Zeleni okvir se odlično ujema s sejmsko sekcijsko »green«, posvečeno okolju prijaznemu bivanju prihodnosti. Tudi letos je t.i. biološki hiši posvečen ves paviljon št. 7, v katerem bodo obiskovalci našli panoramo najnovejše ponudbe o biogradnji in bioarhitekturi z alternativnimi in inovativnimi sistemi projektiranja, materiali, tehnikami in proizvodi v znamenju okolju prijaznega načina bivanja, ponovne uporabe materialov in varčevanja z energijo.

Med zanimivostmi naj omenimo, da bo 1. oktobra na sejmu kot častni gost videmske trgovinske zbornice znani umetnostni kritik in novinar Philippe Daverio, ki bo pod pokroviteljstvom Friuli Future Forum in Ciboduemilaventi v paviljonu št. 9 razpravljalci z razstavljalci in obiskovalci o svojih pogledih na dizajn in vino.

Ogled sejma je možen od ponedeljka do petka od 15.00-21.00, v soboto in nedeljo pa od 10.00-21.00; vstopnina 8 evrov.

TELEVIZIJA - Ob 20.50 v oddaji Lynx

Nocoj koncert skupine Etnoploč in Vlada Kreslina

TRST - Gledalci so noč ob 20.50 (po slovenskem TV dnevniku RAI) vabjeni k ogledu mesečnika Lynx, ki je rezultat tesnega sodelovanja med dvema televizijskima hišama, RAI in TV Slovenija, ter specifično štirimi programskimi enotami (slovenskim in italijskim TV programom RAI ter slovenskim in italijskim programom TV Koper-Capodistria).

Ob začetku nove sezone bo tokrat na sporednu koncert, predstavlja pa se trio Etnoploč z gostom Vladom Kreslinom. Koncert je bil posnet februarja v Kulturnem domu v Gorici, ob predstavitvi novega cd-ja skupine Across the border.

Instrumentalni trio Etnoploč že de setletje deluje na češmejnem teritoriju, ki se razteza med Trstom in Benečijo, od koder prihajo in kjer ustvarjajo njegovi člani, sicer mednarodno uveljavljeni glasbeniki Aleksander Iavec (harmonika), Piero Purini (saksofon, duduk) in Matej Špacapan (trobenta, didgeridoo), ki svojo kilometrino že vrsto let nabira-

Detajl z razstave na sejmu Casa Moderna, ki so ga odprli včeraj v Vidmu

JUŽNA TIROLSKA - Imenovanje

Muser za krmilom bocenske škofije

BOCEN - Po treh letih bo škofija Bocen-Briksen dobila novega škofa. Nasledil bo Wilhelma Eggerja in Karla Golserja. Vodenje škofije bo prevzel Ivo Muser (**na sliki**), ki je doslej vodil stolni kapitelj v Briksnu.

Muser je rojen 22. februarja 1962 v Brunecku, kjer se je tudi izšolal. Teološko fakulteto je doštudiral na Univerzi v Innsbrucku. V duhovniku je bil posvečen 28. junija 1987 v Briksnu, nato je študij nadaljeval v Rimu in doktoriral iz dogmatične teologije na Gregorijanskem univerzi. Bil je župnijski vikar v Toblachu (1987-1989), nato tajnik škofa Eggerja (1989-1991), docent teologije v Briksnu, rektor tamkajšnjega semenišča, od leta 2005 pa še dekan stolnega kapitla. Med drugim je bil zadolžen za izobraževanje permanentnih diakonov v nemškem in ladinskem jeziku. V škofa bo posvečen 9. oktobra.

Vest je zanimiva tudi za nas, in to zaradi vsaj dveh razlogov. Slovenci smo bili z verskim (in fevdalnim) središčem v Briksnu kar dolgo povezani. Briksenski škofje so bili namreč lastniki zemljišč na Slovenskem, zlasti na Gorjanskem in Koroškem. Zanimiva in po

svoje pomembna pa je tudi izbira Muserja. Izhaja namreč iz družine, ki je doma v kraju Timau - Tischlbong v Karniji, kjer živi številčno sicer majhna, a trdno zakoreninjena nemško govoreča skupnost, ki izvira iz sosednje Koroške. Novi škof izhaja torej iz manjšinske skupnosti, deloval pa bo v večjezičnem okolju na Južnem Tirolskem. (vk)

BILČOVŠ - Skupna pobuda

Kraški gostinci jutri na Koroškem

CELOVEC - Gostinci, proizvajalci in turistični subjekti z obeh strani Krasa prirejajo skupni promocijski dogodek »kraški večer« v gostilni OGRIS v Bilčovsu (Ludmannsdorf) na Avstrijskem Koroškem. Srečanje bo jutri s pričetkom ob 19.00 uri. Pobudnik srečanja je Slovenska gospodarska zveza iz Celovca, ki vabi koroške rojake, medije in turistične operaterje na enogastronomski dogodek, ki poteka že četrto leto, v sodelovanju z Javno agencijo RS za podjetništvo in tuje investicije JAPTI in slovenskim ministrstvom za gospodarstvo.

Predstavitev letos prvič skupno pripravljata Slovensko deželno gospodarsko združenje Trst in Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana. Ta zajema območja posebnih in različnih okusov, kjer so enogastronomski značilnosti zanimiv turistični produkt. Na obeh straneh Krasa je kulinarika eden od pomembnih stebrov turistične po-

nudbe, turizem pa naj bi v naslednjih letih postal pomemben del gospodarstva.

Predstavili se bodo tudi turistični subjekti, ki predstavljajo pomembno vlogo razvoja turistične destinacije. Letošnji bogat kraški jedilnik, ki ga soustvarjajo gostilne Guštin, Križman in Sardoč s Trsta in Kraljestvo pršta, Okrepčevalnica Ruj in Pri Križmanu s Sežane, bodo dopolnili ugledni vinarji z obeh strani in tudi proizvajalci kakovostnih dobrot, od piv do testenin in konfetov...

Ob pokušnji vseh dobrat, ki jih bodo skupaj pripravili gostinci in ostali ponudniki, bodo predstavljeni še letošnji jubilejni 10. Okusi Krasa 2011 in nov katalog Dobrote Krasa in Brkinov. Turistično ponudbo ob meji bodo promovirali predstavniki Parka Škocjanske jame, Kobilarne Lipica, Botaničnega vrta Carsiana, Velike jame pri Brščikih (Grotta Gigante - Riesengrotte) in Doberdobskega jezera in Krasa.

DEŽELA - Odbornica Seganti predstavila razveseljive podatke

V FJK letos več turistov

Največ obiskov zabeležili v kulturnih središčih: vila Manin +35% - V Trstu +11%, v Gorici +15%

Deželna odbornica FJK za turizem Federica Seganti

Slovensko šolstvo v FJK jutri na Radiu Slovenija

LJUBLJANA - Le nekaj dni po začetku novega šolskega leta v italijskih šolah z slovenskim učnim jezikom na Tržaškem, Goriškem in v dvojezični šoli v Špetru, bo tej temi namenjena jutrišnja oddaja Prvega programa Radia Slovenija Studio ob 17.00. V pogovoru z gosti, senatorko Tamaro Blažino, deželnim ministrom za šolstvo Robertom Molinarom, pedagoško svetovalko slovenskega Zavoda za šolstvo Andrejo Duhovnik Antoni, z ravnateljicami Nadjo Klanjšček, Fiorelo Benčič, Mileno Padovan in predstavnikom dvojezične šole v Špetru, bo novinarka Mirjam Muženčič razgrnila številna aktualna vprašanja vpisa, prostorskih in kadrovskih razmer, upravnega združevanja šol, pomoči maticne Slovenije in množičnega vpisovanja otrok iz italijskih družin in drugih narodnosti. V ospredju pogovora bodo aktualna vprašanja špetskega vrtca, osnovne in nižje srednje šole ter obeti za njihovo ponovno združitev pod skupno streho.

Vabljeni k poslušanju v ponedeljek, 26. septembra ob 17. uri, prav na dan desetega evropskega dne jezikov.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

- 20.25** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Stavka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Lynx koncert Etnoploč; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Aktualno: Easy driver **9.55** Sv. maša, Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde Estate **13.10** Šport: Pole Position **13.30** Dnevnik **14.00** Avtomobilizem: F1, VN Singapurja, prenos iz Singapurja **16.25** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Film: Il patrimonio di Annie (dram., ZDA, '05, r. M. Switzer, i. B. White, A. Davidson) **18.20** Kviz: Un minuto per vincere (v. Max Giusti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Nan.: Il segreto dell'acqua **23.20** Dnevnik - kratke vesti **23.35** Aktualno: 63° Prix Italia **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.05** Aktualno: Applausi

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.35** Aktualno: A ruota libera **7.00** 7.55, 9.35 Risanke **7.25** Aktualno: Art Attack **8.55** Nan.: Rebelde Way **10.15** Aktualno: Ragazzi c'è Voyager! **10.30** Aktualno: A come avventura **11.00** 19.00 Šport: Numero 1 **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia (v. Amadeus) **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Talk show: Quelli che aspettano, sledi Quelli che il calcio (v. V. Cabello) **17.05** Dnevnik L.I.S. **17.10** Šport: Rai sport Studio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Šport: La domenica sportiva **1.00** Nočni dnevnik **1.20** Aktualno: Sorgente di vita

Rai Tre

6.00 Variete: Fuori orario - Cose (mai) viste **7.00** Film: Attanasio, cavallo vanesio (glasb., It., '53, r. C. Mastrocicque, i. R. Rascle, T. DeMola) **8.45** 17.30 Aktualno: Tg3 Marcia della pace **10.00** 15.05 Kolesarstvo: Mondiali su strada **12.15** Dnevnik, deželni dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **14.30** Aktualno: In 1/2 h (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S. **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob

20.10 Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Presadiretta **23.35** Dnevnik in deželni dnevnik **23.50** Glasb.: Sostiene Bollani **0.50** Nočni dnevnik **1.00** Aktualno: TeleCamere Salute

Rete 4

6.15 Nan.: Angela's Eyes **6.55** Dnevnik **7.45** Aktualno: Superpartes **8.20** Dokumentarec **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Planeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **14.00** Dok.: Donnaventura **14.40** Film Danielle Steel - Porto sicuro (dram., ZDA, '07, r. B. Corcoran, i. M. Gilbert, B. Johnson) **16.40** Prometne informacije **16.50** Film: Hondo (western, ZDA, '66, r. L.H. Katzin, i. R. Taeger, K. Browne) **18.55** Dnevnik in vremenska na-

poved **19.35** Nan.: Colombo **21.30** Nad.: Tempesta d'amore

nan.: Smrkci **9.45** Ris. nan.: Žametek **10.15** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju **10.45** Prisluhnimo tišini **11.20** Obzora duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.15** Na zdravje! **14.30** Prvi in drugi **14.50** Alpe-Donava-Jadran **15.20** Dok. serija: Na vrtičku (pon.) **15.55** Dok. serija: Z Montyjem Donom po najlepših italijanskih vrtovih: Rim **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Vokalna skupina Plamen iz Toronta **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Lepo je deliti, dobrodelni koncert Rdečega križa Slovenije **21.40** Portret: Ob 100-letnici rojstva Dragotina Cvetka **22.35** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.10** Ars 360 **23.20** Mini serija: Obljuba **1.40** Dnevnik (pon.) **2.05** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.35** Infokanal

23.50 Film: Johnny Steccino (It.) **2.05** 24UR (pon.) **3.05** Nočna panorama

Kanal A

8.00 Tv prodaja **8.15** Nan.: Merlinove pu-stolovščine **9.05** Nan.: Najstniške zdrahe **9.30** Film: Mesto v plamenih (ZDA) **11.00** ŠKL, mladinska odd. **12.00** Hum. nan.: Družina za umret **12.30** Hum. nan.: Dokler na-nja smrt ne loči **13.30** Nan.: Pleklenki teden **13.30** Nan.: Policisti New Yorka **14.20** Dok. serija: Šef pod krinko **15.15** Film: Zlata vra-ta (ZDA) **17.00** Top Gear (avtomob. serija) **18.00** Norci na delu **18.30** Magazin Li-ge prvakov **19.05** ŠKL

Slovenija 2

7.40 Skozi čas, sledi Globus **8.40** Kraji in običaji - odd. Tv Koper (pon.) **9.10** Izob-svet, odd.: Turbulenca (pon.) **9.45** 31. tek-movanje slovenskih godb v prvi težavnostni stopnji: KD Pihaški orkester Ljubljana-Vič **10.25** Film: Kino Kekec **11.25** 23.15 Gim-nastika: Svetovno prvenstvo v ritmični gimnastiki, posnetek iz Montpelliera **13.00** 16.00 Kolesarstvo: Svetovno prvenstvo, ce-stna vožnja - člani, vključitev prenos iz Kö-benhavna **13.30** 17.00, 0.45 Formula 1: Ve-lika nagrada Singapurja, prenos iz Singapurja **17.15** Gimnastika: Svetovni pokal, prenos iz Maribora **20.00** Žrebanje lota **20.10** Nad.: South Riding **21.00** Žrebanje Super lota **21.10** Dok. feljton: Oblika z ra-zlogom **21.40** Dok. odd.: Vrvohodec **3.20** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.20** Kronika **8.05** 21.30 Žarišče **10.40** Firma Tv (pon.) **13.10** Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **14.15** Na Tretjem **15.30** Aktualno **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Slove-nija in Evropi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** In orbita - glasb. odd. **14.50** Arhivski posnetki športnih prenosov **16.30** Kuharski recepti **16.50** Zoom - vse-stranske ustvarjalnost **18.00** Glasbeni spo-mini z B. Kopitarjem **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Biker Explorer **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Istra-ska potovanja

21.35 Zgodovina ZDA **22.05** Vsedanes - Tv dnevnik **22.30** Koncert: Etnoploč **23.30** Alpe Jadran **0.00** Vsedanes - Tv dnevnik

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: m.o.d.a. **10.40** Dok.: La7 Doc **11.15** 15.10 Motociklizem: WSBK di Imola **13.30** Show: G'Day **13.30** Dnevnik **14.05** 16.50 Nan.: Cuore d'Africa **16.20** Šport: Paddock Show **17.55** Film: Pony Express (western, ZDA, '53, r. J. Hopper, i. C. Heston, R. Fle-ming) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: Silverado (western, ZDA, '85, r. L. Kasdan, i. K. Costner, S. Glenn) **23.35** Dnevnik **0.10** Film: Who? L'uomo dai due volti (voh., V.B., '73, r. J. Gold, i. E. Gould, T. Howard)

POP Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** Medved Rupert (ris.) **7.10** Drobčki (ris.) **7.15** Nal in Lili (ris.) **7.25** Hobonavit (ris.) **7.35** Balonar Oskar (ris.) **7.50** Angelina Balerina (ris.) **8.05** Čar-obni vrtljak (ris.) **8.15** Dežela konjičkov (ris.) **8.40** Florjan, gasilski avto (ris.) **8.55** Mojster Miha - Projekt gradimo (ris.) **9.05** Profesor Baltazar (ris.) **9.15** Bakuganski bo-jevniki (ris.) **9.40** Tv Cira čara (otroška zab. odd.) **10.05** Radovedni George (ris.) **10.20** Nan.: Robinson Crusoe **11.15** Oprah show (pogovorne oddaje) **12.15** Film: Tekma z očetom Circuit (Kan./ZDA) **14.00** Jamie - obroki v pol ure (kuh. serija) **14.35** Moj Antonio (resničnostna serija) **15.30** Nan.: Grda račka **16.25** Film: Zlobna dekleta (ZDA) **18.15** Ljubzen skozi želodec (hra-na in pijača) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **21.45** Film: Zbogom, sinko Losinj Isaiah (ZDA)

Slovenija 1

6.40 Kultura (pon.) **7.00** 7.40, 9.35, 18.40 Ri-sanke **7.30** Mojster Miha (ris.) **9.00** Ris-

oddaje s pregledom novic; **14.35** Športnik iz-bira glasbo; **15.30** DIO; **18.00** Morda niste ve-del; **18.35** Pregled športnih dogodkov dne-va; **19.00** Dnevnik; **19.30** Generator; **22.00** Zrcalo dneva; **22.25** Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, **11.00**, **13.00**, **14.00**, **18.00**, **22.00**, **0.00** Po-ročila; **7.00** Kronika; **7.22** Dobro jutro, **8.00** Lirični utrnek; **10.00** Prenos sv. maše; **11.05** Evroradijski koncert; **13.05** Arsove spomin-čice; **14.05** Humoreska tegaj tedna; **14.35** Ne-deljsko operno popoldne; **15.30** DIO; **16.00** Popoldanski spored; **16.15** Musica noster amor; **18.05** Spomini, pisma in potopisi; **18.25** Serenade; **18.40** Sedmi dan; **19.00** Prenos vo-kalnega abonmaja; **21.00** Obiski kraljice; **22.05** Literarni portret; **22.30** Slovenski kon-cert; **23.55** Lirični utrnek.

RADIO KORŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Gutten Morgen; **9.00-10.00** Zajtrk s profilm; **12.00-13.00** Če-stitke in pozdravi; **15.00-18.00** Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; **18.00-6.00** svobodni ra-dio; - Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN **21.3.-20.4.:** S pri-hodom hladnih in deževnih dni se bo tudi vaše razpoloženje zmračilo. Ne boste več pozitivni in nasmejni kot ponavadi. Obrovite stike z neko osebo, ki jo pogrešate.

BIK **21.4.-20.5.:** Zaradi do-brega nasveta in odlične za-misli si boste na svojo stran pridobili nadrejenega, s katerim niste bili v naj-boljših odnosih. Začnite se bolj pos-večati svojim družinskim članom.

DVOČKA **21.5.-21.6.:** Mars vas bo napolnil z energijo, ki vam bo prišla prav predvsem na de-lovnem mestu. Dosegli boste nekaj, za kar ste si že dlje prizadevali, zato bo prihodnjem teden izjemno uspešen.

RAK **22.6.-22.7.:** V ljubezni vas bo pretresel neki dogodek. Pridobljene izkušnje vam bodo zelo koristile, čeprav v prvem trenutku tega ne boste videli. Denar: stvari se bodo počasi izboljševale.

LEV **23.7.-23.8.:** Melanholi-čno razpoloženje bodo po-pravili občasni stiki s prijatelji in partnerjem. Na splošno boste zelo brez-bržni do vsega okoli sebe. Izognite se določenim smernicam.

DEVICA **24.8.-22.9.:** S prijate-lji boste imeli postopoma spet več stikov, na tem področju lahko pride tudi do novih poznanstev. Na delovnem mestu ne boste čutili prave motiviranosti za delo.

TEHTNICA **23.9.-22.10.:** Po-časi boste bodo šle stvari v vašem življenju na bolje, zato lahko pričaku-je bolj optimistično in pozitivno ob-dobje. Odnosi med vami in vašo dru-

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Čezmejna Tv: Števerjan 2011 - Ansambel Navdih
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

6.10 Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **6.55** Dnevnik, vremenska napoved, L.I.S. in Parlament **8.00** 9.00, 11.00 Dnevnik **11.05** Aktualno: Occio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 1.30 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Nan.: Tiberio Miti - Il campione e la Miss **23.15** Dnevnik - kratke vesti **23.20** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **0.55** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.35** Aktualno: Sottovoce

6.00 Nan.: 7 vite **6.30** Risanke: Cartoon flakes **9.30** Aktualno: Protestantesimo **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.00** Nan.: Hawaii Five-O **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Dok.: Voyager **23.10** Dnevnik **23.25** Glasb.: Delitti Rock **0.25** Nan.: Close to Home **1.10** Aktualno: Protestantesimo **1.20** Aktualno: Sorgente di vita

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Variete: Apprezzindere **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tgr Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik **14.20** Dnevnik in Tgr Piazza Affari **14.55** Dnevnik L.I.S. **15.00** Dok.: Figu **15.05** Nan.: The Lost World **15.50** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **18.10** Vremenska napoved **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Unico testimone (triler, ZDA, '01, r. H. Becker, i. J. Travolta) **22.40** Film: Legittima offesa (triler, Kan./Nem./ZDA, '08, r. S. Montford, i. K. Basinger) **0.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

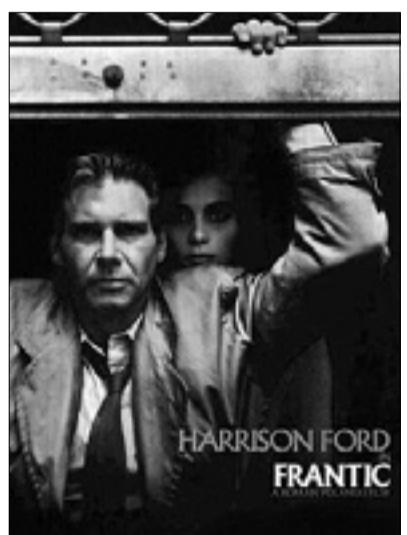
REŠITEV (24. septembra 2011)

Vodoravno: akacija, Grk, monokel, lan, ustnica, ONU, Rain, Ararat, pes, CAG, Maori, oliva, Bob Dylan, oer, Rea, A.M., rata, Goričan, orkester, Američanka, Burton, Lazar, Atičani, Bi, Oran, melasa, Andra, nalezljivost, oral, rock, Avanti, Gina; na sliki: Bob Dylan. Mala križanka, vodoravno: 1. pošta, 6. Aston, 7. stena, 8. Jovan, 9. oje, 10. narek, 13. JLA, 14. trakt, 16. ranar, 17. G.K., 18. Ra.

Rete 4

7.00 Nan.: Zorro **7.30** Nan.: Starsky e Hutch **8.30** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS 2 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Fornelli d'Italia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in glialo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Film: I signori della truffa (voh., ZDA, '92, r. P.A. Robinson, i. R. Redford, S. Poitier) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Tewas Ranger **21.10** Film: The Patriot (akc., ZDA, '98, r. D. Semler, i. S. Seagal)

23.15 Film: Frantic (triler, V.B., '88, r. R. Polanski, i. H. Ford, B. Buckley) **1.40** Nočni dnevnik

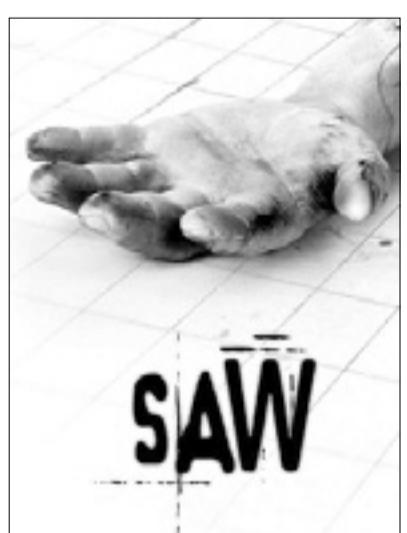
Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **23.00** 0.55 Duhovni utrip **17.45** Dok. odd.: Pogled na... **18.00** Nad.: Vrtičkarji **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Dobr dan, Koroška **15.40** Prvi in drugi (pon.) **16.05** Portret: Ob 100-letnici rojstva Dragotina Cvetka (pon.) **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.30** 0.55 Umetnost igre **23.30** Glasba: Mario Brunello, Simfonični orkester Rtv in En Shao - C. Debussy, R. Schumann, I. Stravinski **1.15** Dnevnik (pon.) **1.55** Dnevnik Slovenec v Italiji **2.20** Infokanal

Italia 1

6.50 Risanke **8.55** Nan.: Nini **9.55** Dok.: Strano, ma vero? **10.55** Dok.: Deadly 60 **11.55** Dok.: Spouse Extralarge **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.30** Nan.: Glee **17.25** Risanke **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI **21.10** Nan.: CSI: Miami

23.00 Film: Saw - L'enigmista (triler, ZDA, '04, r. J. Wan, i. L. Whannell, D. Glover) **1.05** Variete: Tv Moda **1.40** Variete: Poker1mania **2.30** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Šport: Super sea **9.30** Nan.: Maria Maria **10.35** Nan.: Police Rescue **12.15** Variete: Camper magazine **12.40** Dok.: Piccola grande Italia **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Tractor Pulling

15.00 Dok.: Tethys **15.30** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Dok.: Dolomiti DOC **19.30** Dnevnik **20.00** Aktualno: Paesaggi di...vini **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportiva...mente **22.00** Košarka: Basket CUS Bari - Basket Pallacanestro Trieste **23.02** Nočni dnevnik **0.10** Aktualno: Incontri al caffé de La Verbiliana

bavna serija) **17.00** 24UR popoldne **18.45** Ljubezen skozi želodec - recepti, Hrana in pičaja **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Trdo glavci (hum. serija) **21.00** Film: Ljubzen kot v pravljici - Nekaj novega (ZDA) **22.55** 24UR zvezčer **23.20** Nan.: Vohun v nemilosti **0.15** Nan.: Skrivnostni otok **1.10** 24UR, ponovitev **2.10** Nočna panorama

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Kritična točka (ZDA)

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Kritična točka (ZDA)

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Kritična točka (ZDA)

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Kritična točka (ZDA)

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Kritična točka (ZDA)

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Kritična točka (ZDA)

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Kritična točka (ZDA)

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York (krim. serija) **19.45** Svet **20.00** Film: Večna uspešnica - Kritična točka (ZDA)

7.00 Iz Jimmyjeve glave (risana serija) **7.30** Svet: Povečava **8.00** Magazin Lige prvakov **8.30** 10.25 Nan.: Obalna straža **9.25** 11.20 Nan.: Frasier **9.55** 15.15 Nan.: Jimova družina **11.50** 15.45 Faktor strahu ZDA (resnična serija) **12.45** TV prodaja, Reklame **13.15** Film: Zbogom, sinko (ZDA) **17.05** CSI: Las Vegas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.**

KOLESARSTVO - Danes vrhunec svetovnega prvenstva

Članska cestna dirka z več favoriti in neznanko

Italija snuje dve ekipi, Slovenija želi pripeljati koga v sprint - Med ženskami 1. Italijanka Bronzini

FORMULA ENA Bo Vettel že danes spet prvak?

SINGAPUR - Nemec Sebastian Vettel (Red Bull), vodilni v skupnem seštevku svetovnega prvenstva, bo iz prvega mesta začel današnjo dirko za VN Singapurja. Za svetovnim prvakom se je uvrstil njegov mošteni kolega Avstralec Mark Webber, na tretjem mestu pa je končal Britanec Jenson Button (McLaren). Vettel ima danes že teoretične možnosti, da osvoji nov naslov svetovnega prvaka. Za prvo trojico se je uvrstil še en Britanec in voznik McLarna Lewis Hamilton, peto in šesto mesto pa je pripadlo Špancu Fernando Alonsu in Brazilcu Felipeju Massi (oba Ferrari).

Bernie Ecclestone, vodja formule 1, je medtem potrdil dirko za VN Indije, ki bo na sporedu naslednji mesec. Kljub nekaj težavam indijskih organizatorjev, predvsem počasna gradnja je dirko pred časom postavila pod vprašaj, je Ecclestone dejal, da so opravili dobro delo, zadnje ocene pa so dobre. Dirka na proggi imenovanai Buddha bo 30. oktobra.

Tako je Bronzinijeva proslavljala naslov s članicami svoje ekipe

ANSA

KOEBENHAVN - Svetovno kolesarsko prvenstvo bo z današnjo dirko članske kategorije elite dosegel svoj vrhunec.

Nekaj ambicij gojijo tudi Slovenci. »V ekipi se bomo potrudili, da bomo v finale, torej do sprinta, pripeljali koga od naših. Mislim, da sta Bole in Božič favorita za visoka mesta, presenetiti pa lahko tudi Kocjan. Ostali bomo morali narediti vse, da jih pripeljemo v čim boljši položaj,« je dejal Štangelj.

Krog favoritorjev je zelo širok. V njem so najmanj Cavendish, Farrar, Freire, Cancellara, Sagan, Hushovd.

Italijanski tabor pa je včeraj osrečila zmaga Giorgie Bronzini med ženskami. Ubranila je naslov prvakinje, ki si ga je prizorila lani v Geelongu. Tako kot v Avstraliji je tudi tokrat v sprintu premagala Nizozemko Marianne Vos, da pa na stopničkah vendarle ni istih tekmovalk kot lani, je s tretjim mestom poskrbela Nemka Ina Teutenberg.

Za 28-letno Italijanko je to tretja kolajna na prvenstvih, leta 2007 je bila v Stuttgartu tretja Slovenka Polona Ba-

tagelj je zasedla 41. mesto, kar je tri mesta bolje od lanske uvrstitev, v cilj 140 kilometrov dolge proge je prišla v času zmagovalke.

Med mladinci se je zlatom okitil Francoz Pierre-Henri Lecuisinier. Srebrno kolajno je osvojil Belgijec Martijn Degebre, bronasto pa Nizozemec Steven Lammertink.

Svetovni kolesarski prvaki od leta 1996

2010 Thor Hushovd (Nor); 2009 Cadel Evans (Avs); 2008 Alessandro Ballan (Ita); 2007 Paolo Bettini (Ita); 2006 Paolo Bettini (Ita); 2005 Tom Boonen (Bel); 2004 Oscar Freire (Špa); 2003 Igor Astarloa (Špa); 2002 Mario Cipollini (Ita); 2001 Oscar Freire (Špa); 2000 1. Romans Vainsteins (Lat); 1999 Oscar Freire (Špa); 1998 Oscar Ca-menzind (Švi); 1997 Laurent Brochard (Fra); 1996 Johan Museeuw (Bel).

NOGOMET - Udinese drevi v Cagliariju

Bodo zdržali?

Trener Guidolin svari pred izčrpanostjo - Troje je zvit, a še ne obvlada jezika

Giampaolo Pazzini

TRIESTINA

Kako v gosteh?

Na Roccu je bila doslej Triestina zelo učinkovita, danes na stadionu Degli Ulivi (s pričetkom ob 15. uri) v Andriji pa bodo morali Allegretti in soigralci dokazati, da je bil spodrlsjaj v Lancianu slučajen in učinkovitost ekipe se ne spreminja tudi daleč od mesta v zalivu. Gotovo pa bodo morali Discepolijevi varovanci imeti drugačen pristop.

Trener Triestine bo brez branilca Tombesija (poškodovan) in Princivallica (kaznovan), tako da je glavno vprašanje, kdo bo igral na levem obrambnem pasu (Silvestri?). Vezna vrsta in napad bosta enaka kot proti Siracusi, to se pravi s trojico Rossini-Allegretti-Evola na sredini in Curialejem ter Godeasom pred Motto v konici. Godeas želi doseč gol še četrto tekmo zapore, trener Triestine pa se bo znova odpovedal drugemu »mladincu« in torej igral z le enim letnikom 1992.

Andria Bat je v prvenstvu še brez zmage, vendar ekipe iz Apulije zaradi tega ne gre podcenjevati, ker je imela doslej kar težek spored. Na dveh zahtevnih gostovanjih je osvojila dve točki, doma pa izgubila proti Cremoneseju, ki je v prvih treh nastopih zbral 9 točk. Trener Di Meo razpolaga s homogeno ekipo brez pravih zvezdnikov. Gre povčini za igralce, ki so stalno nastopali na nivoju tretje lige, glavni cilj moštva iz Apulije pa je obstanek v 1. divizi. Vsekakor bodo danes belomore poskušali iztržiti celoten izkupiček; parnati favorit je sicer Triestina, a v Lancianu je prišlo jasno do izraza, da Tržačani trpijo ekipe, ki ciljajo bolj na hitrost in na tek kot pa na tehnične sposobnosti posameznikov. (I.F.)

BERETTI - Lumezzane - Triestina 1:1.

Ranierijev Inter takoj zmagal

BOLOGNA - Ranieri je na Interjevi klopi debitiral z zmago. V ekipo je vnesel nekaj sprememb. V obrambo je postavil štiri igralce, v napadu pa od vsega začetka zaupal Pazziniju, nad katerim je od vedno navdušen predsednik Moratti, Ranierijev predhodnik Gasperini pa ga je večkrat pustil na klopi. Pazzini je bil zelo aktiven in se je dobro ujel s Forlanom. Po zamudeni priložnosti Samuela in vratnici Urugvajca je tudi dosegel gol po lepi kombinaciji Forlan-Cambiasso. Bologna je sicer izenačila po enajstmetrovki, vnovično vodstvo pa je Interju zagotovil Milito. Kmalu po vstopu na igrišče si je

Izidi

Bologna - Inter 1:3 (0:1)

Strelci: Pazzini v 39., Diamanti (B) v 66. (11-m), Milito v 81. (11-m), Lucio v 87. min.

Milan - Cesena 1:0 (1:0)

Strelci: Seedrof v 5. min.

Napoli - Fiorentina 0:0

Vrstni red: Genoa, Juventus, Udinese in Napoli in Fiorentina 7, Palermo in Cagliari 6, Milan 5, Novara, Lazio, Chievo, Catania in Inter 4, Lecce in Parma 3, Roma, Siena 2, Atalanta, Bologna 1, Cesena 0.

Danes: ob 12.30 Chievo - Genoa, ob 15. uri Atalanta - Novara, Catania - Juventus, Cagliari - Udinese, Lazio - Palermo, Siena - Lecce, ob 20.45 Parma - Roma.

1. SNL - Izida 11. kroga: Celje - Domžale 3:0 (0:0, Olimpija Ljubljana - Luka Koper 3:1 (3:0)-

RITMIČNA GIMNASTIKA

Jevgenija Kanajeva brez konkurence

Italijanke ubranile naslov v skupinskih sestavah

MONTPELLIER - Ruski zvezdnici Jevgenija Kanajeva in Darja Kondakova sta v finalu mnogoboja svetovnega prvenstva v ritmični gimnastiki uprizorili pravi boj za zlato kolajno. Na koncu pa je slednja, ki je z odličnim in tempelementnim zadnjim nastopom s trakom povsem očarala občinstvo, zoglj za pet stotink točke izgubila svoj prvi naslov.

Mnogobojska kraljica sveta tako ostaja Kanajeva, ki je zbrala 116,650 točke, skupno pa v Montpellierju pobrala vseh šest možnih zlatih kolajn; v mnogoboju, z ekipo ter v vseh štirih finalih z obročem, žogo, s klij in trakom. V boju za tretje mesto je Azerbajdzanka Alija Garajeva (112,450) ugnala Belorusijo Ljubov Čarkašino (112,200). Včerajsjni finale 24-erice je bil izjemno pomemben tudi zato, ker si je najboljših 15 telovali na tem predolimpijskem svetovnem prvenstvu zagotovilo neposreden nastop na olimpijskih igrah v Londonu.

V skupinskih sestavah pa so naslov ubranile Elisa Santoni, Elisa Blanchi, Angelika Savruck, Romina Laurito, Andreea Stefanescu in Marta Pagnini. V boju za naslov so s 55,150 točke ugnale olimpijske prvakinje Rusinje (54,850), tretje so bile Bolgarke (54,125).

KOŠARKA - Prvi krog v državni diviziji C

Jadran prebil led že proti Servolani

Jadran Qubik Caffe - Servolana Lussetti 71:57 (20:8, 39:26, 56:43)

Jadran: Batisch 17 (0:1, 4:5, 3:8), Ban 18 (5:5, 4:7, 0:4), Spigaglia 22 (2:2, 10:11, 0:1), Marusič 11 (1:3, 5:7, -), Malalan 1 (1:2, 0:4, -); Slavec 5 (2:2, -, 1:5), Škerl, Franco (-, -, 0:4), Floridan (-, 0:3, -), Bernetič 2 (-, 1:1, -). Trener: Vatovec. SON: 20.

»Zadovoljen sem z zmago, ne pa z igro,« je takoj po zvoku sirene komentiral Jadranov trener Walter Vatovec. Resnici na ljubo je bil Jadran vseskozi boljši tekme. V prvi četrtini so gostitelji povedli z 20:8 in vodstvo stalno obdržali do konca tekme. Tržaška Servolana se je v preostalih treh četrtinah približala največ na zgolj - 8 točk (v začetku tretje četrtine, 41:33), kar je bilo največ, kar so zmogli varovanci trenerja Maura Tranja. Uvoda je že prvi Jadranov koš poskrbel novi nakup Massimiliano Spigaglia, ki je bil na koncu srečanja z 22 točkami (10:11 pri metu za dve točki, in tudi 8 odbitih žog) tudi najboljši Jadranov strelec. V prvi četrtini se je številno občinstvo (okrog 300 gledalcev, bolj gledališko kot navijaško nastrojenih) v openski telovadnici – navsezadnje je to bil tržaški derby – kar zabaval, saj so jadranovi poskrbili za nekaj atraktivnih akcij. Najprej so se domaći navajači dvignili na noge po prestreženi žogi Saše Malalana (v 4. min.), ki je lepo podal Danielu Baticu, ta pa ni zgrešil polaganja. Nato je odbito žogo v napadu ujet Marusič, ki je pri metu na koš izsilil še prekršek in prosti met. Jadran je povedel za plus deset točk (14:4). Servolana je medtem delovala precej zmedeno, tako da smo v enem izmed nasprotnikovih napadov beležili tudi zgrešeno podajo v Dagnellovo glavo. V drugi četrtini se slika na igrišču ni spremenila. Jadran je obdržal vodstvo 13 točk.

Zaradi nezbranosti ob začetku drugega dela se je trener Vatovec precej razjezik, tako da je moral kmalu prekiniti tekmo z minuto odmora. Jadranovi so se znova zbrali in z nekaj lepimi akcijami (Ban-Batisch-Spigaglia in Ban-Franco) znotra zanesljivo povisili vodstvo. Šest minut pred koncem tekme so Vatovečevi fantje z Baticovo trojko vodili za 21 točk (najvišje vodstvo). Poldruge minute pred koncem je domaći trener poslal v ogenj še mlada Škerla in Bernetiča, ki sta bila v eni izmed zadnjih akcij tudi protagonisti (na koš

je uspešno metal Bernetič po Škerlovi podaji). Jadran je tako na koncu zasluženo zmagal, čeprav je bila precej počasna igra pokazatelj (kot je tudi poudaril trener Vatovec), da moštvo še ni v pravi formi. Pri Servolani sta največ točk dosegla Gianluca Pozzocco (21) in Marco Giannotta (16).

PRIZNANJE OBERDANU – Med odmorom je Jadranovo vodstvo podelilo priznanje lanskemu kapetanu Dejanu Oberdanu (izročil mu je novi kapetan Christian Slavec), ki se je po dvajsetih sezona pri Jadranu (588 tekem in 5878 točk) odločil za trenersko pot. Deana so navajači nagradili z bučnim aplavzom.

IZJAVI PO TEKMI

Jadranov trener Walter Vatovec: »Igrali smo prepočasno in deloma nepovezano. Preveč je bilo tako imenovanih black-outov, ki si jih v bodoče, proti močnejšim nasprotnikom, ne smemo privoščiti. Nismo izkoristili vsega potenciala.«

Trener Servolane Mauro Trani: »Že pred tekmo smo bili zelo živčni in napesti. Jadran je močna ekipa, ki bo v letosnji sezoni igrala pomembno vlogo. V drugem polcasu smo igrali malo bolje. Čaka pa nas še veliko dela.«

Jan Grgič

Nekdanji in sedanji kapetan Jadranu Dean Oberdan in Christian Slavec. Oberdanu, ki je v karieri odigral za Jadran 588 tekem in dosegel 5878 točk, je Slavec v imenu društva pred tekmo podelil priznanje

KROMA

JADRANJE - Sivitz Košuta in Farneti na državnem prvenstvu 470

Že mladinska prvaka

Pred zadnjim dnevom sta se prebila na vrh tudi na absolutni lestvici

Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti (JK Čupa) sta se na odprttem italijanskem prvenstvu olimpijskih klas na Gardskem jezeru dan pred sklepno regato povzpela na absolutno prvo mesto, hkrati pa že spravila v žep naslov mladinskih prvakov.

Včeraj je organizatorjem uspelo izpeljati tri plove z zmerino-lahkim vetrom (od 15 do 20 vozlov), kar za Gardsko jezero ni običajno. Navadno je v kraju Riva del Garda, kjer tekmujejo v razredu 470, veter dokaj močan. Skozi celo prvenstvo pa je bil šibek.

Simon in Jaš sta se včeraj z uvrstitvami na 2., 4. in 6. mesto prebila na skupno prvo mesto in prvo med mlačinci. Posadka Fabio Zeni-Nicola Pitanti, ki je na Gardskem jezeru doma, zaostaja za Simonom in Jašem za pet točk. Čupina posadka je, kot rečeno, že potrdila lanski naslov italijanskega mlačinskega prvaka, saj ima kar 37 točk prednosti pred drugo

uvrščenimi mlačinci Francescom Falchetellijem in Gabrielem Franciolinijem (C.C. Aniene). Trener Matjaž Antonaz je dejal, da sta včeraj Čupina jadrala zelo dobro in predvidno, z željo po zmagi. »Taktika sta pravilno izbrala in vsi trije starti so bili v redu, tako da mislim, da bosta tudi danes (jutri, op. ur.) dobro jadrala,« je še dodal.

Italijanskega prvenstva sta se udeležili tudi dve slovenski posadki. Ženski olimpijski kandidatki Tina Mrak in Teja Černe (JK Pirat) zasedata drugo mesto, za italijanskima olimpijskima kandidatkama Giulio Conti in Giovanno Micoli (CC Aniene). Mlačinska moška posadka Andrej Gulić-Jakob Božić (JK Jadro) sta na skupnem 9. mestu. Kot smo že napovedali, se italijanska olimpijska kandidatka Gabrio Zandonà in Pietro Zucchetti nista udeležila prvenstva zaradi drugih obveznosti.

KOŠARKA - 18. Memorial Borisa Tavčarja

Zmagala Venezia Giulia

V finalu boljša od Don Bosca - V tekmi za 3. mesto okrnjeni Breg premagal borovce

Venezia Giulia je zmagovalec 18. Memoriala Borisa Tavčarja, ki ga je KK Bor v sodelovanju z družino Tavčar in pod pokroviteljstvom ZSŠDI organiziral na stadionu 1. maja. V finalu je s 83:76 premagal Servolano, na 3. mesto pa se je uvrstil Breg, ki je v derbiju odpravil Bor.

Za 3. mesto**Breg - Bor 92:81 (18:16, 40:43, 69:62)**

Breg: Božič 23, K. Ferfoglia 20, Grimaldi 11, Nadlinskij, Giacomi 24, Semec 5, Bazzarini 2, Visciano 7.

Bor: Bole 5, Madonja 21, Crevatin 5, Štokelj 12, Meden 6, Burni 4, Boccia n.v., Zanini 11, Fumarola 17, Perrot n.v., Devcich, trener Popović.

V malem finalu so Brežani prenenetljivo, a zasluzeno premagali borovce. Presenetljivo, ker so igrali v zelo okrnjeni postavi. Odsotni so bili Štefan Samec in Saško Ferfoglia, ki se je poškodoval na polfinalni tekmi proti Veneziji Giulii ter trener Tomo Krašovec zradi delovnih obveznosti, Hrvat Kos, ki je bil v Dolini na preizkušnji pa se je odločil za igranje v Kalabriji. In zmagali so zasluzeno, ker so v ključnih trenutkih preudarno vodili igro in so bili natančnejši predvsem pri metu za tri točke. Po drugi strani pa so borovci predvsem odpovedali v obrambi, saj so, kot v polfinalu, tudi na tem srečanju prejeli več kot 90 točk. Niso znali tudi izkoristiti večjega števila menjav, tako da bi lahko vsili 'štetim' Brežanom hitrejo igro, in odstotnost 'težkega centra', kot je to Štefan Samec, pod košem.

»Če smo v polfinalu proti Don Boscu izgubili boj pod košema, smo tokrat izgubili boj na zunanjih pozicijah,« je po tekmi točno dejal Borov športni direktor Lucio Martini. In res: Brežani so rešitali Borovo mrežico z meti za tri točke vseh zunanjih igralcev, saj jih borovci enostavno niso branili.

Miran Bole (Bor Radenska) KROMA

Brežani, klub okrnjeni postavi, so začeli tekmo motivirano in v uvodnih minutah se je predvsem izkazal Kristjan Ferfoglia, ki je dosegel skoraj vse Bregove koše. Borovci pa so si kaj kmalu opomogli in sklenili prvo četrtino z zaostankom dveh točk (16:18), da bi v drugi četrtini prevzeli vodstvo in povedli tudi za devet pik. Vse je kazalo, da Brežani ne bodo zdržali tempa igre, a so z dobro in preudarno igro bili stalno za petami borovcem. V tretji četr-

tini so celo povedli predvsem z nizom uspešnih trojek in sklenili ta del igre s sedmimi točkami razlike. V zadnji četrtini so Brežani takoj povedli za 10 točk (72:62). Borovci so proti koncu sicer znižali zaostanek na štiri točke (72:76), to pa je bilo tudi vse, kar so zmogli. Breg je zasluzeno zmagal in tako osvojil 3. mesto. (lako)

Mladinski Memorial Gombač

V organizaciji KK Bor se je na stadionu 1. maju v Trstu začel tudi mlačinski turnir in spomin na dolgoletnega čuvalja stadioina in tuid predsednika ŠZ Bor Milja Gombača, med sabo merijo moči ekipe kategorije do 17 let.

Polfinalna izida: Libertas - Breg 61:51; Bor - Servolana 57:43. **Današnji spored:** ob 9.30 za 3. mesto Breg - Servolana, ob 11.30 finale Bor - Libertas.

ODBOJKA - MLADINCINI**Vivil Valpanera - Sloga Tabor 0:3 (19:25, 21:25, 15:25)**

Sloga Tabor: Antoni 10, Fiorelli 2, Guštin 4, Leo 0, Sosič 11, Trento 11, Taučer 10. Trener Ivan Peterlin Potem ko prve tekme niso odigrali, ker se je nasprotnik isti dan odpovedal nastopanjem v deželnem mlačinskem prvenstvu, se igralci Sloga Tabor med tednom prisli do gladke zmage. Vivil v svojih vrstah združuje najboljše igralce Moške, Fincantiera in Vivila, cilj ekipe pa je osvojitev deželnega naslova v kategoriji Under 16, kamor spadajo vsi mladi odbojkarji, ki so tehnično zelo dobiti, fizično pa so seveda zaostajali za vsaj leto starejšimi Slogaši. Sloga Tabor je sicer nastopila nekoliko okrnjena (Natan Cettolo si je med tednom poškodoval gleženje), opravila pa je zelo soliden nastop. Naši igralci so bili nekaj netočni le v obrambi, v vseh ostalih elementih pa so bili boljši od domačinov in bili v vodstvu skozi vso tekmo.

Obvestila

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja 1. oktobra 2011 izlet za družine na Sabotin. Zberemo se ob 8.30 v Sesljanu, na trgu. Skupno je predvidenih približno tri ure in pol zmerne hoje. Informacije in prijave pri Katji (338 5953515) ob večernih urah ali na mladinski@spdt.org.

AŠK KRAS - ODSEK ZA OTROŠKO TELOVADBO prireja tudi letos v okviru gibalne vzgoje letni tečaj za otroke, ki obiskujejo vrtec in prva dva razreda osnovne šole. Prva vadba in vpis bo v Športno kulturnem centru v Žgoniku v sredo, 28. septembra ob 16.30. Vse informacije dobite ob prvem srečanju.

AŠK KRAS - ODSEK ZA REKREACIJO prireja tečaj rekreacijske gibalne aktivnosti za starejše. Prva vadba in vpis bo že v torek, 4. oktobra ob 8.30, kjer dobite vse potrebne informacije o poteku telovadbe

AŠK KRAS - ODSEK ZA NAMIZNI TENIS - obvešča, da se začenjajo treningi namiznega tenisa rekreacičev in veteranov v četrtek, 29. oktobra. Vadba bo potekala v Športno kulturnem centru v Žgoniku ob 20.00.

AŠD ZARJA obvešča, da se bo ženska telovadba odvijala vsak torek in četrtek od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Prvo srečanje bo v torek, 4. oktobra. Za informacije in prijave tel. št. 347-6454919 (Irina).

AO SPDT prireja v mesecu oktobru tečaj plezanja za začetnike. Prvi informativni sestanek bo v športnem centru Zarja v Bazovici v četrtek, 29. septembra ob 20.30. Za ostale informacije 335 5316286 (Veronica).

SMUČARSKI ODSEK SPDT obvešča, da se v sredo, 5. oktobra 2011 začne predsmučarska telovadba, namenjena odraslim, v telovadnicah srednje šole na Opčinah po sledenem urniku: ob torkih od 17.30 do 18.30 in četrtekih od 17.30 do 19.00. Tečaj bo začel 27. septembra.

PLAVALNI KLUB BOR sporoča, da je v teku vpisovanje v tečaje prilaganja v bazenu hotela Daneu na Opčinah za otroke od 4. do 6. leta starosti. Za informacije pohištite na: 04051377 (vsak delavnik od 15. do 17. ure).

ŠZ BOR-ŠS TRST obvešča, da se bo vadba za osnovnošolske otroke začela v ponedeljek, 26. septembra na stadionu 1. maja s sledenim urnikom: ponedeljek in sreda od 16.30 do 17.30 za 1., 2. in 3. razred, ponedeljek in sreda od 17.30 do 18.30 za 3., 4. in 5. razred. Ob četrtekih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 15.30 do 16.30 bo še dodatna vadba Uvajanje v atletiku. Za info: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

ŠZ BOR-ŠS TRST obvešča, da se bo vadba za predšolske otroke začela v soboto, 1. oktobra na stadionu 1. maja s sledenim urnikom: od 9.30 do 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in od 10.30 do 11.30 za otroke od 3. do 6. leta. Za info: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR organizira treninge ritmične gimnastike za vsa dekleto od 4. leta dalje. Treningi na Stadionu 1. maj, za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih od 16.30 do 17.30, za osnovnošolske otroke pa ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 27. septembra. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor osnovne šole Bevk) bodo potekali ob sredah, za predšolske otroke od 16.30 do 17.30, za osnovnošolske otroke od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 28. septembra. Za prijave in informacije 328-2733390 (Petra).

Domači šport**DANES**

Nedelja, 25. septembra 2011

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Repnu: Kras Repen - UFM Monfalcone

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Trstu, igrišče Ferrini: Ponziana - Juventina; 15.30 v Trstu, ul. Petracco: Trieste Calcio - Vesna

UMETNOSTNO KOTALKANJE - Med mladinkami na evropskem prvenstvu v Reggio Calabrii

Martina Pecchiar evropska prvakinja

FRANCESCA RONCELLI

**Zadovoljna s kolajnama
Kako naprej? Razdvojena
med SP in drugimi načrti**

Francesca Roncelli je s 508,200 točke osvojila tretje mesto v prostem programu na evropskem prvenstvu v Reggio Calabrii.

»S svojim nastopom sem zadovoljna, čeprav bi lahko v kratkem programu iztrgala nekaj več točk. Zgrešila sem trojni flip. Petkov daljši program pa je bil manj zahteven. Izpeljala sem ga zelo dobro. Vsekakor je zmaga Lucije Mlinarič povsem zaslužena. Mlinaričeva ni dejansko zgrešila prav nič. Na EP se je predstavila v odlični formi,« je svoj in Mlinaričev nastop na EP ocenila še ne šestindvajsetletna tržaška Slovenka Francesca Roncelli, članica tržaškega kluba Gioni.

Roncillejeva je na EP, na katerih je nastopila štirikrat, prvič odnesla domov kolajne: »Doslej mi je uspelo zasesti le nehvaležno četrto mesto. Tokrat sem zelo zadovoljna, saj sem končno prebila led. Veliko sem trenirala in sem za nastop na EP vložila veliko truda. Navsezadnje sem bila tudi v igri za prvo mesto. Vsekakor sem z bronasto kolajno v prostem in srebrno v kombinaciji zelo zadovoljna.«

Kateri so tvoji cilji za prihodnjo sezono?

Najprej se bom lepo odpočila in si bom privoščila enotedske počitnice pri starših v Trstu (Francesca namreč študira in trenira v Neaplju). Nato pa bom pomisnila kaj in kako naprej. Resnici na ljubo še ne vem, ali bom še naprej tekmovala na tako visoki ravni. Vse skupaj je zelo naporno in je treba žrtvovati veliko časa. Po eni strani sem še zelo motivirana, ker bi rada še enkrat nastopila na svetovnem prvenstvu (edini krat je na SP nastopila leta 2007). V življenju pa imam še druge načrte, ki bi jih rada kmalu izpolnila.

Martina Pecchiar na zmagovalnem odru

GIANNI PECCHIAR

Slovenci v Italiji imamo v umetnostnem kotaljanju dolgo tradicijo. Po svetovnih naslovih Tane Romano in Sama Kokorovca si med mladinkami utira pot tudi še ne osemnajstletna (rojstni dan bo praznovala 21. oktobra) Martina Pecchiar, ki se je po včerajnjem dobro izpeljanem dolgem programu okronala z naslovom evropske mladinske prvakinje.

Na evropskem prvenstvu v umetnostnem kotaljanju v Reggio Calabriji je Pecchiarjeva, ki je po četrtekovem kratkem programu zaostajala za Slovensko Danajo Černe, odlično izpeljala dolgi program in pometla z ostalimi konkurenktkami. »Pred nastopom sem bila zelo zbrana. Med štiriminutnim izvajanjem sem si privoščila le eno napako. Zgrešila sem trojni salchow,« je svoj nastop ocenila dijakinja znanstvenega liceja Frančeta Prešerna. Za njo se je uvrstila Italijanka Colpo, tretja pa je bila Španka Gilova. »Slovenka Danaja Černe, ki je vodila po 'shortu', se je uvrstila na četrto mesto. Zgrešila je kar nekaj skokov. Černetova pa je vseeno uspela ubraniti zlato kolajno v kombinaciji,« je še dodala Pecc-

iarjeva, ki je tako opisala svoja čustva po najpomembnejši zmagi v svoji karieri: »Vedela sem, da lahko osvojim naslov evropske mladinske prvakinje, čeprav to ni bilo lahko. Po zmagi sem bila zelo vesela in ponosna, saj sem se na ta dogodek pripravljala veliko časa. Vložila sem veliko truda, saj sem v zadnjih mesecih trenirala vsak dan.«

Martina je že nastopila na evropskem prvenstvu, in sicer v kategoriji jeunesse. V Parizu je takrat osvojila 2. mesto. Letos je Pecchiarjeva nastopila tudi na državnem prvenstvu, na katerem pa ni izpolnila zastavljenega cilja. »Ciljala sem vsaj na 2. mesto, saj bi si tako zagotovila vstopnico za nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo letos v Braziliji. Na koncu sem zasedla le 4. mesto, kar ni bilo dovolj,« je še dodala Pecciarjeva. (jng)

Izidi, prosti program: 1. Martina Pecchiar (Ita) 481,600 točke; 2. Chiara Colpo (Ita) 469,100; 3. Mirela Faiges Gil (Špa) 454,800; 4. Danaja Černe (Slo) 456,700; 5. Carla Vila Carpio (Špa) 443,100; 6. Carlina Andrare (Por) 424,200.

NOGOMET - Vnaprej igrana tekma 1. amaterske lige

S točko niso zadovoljni

Sovodenjci so povedli in zgrešili celo vrsto priložnosti - Villesse v drugem polčasu poskrbel za hladno prho

Z včerajšnje tekme v Sovodnjah

Sovodenje - Villesse 1:1 (1:0)

Strelca: Flocco v 40. in Cabas v 75. min.

Sovodenje: Burino, Tomšič, Trampus, Pacor, Visintin (od 40. S. Kogoj), Galliussi, Colella, Komic, Kovic (od 65. Vanzo), Reščič, Flocco. Trener: Coceani.

»Zamujena priložnost,« je po tekmi komentiral predsednik Sovodenj Zdravko Custrin, ki je še dodal: »Igrali smo slabo, saj nismo izkoristili številnih priložnosti, ki smo jih ustvarili. Nasprotnik je bil slabši, klub temu pa mu je uspelo iztrgati točko.«

V prvem polčasu so igrali na nasprotnikovi polovici igrišča. Uvodnih minutah se je v kazenski prostor dvakrat nevarno vključil Dario Kovic, ki je podal v sredino kazenskega prostora, kjer pa ni bil njegovih soigralcev. V 14. in 18. minutah sta proti vratom nevarno streljala Reščič (prsti strel) in Colella (streljal je nad prečko). Najlepša priložnost za gol je v 32. minutah zgrešil Tram-

pus, ki je bil z glavo nenatančen po lepem Reščičevem predložku. Isti igralec je še drugič lepo podal sedem minut kasneje Flocco, ki pa ni zgrešil. Z lepim volejem je zatrezel mrežo ekipe iz Vileš.

V drugem polčasu se slika na igrišču ni spremeniла. Sovodenjci so še naprej držali vajeti igre v svojih rokah. V 70. minutah sta lepo akcijo izpeljala Reščič in Colella, ki pa pri zaledjučku proti vratom ni bil natančen. Pet minut kasneje so Sovodenjci doživeli pravo hladno prho. Nasprotnik igralec Cabas je z močnim strelnom iz približno 40-metrov presenetil vratarja Burina. Po golu se gostitelji niso vdali in do konca tekme so imeli še eno lepo priložnost za zmagoviti gol. Reščič je sam pred vratarjem nekoliko pretiraval s preigravanjem in nato streljal v vratinico. To je bilo tudi vse. S točko so bili bolj zadovoljni gostje. V sovodenjskem taboru so obenem zaskrbljeni zaradi lažnih (vsaj tako upajo) poškodb Visintina in Kovica.

DEŽELNI MLADINCI - Poraza Vesna enakovredna močnemu San Luigiju Kras še ni v formi

Vesna - San Luigi 0:2 (0:0)

Vesna: M. Vidoni, A. Kerpan, Terzon, M. Marjanović, Žerjal, Hoffer, Bubnich, De Pasquale, Viviani (od 60. Tanteri), Madotto (od 75. Brass), Rebula (od 45. Impronta). Trener: De Castro.

Vesnini deželnini mladinci so se proti bržkone močnejši ekipi v skupini C hrabro borili in skorajda iztrgali neodločen izid. Gostje so odločilni drugi zadetek dosegli v zadnji minutki, potem ko so »plavki« skušali izenačiti. Gostje so povedli v drugem polčasu po lepem neubranljivem strelu iz približno 25-metrov.

Costalunga - Kras Repen 3:2 (2:0)

Krasova strelna: Rossone v 55. in Bovino v 75. min.

Kras: Paolich, Furlan, Rossone (Gobbo), Ridolfi (Curelli), Simeoni, E. Kuret (Nelson), Vesnaver, Bovino, Visca, Osman, Di Somma (Dudine). Trener: Speranza.

Mladinci Krasa še niso uigrani. Po nepreprečljivem nastopu so zasluženo izgubili proti Costalungi. Gostitelji so izkoristili Krasove napake v obrambi in povedli z 2:0. V drugem polčasu so se rdeče-beli zbrali in zmanjšali zaostanek s kapetanom Alejom Rossonejem. Costalunga je nato reagirala in še tretjič premagala Paolicha. Pred koncem tekme je drugi Krasov gol dosegel Bovino. V Krasovem taboru niso bili zadovoljni s nastopom mladincov. »Čaka nas še veliko dela,« je komentiral pomožni trener Valter Ridolfi.

Audax - Ponziana 2:1, S. Adrea - pro Cervignano 1:0, Ronchui - Frcantieri 1:2, Muggia - Pro Romans 0:1, Zaule - Trieste Calcio 1:3.

VČERAJ ŠE - Elitna liga: Gemonese - Tolmazzo; promocijska liga: Flaibano - Pro Fagagna 1:1 (Tornini 11-m, Maier 11-m); 1. AL: Isontina - Pro Gorizia 1:2.

ODOBJKA

**Jadranski pokal:
začele tudi
moške ekipe**

MOŠKI

Skupina A

Olympia - Salonit Anhovo 1:3 (22:25, 28:26, 15:25, 18:25)

Olympia: F. Hlede, Sanzin, Terčič, Komjanc, Vizin, S. Peršolja, Čaudek (libero), Vogrič, Škerk, D. Hlede, Pavlović. Trener: Jerončič.

V prvem nastopu za Jadranski pokal je goriška Olympia igrala proti postavi mladincev slovenskega prvoligaša iz Kanala. Šlo je skoraj za mladinsko tekmo, saj se je zelo mlado postavo predstavila tudi Olympia. V določenem trenutku so bili hkrati na igrišču štirje mladinci. Trener Jerončič je preizkusil različne postave (Matija Komjanc je igral bodisi na krilu bodisi na korektorskem mestu), krstni uradni nastop v članski ekipi pa so opravili Peter Vogrič, libero Stefan Čaudike in Sandi Peršolja ter se vsi solidno odrezali. Poznalo se je, da so gostje nekoliko bolj uigrani, Olympia pa si je privočila nekaj preveč napak, da bi bil lahko izid ugodnejši.

Skupina B

Val - Sloga 3:0 (25:17, 25:23, 25:20)

Val: D. Faganell 11, Ombrato 2, Lavrenčič 16, Vidotto 6, D. Nanut 9, Farfoglia 2, Plesničar libero, Masi 5, S. Faganell 6, Sfiligoj, Palmieri, Fedriga. Trener: Berzacola.

Sloga: Fermo 1, Romano 9, Rožac 9, Devetak 0, Kante 10, Žerjal 5, Dussich 0, Fiorelli libero. Trener: Peterlin.

Derbi je za obe naši ekipe pomenil krstni nastop v letošnji sezoni, kar pomeni, da sta obe ekipe pokazali še precejšnjo neuigranost. Valovci, ki (tudi) v letošnji sezoni ne skrivajo svojih ambicij, so potrdili, da so močnejši, sloga pa so se jim solidno upirali, čeprav so gostitelji visoko poveli v vseh treh setih (24:18 v drugem) in so nekaj popusiti le v končnicah drušega in tretjega seta.

ZENSKE

V Repnu

Uvodna tekma troboja je bila prav gočovo najlepša in najbolj izenačena. Za Luka Koper igrajo v glavnem mladinke, ki pa so tehnično zelo dobro pripravljene. Igralke Zaleta so prvi set osvojile brez večjih težav, v nadaljevanju pa se je vnel boj za vsako žogo. Kot je razvidno iz končnih izidov, sta bila tako drugi kot tretji niz zelo izenačena in o zmagovalcu so odločale res malenkosti, sreča pa se je nasmehnila Koprčankam, ki so nato odpoviale še Codroipo.

Videmska ekipa je v zadnjem dvočasu klonila tudi pred igralkami Zaleta, ki so skoz vso tekmo trdno držale vajeti igre v svojih rokah. Trener Maver je preizkusil vse svoje igralke, na igrišče ni stopila le Staška Cvelbar, ki še ni okrevala po nedeljski poškodbi glezna.

Izidi: Zalet C - Luka Koper 1:2 (25:22, 24:26, 19:21), Luka Koper - Volley Codroipo 2:0, Volley Codroipo - Zalet C 0:2 (6:25, 21:25).

Zalet: Antognoli, Balzano, Bukavec, Colarich, Crissani, Cvelbar, Grgić, Pertot, Spangaro, Štoka, Kapun (libero). Trener Martin Maver

Izidi: Zalet C - Luka Koper; Luka Koper - Codroipo . Codroipo - Sloga C

V Pordenonu

Igralke Zaleta D, ki so na prvem troboju dosegle dve zmagi, so se tokrat spojile z nasprotnikoma, ki bosta letos nastopala v višji C-ligi in obakrat potegnile krajevi konec. Tako Pordenone kot Cordenons sta pokazala več, posebno prodornejsa sta bila v napadu, igralke naše ekipe pa so naredile v polju nekaj preveč napak. Da lahko z dobrim delom še zelo napredujejo, je pokazal prvi set druge tekme proti Pordenonu. V tem setu so naše igralke igrale zelo zagnreno in se odlično upirale objektivno močnejšim nasprotnicam. Trener Berlot je preizkusil različne postave, tako so se na korektorskem mestu in na centru (ob odsotnosti Lisjakove) preizkusile različne igralke.

Izidi: Pordenone - Cordenons 2:0 (25:20, 25:14); Cordenons - Kontovel 2:0 (25:13, 25:18); Kontovel - Pordenone 0:2 (20:25, 13:25).

Zalet D: Verša (2 točki prva tekma + 3 druga tekma), Spaniol (1+4), Gantar (1+3), Zuzič (1+4), Cassanelli (1+2), Vodopivec (3+0), Micüssi (6+0), Starec (0+2), Cernich (3+1), Rudes (2+0), Zavadlal (0+0), M. Spangaro libero.

NEMČIJA - Med mašo v Erfurtu neuravnovešenec streljal proti varnostnikom

Iz Vatikana zagotovila, da papež ni bil v nevarnosti

Benedikt XVI. se je med obiskom v rodni Nemčiji srečal tudi z nekdanjim kanclerjem Kohlom

KARLSRUHE - Papež Benedikt XVI. je včeraj med svojim obiskom v rodni Nemčiji pripravoval v mesto Freiburg na jugozahodu države, kjer ga je pričakala množica približno 20.000 ljudi. To je bila tretja in zadnja postaja obiska. Medtem pa so iz Vatikana sporočili, da jutranje streljanje v bližini kraja, kjer je papež maševal, ni bilo povezano z njegovo osebo.

Papež je včeraj daroval mašo v Erfurtu na vzhodu Nemčije, kjer se je zbralokrog 30.000 vernikov. Še pred mašo je prišlo do incidenta, ko je nek moški z okna proti prizorišču iz oddaljenosti kakega kilometra z zračno puško izstrelil več nabojev. Policia ga je nemudoma arretirala, maša pa je potekala brez posebnosti.

Nekaj ur pozneje so iz Vatikana sporočili, da incident ni bil povezan z Benediktom XVI. »Nihče ni niti opazil,« je dejal tiskovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi in dodal, da tudi papeža o dogajanju niso obvestili. »Po navedbah nemške policije naj bi šlo za dejanje neuravnovešenega človeka,« je še razkril Lombardi.

Predstavnik thürinške policije Dirk Sauter pa je povedal, da je med 7. in 8. uro zjutraj nekdo izstrelil štiri strele v predstavnike varnostne službe. Nihče ni bil ranjen, osumljenca pa so pridržali. V stanovanju so našli dve zračni puški, preiskava pa je pokazala, da je moški streljal z manj nevarno zračno puško.

Varnostni ukrepi med papeževim obiskom v Nemčiji so zelo strogi, na ulicah pa so številni policiisti. Med njegovim obiskom v Berlinu so zaprli večje dele mesta, podobno je bilo tudi v Erfurtu in v Freiburgu. V času aretacije je bil sicer Benedikt XVI. že na poti v Freiburg, kjer je zbrano množico pozdravil iz papamobila, nato pa je v katedrali opravil molitev s približno 600 verniki. Kot je predvideval program obiska se je pozneje sestal z ministrskim predsednikom dežele Baden-Württemberg Winfriedom Kretschmannom, sledilo pa je prisrčno srečanje z nekdanjim nemškim kanclerjem Helmutom Kohlom.

Papež se je sešel tudi s predstavniki pravoslavne cerkve in osrednjega odbora nemških katolikov. Zvečer pa se je 84-letni cerkveni poglavar skupaj z mladimi udeležil večerne molitve. Danes ima Benedikt XVI. na programu srečanje z mladimi, nato pa se bo vrnil v Vatikan. (STA)

BV - Palestinsko vprašanje Abas zavrnil načrte četverice

NEW YORK - Palestinski predsednik Mahmud Abas je včeraj med vračanjem z zasedanja Generalne skupščine ZN v New Yorku že zavrnil načrt, ki ga je sestavila bližnjevzhodna četverica - ZDA, EU, Rusija in ZN - in po katerem naj bi Palestinci in Izrael do konca prihodnjega leta dosegli trajni mirovni sporazum. Bližnjevzhodna četverica je Izrael in Palestine pozvala k pogajanju »brez odlašanja in brez pogojevanja«.

Šlo je predvsem za časovnico, da bi trajni mirovni sporazumi dosegli do konca prihodnjega leta. Tako bi imeli predstavniki oba strani najprej mesec časa za pripravljeno sprejetje, da se dogovorijo o dnevnem redu in metodah pogajanja, nato naj bi po treh mesecih obe strani podali celovite predloge glede ozemelj in varnosti. V naslednjih treh mesecih naj bi dosegli bistven napredok pri teh vprašanjih.

Kot pa je dejal Abas, načrt četverice za Palestine ni sprejemljiv, ker ne zahteva ustavitev gradnje judovskih naselbin ali pa pogajan na osnovi meja Izraela izpred leta 1967, preden je okupiral palestinska ozemlja na Zahodnem Breugu in območje Gaze, ki naj bi bila ozemlje prihodnje palestinske države. Novinarjem je med pogovorom na poletu v Ramalu še izrazil pričakovanje, da bo Varnostni svet ZN v prihodnjih nekaj tednih sprejel odločitev o prošnji za članstvo Palestine v ZN, ki jo je osebno predal generalnemu sekretarju ZN Ban Ki Moonu.

Načrt bližnjevzhodne četverice je dvomljiv tudi za namenika izraelskega zunanjega ministra Danny Ayalon, ki je izjavil, da predlagana časovnica pogovorov »ni sveta«.

WASHINGTON - Zasedanje FMI Geithner pozval EU k odločnosti

WASHINGTON - Ameriški finančni minister Timothy Geithner je evropske voditelje v Washingtonu pozval, naj oddajo »odločen signal«, da lahko obvladojo dolžniško krizo. Napačno bi bilo, da bi preveliko breme za reševanje krize pustile na rameni Evropske centralne banke (ECB), je menil ameriški minister. Predstavnik IMF za Evropo je ponovil poziv h kolektivnemu in usklajenemu delovanju, voditelji evropskih držav pa so znova zagotovljali, da imajo stvari pod kontrolo.

Geithner je ob robu letnega zasedanja Mednarodnega denarnega sklada (IMF) in Svetovne banke sicer poudaril, da bi svet moral spoštovati Evropo zaradi izzivov, s katerimi se popada, in prepoznavati njihovo zahtevnost. A finančni trgi reagirajo hitro, je opozoril. »Pri teh stvareh velja, da dlje kot čakaš, težje jih rešiš,« je spomnil, a hkrati dodal, da zaupa evropskim voditeljem.

Stevilni evropski voditelji so sicer v petek mirili finančne trge in svoje sogovornike. Francoski finančni minister Francois Baroin je poudaril, da so skupaj z Nemčijo trdno odločeni udejaniti dogovor evropskih voditeljev z dne 21. julija, ki med drugim krepi evropski začasni krizni mehanizem (EFSF) in prinaša svež denar Grčiji. »Z roko v roki smo za implementacijo sporazuma, ne za odmik od te strategije,« je dejal. Predsednik ECB Jean-Claude Trichet je medtem poudaril, da je celotna situacija »zelo, zelo drugačna od zaznane«. »Nikakor ne zanikamo resnice. Imamo globalno krizo kreditne sposobnosti držav in mi smo epicenter te krize,« je priznal. Nemški finančni minister Wolfgang Schäuble pa je zavrnil kritiko Washingtona in drugih svetovnih držav glede nedoločnosti voditeljev EU, medtem ko je predsednik nemške centralne banke Jens Weidmann prazgotovil, da je stanje »veliko boljše od občutenega« in da zdrs v novo recesijo »ni verjeten«.

ITALIJA - Medtem ko je Formigoni prepričan, da bodo volitve prihodnje leto

Problem za večino je zdaj Tremonti

Gospodarski minister vsekakor ne namerava odstopiti in se ne boji morebitne parlamentarne nezaupnice

RIM - Gospodarski minister Giulio Tremonti niha nobenega namena odstopiti. To je jasno in glasno povedal včeraj v Washingtonu, potem ko je izvedel za vse odločnejše zahteve po njegovem odstopu, ki prihajajo iz vrst stranke Ljudstvo svobode. Pravo medijsko ofenzivo proti vplivnemu ministru je medtem sprožil dnevnik Il Giornale (njegov lastnik je Paolo Berlusconi), ki Tremonti krivi ne samo za težave v desni sredini, temveč tudi za gospodarsko krizo.

V vladni koaliciji dobro vedo, da bi morebitni Tremontijev padec gotovo odprt pot vladni krizi. Zato v Berlusconijevi stranki ni doživel velike podpore nezaupnica, ki jo je proti Tremontiju napovedal poslanec Domenico Scilipoti, bivši zastopnik leve sredine, ki je pred meseci prestopil v vladno večino. Bolj verjetno je, da se bo Silvio Berlusconi odločil za zmanjšanje političnega vpliva gospodarskega ministra, ki je v vladu in v njeni koaliciji iz dneva v dan vse bolj osamljen. Pred-

sednik Lombardije Roberto Formigoni je prepričan, da bodo prihodnje leto predčasne volitve.

Pozornost je medtem namenjena sredinemu glasovanju o nezaupnici ministru Saveriu Romanu, ki jo je v poslanski zbornici vložila opozicija. Vlada ima številke, da nezaupnico zavrne, ker bo glasovanje skoraj gotovo tajno, pa so možna tudi presenečenja. Sicer malo verjetna, potem ko je desna sredina »rešila« poslanca Marca Milanesa pred aretacijo. Tudi v primeru kmetijskega ministra Romana bo odločilno zadržanje poslancev Severne lige, ki zagotavljajo, da bodo složno zavrnili zahtevo po ministrovem odhodu.

Neka panamska televizija, ki so jo povzeli vsi italijanski spletni mediji, je medtem včeraj objavila video posnetek o odnosih med Berlusconijem in mestarjem Walterjem Lavitolom. Iz posnetka izhaja, da je Lavitola, ki beži pred italijansko pravico, spremjal Berlusconija na uradnem obisku v Panami junija lanskega leta.

Meštar Lavitola je spremljal Berlusconija na uradnem obisku v Panami

Putin in Medvedjev si hočeta zamenjati državniški funkciji

MOSKVA - Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je včeraj predlagal premiera Vladimirja Putina za kandidata za prihodnjega predsednika države, Putin pa je Medvedjeva predlagal za novega voditelja stranke na parlamentarnih volitvah. Te bodo v Rusiji decembra letos, predsedniške pa predvidoma marca prihodnje leto. Kot je dejal Medvedjev na kongresu vladajoče stranke Enotna Rusija pred več tisoč delegatih, je pripravljen prevzeti »praktično delo« v vladi. »Če bo stranka zmaga na volitvah, in v to sem prepričan, potem sem pripravljen nadaljevati pravo delo za modernizacijo države,« je dejal Medvedjev. Putin pa je pred tem sporočil, da sta se z Medvedjevom »že dolgo tega« dogovorila o njunih prihodnjih vlogah v Rusiji in da bo Medvedjev zdaj glavni kandidat stranke na prihodnjih volitvah v dnu. Medvedjev naj bi tako postal premier, Putin pa znova predsednik.

Po vrnitvi Saleha 40 mrtvih v Jemnu

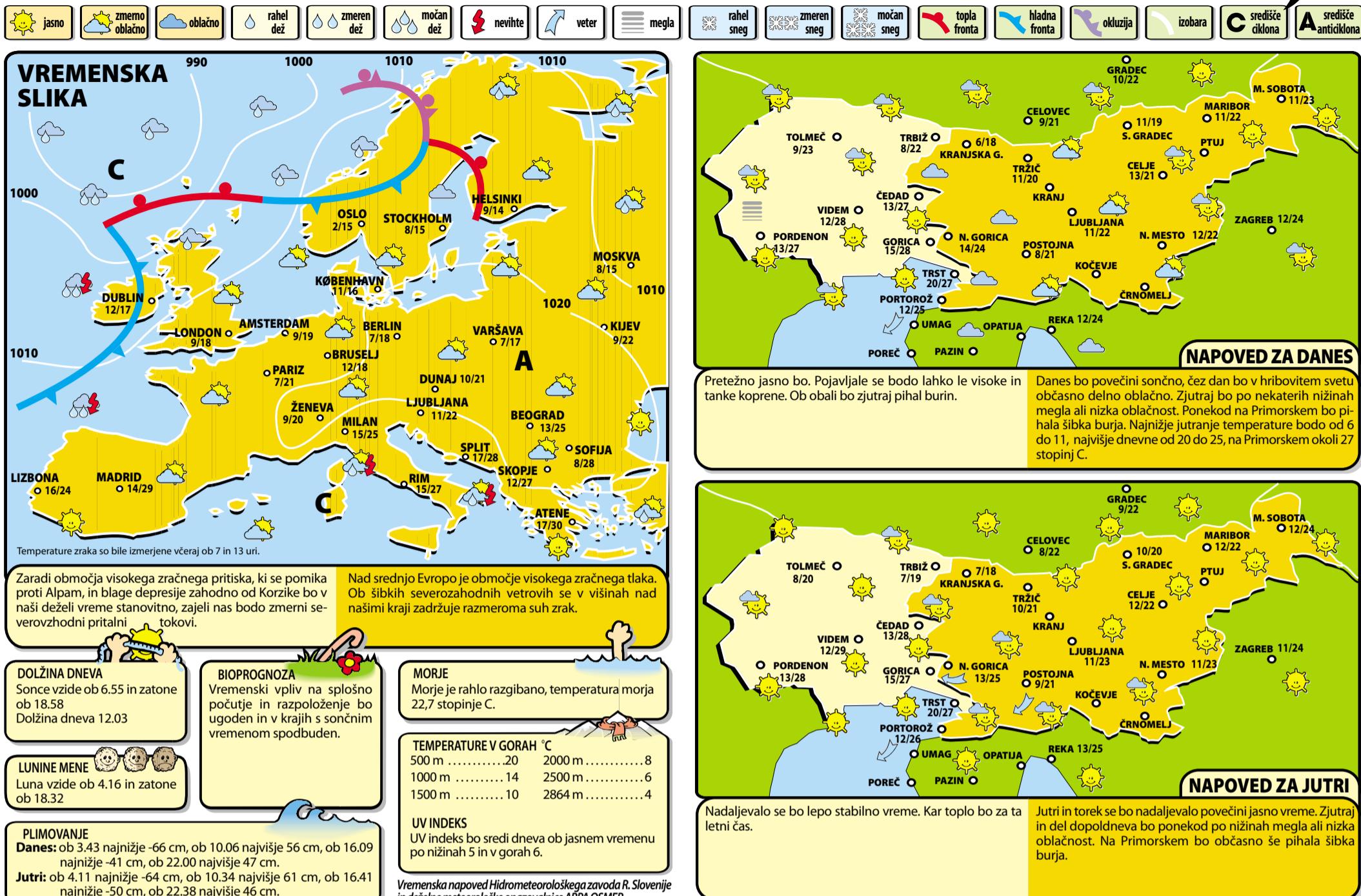
SANA - Po presenetljivi petkovki vrnitvi jemenskega predsednika Alija Abdula Saleha iz Savdske Arabije je v Jemnu znova izbruhnilo nasilje. Samo včeraj je v spopadih med Salehovimi privržencimi in protirežimskimi protestniki v središču Sane umrlo 40 ljudi, še okrog 170 pa je bilo ranjenih. Iz Jemna prihajajo poročila o kaotičnih razmerah. Opazovalci se bojijo, da bi bili zadnji napadi lahko uvod v zaostreitev situacije v Jemnu in morebiti celo uvod v državljansko vojno. Od začetka protestov proti Salehovemu režimu, ki so izbruhnili februarja, je sicer padlo že več kot 500 protestnikov.

Vodja egiptovskih oboroženih sil pričal na sojenju Mubaraku

KAIRO - Na sodišču v Kairu se nadaljuje sojenje strmoglavljenemu egiptovskemu voditelju Hosniju Mubaraku zaradi nasilja nad protestniki v času protivljudnih protestov. Včeraj je kot priča nastopil vodja vrhovnega sveta egiptovskih oboroženih sil Husein Tantavi. Skoraj 90-minutno pričanjerje je potekalo za zaprtimi vrati, pred sodiščem pa so ga spremljali svoji žrtev. Tantavi je bil dve desetletji obrabni minister in del zaupnega kroga egiptovskega vladarja in bi lahko razkril številne podrobnosti o Mubarakovem ravnjanju. Po zaslišanju Tantavija je sodnik nadaljevanje obravnavne preložil na prihodnji petek, 30. oktobra.

Merklova: Odhod Grčije iz evroobmočja bi imel domino učinek

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj branila pričakovane vodilne vložke za rešitev Grčije, tokrat pred očitki znotraj lastne stranke. Na regionalnem zasedanju nemških krščanskih demokratov (CDU) v Oldenburgu je poudarila, da bi izhod Grčije iz območja evra ali prestrukturiranje grškega dolga sprožila domino učinek. Vsak predlog za razreševanje težav Grčije bi moral presoditi z vidika njegovega vpliva na druge članice evroobmočja, je opozorila kanclerka. Člani stranke CDU so sicer v zadnjih dneh izrazili kritike glede načina, s katerim se rešuje Grčijo, saj naj bi Nemčija plačevala račune drugih evropskih držav.

DOPIS IZ PARIZA - Zanimiva razstava v Grand Palaisu

Veliko več kot igrače

Potpovanje po magičnem svetu igrač od antike do sodobnosti - Veliko prostora za domišljijo

PARIZ - O igračah in o ljudeh (Des jouets et des hommes) je naslov razstave, ki je v teku v pariškem Grand Palais. Igrače od antike do danes. Igrača kot razvedrilo, kot prijatelj, kot spomin, kot produkt kraja in časa. Stara ali nova, narejena iz cunji, industrijski proizvod ali kreacija znanih oblikovalcev (kot so Alexandre Calder, Felix Garcia Torres in Benjamin Rabier). Gre torej za popotovanje po magičnem svetu igrač, ki ga doprovajajo plakati, skulpture, filmi, videji ipd. Postavitev je po ambiciji projekta in številu eksponatov edinstvena; nastala je kot rezultat sodelovanja Grand Palaisa z različnimi francoskimi institucijami, z Victoria & Albert Museum v Londonu, z muzejem igrač v Nürnbergu, muzejem Strong v Rochesterju (ZDA) in z mnogimi zasebnimi zbiralcami.

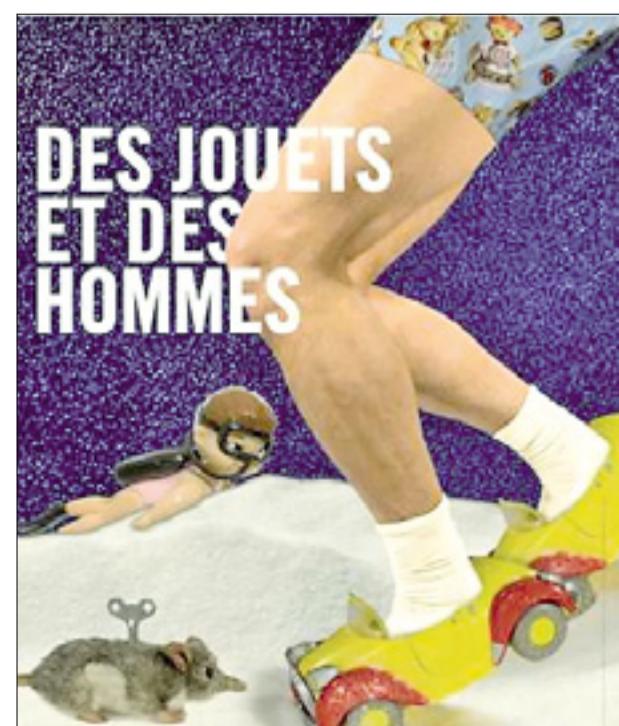
Mehak medvedek, lesen konjček in magičen svet živali ... Tovrstne igrače, ki jih najdemo na različnih koncih sveta in v različnih obdobjih, so še danes priljubljene in niti sodobne elektronske igre jih niso izpodrinile. (Pravzaprav so nekatere »živali« prešle v svet avtomatov, saj se lahko same gibljejo in celo odgovarjajo na ukaze.) V zvezi s tem so se sprožile razprave, ali so za otroke bolj primerne tradicionalne igrače ali tehnoške. Strokovnjaki so ugotovili, da vsaka spodbuja določene sposobnosti in da tudi video igre niso same po sebi škodljive, nasprotno, ob pravilni uporabi so celo koristne. In še: če

so igrače namenjene otrokom, ne pozabimo, da jih ustvarjajo odrasli. Otroci si zaželijo, kar jim odrasli na različne načine (od daril do reklame) ponujajo. Odrasli tudi odločajo, katere igre so za deklice in katere za dečke. Otroci vse do drugega leta starosti izbirajo igrače po obliki, barvi, vonju in ne zato, ker naj bi bila neka igrača »naravno« bolj primerna za ta ali drugi spol. V primeru, da otrok ne sledi tej kategorizaciji, je bolj šokantno, ko si deček zaželi barbiko, kot če se deklica igra z avtomobili. Globoko v otroku določimo vlogo, ki se bodo nato zdele naravne. Igra je prva oblika vzgoje.

Danes se postavlja še problem pritiska medijev, ki se je v zadnjih letih zelo povečal. Kot v drugih primerih, je tudi pri igračah ključna beseda inovacija, ki skoraj primora starše k kupu določenih igrač; ne gre za to, ali se bo kupilo medvedka ali vlak, ampak katerega medvedka in kateri vlak. Tudi tukaj gre za trende, ki jih vsljujejo mediji in proizvajalci. Industrija igrač obrača veliko denarja, in da bi bilo tega še več, mnogi proizvajajo na Kitajskem, kjer pa občasno izbruhne škandal zaradi uporabe škodljivih surovin (spomnimo se afere Mattel).

Mimo vseh pritiskov in tehnologij pa ima otrok veliko fantazije in lahko iz katerega koli predmeta naredi igračo in tako doživlja neverjetne avanture. Preprost kos blaga postane večna obleka, kartonasta škštalta zabolj z zakladom itn. Ko se sprehaš po razstavi spoznavaš, obujaš spomine in zajame te neka sladka melanolija ...

Jana Radovič

SARAJEVO Beatificirali so drinske mučenke

SARAJEVO - V glavnem mestu Bosne in Hercegovine so včeraj za blažene razglasili pet nun, ki so bile januarja 1941 ubite mučeniške smrti. Redovnice so bile članice sester Družbe hčera Božje ljubezni, med njimi pa sta bili tudi Slovenki Kristina Bojanec in Antonija Fabjan.

Na beatifikacijski slovesnosti v Sarajevu je sodelovalo približno 20.000 vernikov iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Slovenije, Avstrije, Madžarske in od drugod. Mašo je vodil papežev poseben odpeljanec, kardinal Angelo Amato, ki sicer vodi vatikansko kongregacijo za zadeve svetnikov in blaženih.

Sestre Jula Ivanišević iz Hrvaške, Berchmana Leidenix iz Avstrije, Slovenki Bojančeva in Fabjanova ter madžarska Hrvatica Bernadeta Banja so na Palah v Bosni skrbeli za otroke različnih ver in narodnosti in negovale bolnike. Njihov samostan je med drugo svetovno vojno služil kot pribelažišče vseh pomoči potrebnih. Decembra 1941 so ga napadli srbski četniki, ga požgali, nune pa nasilno odvedli in Goražde. Tam so jih nato skušali posiliti, a so se branile z vsemi močmi in se skušale rešiti s skokom skozi okno. Na koncu so jih četniki pokončali z noži, njihova trupla pa vrgli v reko Drino.

Božje služabnice, drinske mučenke, so vero in ljubezen do Kristusa izpričale z mučeniško smrto in si s tem 70 let pozneje prislužile razglasitev za blažene mučenke. Kot je utemeljil papež Benedikt XVI. v odloknu, ki ga je sprejel januarja letos, so si to prislužile zato, ker so utprele smrt zaradi sovraštva do katoliške vere (in odium fidei). Njihov spomin bodo obeleževali vsako leto 15. decembra, na obletnico njihove smrti. (STA)

Ameriški satelit naj bi končal v Pacifiku

WASHINGTON - Ameriški satelit UARS je včeraj zjutraj po srednjeevropskem času strmolagel v Tih ocean, ameriška vesoljska agencija Nasa pa ni sporočila, kje natanko so končali njegovi ostanki. Približno 90 odstotkov satelita, velikega kot avtobus in težkega šest ton, naj bi zgorelo ob dotiku z Zemljino atmosfero, ostalo pa naj bi približno 20 do 25 kosov, ki so prileteli na Zemljo, je sporočila evropska vesoljska agencija Esa. Po njenih ocenah je satelit, ki je v vesolju od leta 1991 meril Zemljino ozonsko plast, ob površino Pacifika tresčil okrog 6.200 po srednjeevropskem času,

Padci ostankov satelitov na Zemljo so sicer dokaj pogosti, do njih pride približno enkrat letno. UARS pa je bil največji satelit, ki je padel na Zemljo v zadnjih treh desetletjih.

Nova tehnologija za napovedovanje poplav

NEW YORK - Raziskovalci ameriškega računalniškega velikana IBM so v sodelovanju s teksaško univerzo razvili novo napredno tehnologijo za napovedovanje poplav, ki zmore simulari obnašanje rek stokrat hitrejje, kot se to dejansko zgodi v naravi. Tehnologija, ki lahko simulira na tisoče pritokov obenem, bi tako lahko omogočila napovedovanje poplav kar nekaj dni prej, kot do njih pride, kar bi pomenilo več časa za preprečevanje nesreč in pripravo nanje.

Prihaja iPhone 5

SAN FRANCISCO - Apple namevala naslednjo generacijo pametnega mobilnega telefona iPhone predstaviti 4. oktobra. Predstavil ga bo novi glavni izvršni direktor družbe jabolka Tim Cook, v prodajo pa ga bodo poslali že v nekaj tednih po predstavitvi. Doslej je na pomembnejših predstavivah novih proizvodov sodeloval legendarni prvi mož Applea Steve Jobs, ki pa je avgusta odstopil z mesta glavnega izvršnega direktorja.